

Regionální operační program v novém programovém období 2014-2020

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Ing. Petr Toman, Ph.D.

Jana Náplavová

Brno 2016

Ráda bych poděkovala touto cestou mému vedoucímu práce Ing. Petru Tomanovi, Ph.D., za jeho cenné rady, připomínky a čas, který mi při psaní bakalářské práce věnoval. Dále bych chtěla poděkovat mé rodině za podporu a trpělivost při psaní této práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Regionální operační program v novém programovém období 2014-2020** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 20. prosince 2015

Abstract

Náplavová, J. Regional operational program in the new programming period 2014-2020. Bachelor thesis. Brno: Mendel University, 2016.

This bachelor thesis is focused on the comparison of the regional operational program between the period 2007-2013 and the new programming period 2014-2020. Comparison will be made also between strategic documents. Emphasis is placed on changes that will affect the applicants for subsidies, which are municipalities, cities, counties and regions.

In the first part is characterized regional policy and its development and goals. The second part presents strategic documents at European and national level. It also describes the IROP for the period 2014-2020 and compared with the ROP 2007-2013. In the last section are outlined key changes, and how will these changes view applicants for subsidies.

Keywords

Regional policy, strategic documents, Europe 2020, operational programs, Integrated Regional Operational Programme, regional changes, questionnaire survey.

Abstrakt

Náplavová, J. Regionální operační program v novém programovém období 2014-2020. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2016.

Bakalářská práce se zaměřuje na komparaci regionálního operačního programu mezi obdobími 2007-2013 a novým programovým obdobím 2014-2020. Srovnání bude provedeno také mezi strategickými dokumenty. Důraz je kladen především na změny, které tak ovlivní žadatele o dotace, jimiž jsou především obce, města, kraje a regiony.

V první části je charakterizována regionální politika, její vývoj a cíle. V druhé části jsou představeny strategické dokumenty, a to jak na evropské, tak národní úrovni. Dále je popsán Integrovaný regionální operační program pro období 2014 – 2020 a srovnán s Regionálními operačními programy 2007-2013. V poslední části jsou vyznačeny klíčové změny, a jak na tyto změny pohlíží žadatelé o dotaci.

Klíčová slova

Regionální politika, Strategické dokumenty, Evropa 2020, Operační programy, Integrovaný regionální operační program, regionální změny, dotazníkové šetření.

Obsah

1	Úvod	13
2	Cíl práce	14
3	Metodika	15
4	Regionální politika	16
4.1	Cíl kapitoly	16
4.2	Principy regionální politiky	16
4.3	Regionální politika v EU	17
4.3.1	Vývoj	17
4.4	Regionální politika v ČR	18
4.4.1	Vývoj	18
4.5	Nástroje regionální politiky	19
4.6	Cíle regionální politiky	19
4.6.1	Cíle regionální politiky EU v období 2007-2013	20
4.6.2	Cíle regionální politiky EU v období 2014-2020	20
4.7	Závěr kapitoly	23
5	Strategické dokumenty	25
5.1	Cíl kapitoly	25
5.2	Strategické dokumenty na evropské úrovni	25
5.2.1	Strategie Evropa 2020	25
5.2.2	Společný strategický rámec 2014-2020	28
5.3	Strategické dokumenty na národní úrovni	29
5.3.1	Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013	29
5.3.2	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	31
5.3.3	Národní program reforem	32
5.3.4	Dohoda o partnerství	34
5.4	Závěr kapitoly	37
6	Metodické pokyny	39

6.1	Cíl kapitoly.....	39
6.2	Jednotné metodické prostředí 2014-2020	39
6.3	Závěr kapitoly	43
7	Regionální operační program 2007-2013	44
7.1	Cíl kapitoly.....	44
7.2	Představení ROP 2007-2013.....	44
7.2.1	Implementační struktura ROP.....	45
7.3	Indikátory	46
7.4	Přehled regionálních operačních programů	47
7.4.1	ROP NUTS II Severozápad.....	48
7.4.2	ROP NUTS II Severovýchod	49
7.4.3	ROP NUTS II Střední Čechy.....	50
7.4.4	ROP NUTS II Jihozápad.....	51
7.4.5	ROP NUTS II Jihovýchod	52
7.4.6	ROP NUTS II Střední Morava.....	53
7.4.7	ROP NUTS II Moravskoslezsko.....	54
7.5	Závěr kapitoly	55
8	Integrovaný regionální operační program 2014 - 2020	56
8.1	Cíl kapitoly.....	56
8.2	Základní informace o IROP	56
8.2.1	Strategie realizace IROP k dosažení soudržnosti.....	56
8.3	Prioritní osy	57
8.4	Plán financování.....	61
8.5	Implementační struktura IROP	63
8.6	Závěr kapitoly	65
9	Klíčové změny v ROP z pohledu žadatelů	66
9.1	Cíl kapitoly.....	66
9.2	Identifikace klíčových změn oproti předchozímu období.....	66
9.2.1	Redukce ROP a změna v implementační struktuře.....	66
9.2.2	Změna v oblastech podpory	66

9.2.3	Znovuzavedení pravidla N+3.....	67
9.2.4	Nastaven systému předběžných podmínek.....	68
9.2.5	Veřejná podpora.....	68
9.2.6	Elektronická žádost.....	69
9.2.7	Snížení administrativní zátěže.....	71
9.2.8	Publicita.....	71
9.2.9	Integrované nástroje rozvoje území.....	72
9.2.10	Místní akční skupiny.....	73
9.3	Dotazníkové šetření.....	74
9.3.1	Metoda sběru dat.....	74
9.3.2	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	75
9.4	Pohled konkrétního žadatele na změny v ROP.....	88
10	Diskuze	91
11	Závěr	92
12	Literatura	96
13	Seznam obrázků	102
14	Seznam tabulek	103
A	Dotazníkové šetření	106

1 Úvod

Práce se zabývá regionální politikou, konkrétně jejími nástroji a regionálními operačními programy. Velký důraz je kladen na změny, které nastaly s novým programovým obdobím 2014-2020. Bude provedena komparace jak cílů a strategií, tak i regionálního operačního programu mezi obdobími 2007-2013 a 2014-2020.

Regionální politika se vyvíjela v různých částech Evropy s odlišnými časovými odstupy. Dělí se na regionální politiku evropskou a národní, kde národní politika vychází z primárních cílů a strategií politiky evropské. Regionální politika má především přispět k vyváženosti a harmonii, a tím snížit disparity v jednotlivých regionech. Důležitá je také podpora hospodářského a sociálního rozvoje, čím více jsou regiony vyspělejší a dochází ke stírání rozdílů, tím dokážou být konkurenceschopnější. Tato politika je významná, o čemž svědčí i finanční alokace z rozpočtu EU, jejíž výše se z dlouhodobého hlediska zařazuje na druhé místo.

Regionální operační program, v novém období 2014-2020 tzv. Integrovaný regionální operační program, vznikl sloučením sedmi regionálních operačních programů NUTS II a částečně z integrovaného operačního programu z období 2007-2013, proto se zde zaměřím na klíčové změny, které tímto sloučením nastaly. Postatou tohoto operačního programu je snaha o vyvážený rozvoj území, kvalitní infrastrukturu a lepší veřejné služby, zejména pak udržitelný rozvoj v obcích, městech a regionech ČR.

2 Cíl práce

Hlavním cílem mé bakalářské práce je komparace a analýza regionální politiky, konkrétně regionálního operačního programu a nástrojů mezi obdobími 2007-2013 a 2014-2020. Na základě tohoto srovnání budou nalezeny klíčové změny v rámci regionálního operačního programu, změny v alokacích z Evropských strukturálních a investičních fondů a na závěr pomocí dotazníkového šetření budou představeny názory žadatelů na všechny aktuální změny v rámci IROPu.

První dílčí cíl srovnává cíle regionální politiky EU s obdobími 2007-2013 z čehož vyplývají určité změny, a to i změny z hlediska finančních alokací. První kapitola popisuje také nástroje regionální politiky, jejichž porovnání je blíže znázorněno v následující kapitole týkající se strategických dokumentů.

Druhým cílem je identifikování dopadů nového programového období na Strategické dokumenty na evropské a národní úrovni. Srovnání dokumentů proběhne na obou úrovních, kdy velká pozornost bude věnována především Strategii Evropa 2020 a její komparaci s Lisabonskou smlouvou. V rámci dokumentů na národní úrovni budou sledovány změny v Dohodě o partnerství, Strategii regionálního rozvoje ČR a Národním programu reforem. Veškeré zjištěné informace poslouží k vyvození klíčových změn, které budou zasahovat téměř do všech kapitol práce.

Dalším cílem bude identifikovat změny v metodických pokynech. V novém programovém období 2014-2020 došlo ke sloučení těchto pokynů v koncepci Jednotného metodického prostředí.

Nejdůležitější srovnání proběhne v rámci nově vzniklého Integrovaného regionálního operačního programu. Srovnání sedmé a osmé kapitoly získám hlavní změny v cílech, vizích, implementačních strukturách, financování a prioritních osách tohoto programu.

Poslední cíl bude stěžejní, zde dojde k finální identifikaci změn mezi obdobími 2007-2013 a 2014-2020, na základě dotazníkového šetření a expertního pohovoru s konkrétním žadatelem představím názory žadatelů na změny v novém IROP 2014-2020. Veškeré odpovědi budou vyhodnoceny v tabulkách a znázorněny pomocí grafů, k vyhodnocení a rozesílání dotazníku bude využito formuláře Google.

3 Metodika

Bakalářská práce se skládá z několika částí, které řeší problematiku regionální politiky a její změny v novém programovém období. První část objasňuje podstatu regionální politiky a její rozdělení na evropskou a národní politiku. První změna regionální politiky bude metodou komparace identifikována u cílů, konkrétně bude zkoumána jejich redukce.

Druhá část se zabývá strategickými dokumenty, které se dělí na evropské a národní, konkrétně tedy české strategické dokumenty, z nichž bude pozornost věnována Strategii regionálního rozvoje ČR, jakožto základnímu koncepčnímu dokumentu. Tato strategie bude srovnávána s obdobím 2007-2013 a následně budou vyhodnoceny důležité změny. Konfrontace proběhne i u dalších národních dokumentů, jako je Národní program reforem, Dohoda o partnerství, která je stěžejním dokumentem řešící finanční alokaci z ESI fondů a hraje důležitou roli pro operační programy. Komparace bude provedena i u dokumentů na evropské úrovni, konkrétně u Strategie Evropa 2020 a Společného strategického rámce. Kompletní srovnání všech dokumentů pomůže specifikovat posuny a změny oproti minulému období a ukáže nám vize a cíle pro nové programové období 2014-2020.

Předmětem zkoumání další kapitoly budou změny získané srovnáním Regionálních operačních programů 2007-2013 a Integrovaným regionálním operačním programem 2014-2020. Tyto změny se odrazí na podávání žádostí obcí, měst a regionů v novém programovém období.

Poslední devátá část je podstatnou částí bakalářské práce. Na základě všech získaných informací dojde k závěrečnému shrnutí klíčových změn, které jsou pro žadatele dotací podstatné, a které by měly být zohledněny při žádání o dotace v novém programovém období. Prostřednictvím dotazníkového šetření zjistím názory žadatelů z ROP Jihovýchod na konkrétní změny, tyto žadatele vyhledám na stránkách Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod. Jednotlivé otázky budou koncipovány na principu otázka s možností výběru jedné odpovědi. Poté bude vytvořený dotazník rozeslán devíti stům žadatelům-příjemcům minulého období, veškeré odpovědi budou anonymní. Po měsíci průběhu bude dotazník vyhodnocen formou tabulek a grafů doplněných stručným popisem, dotazník vytvořím a vyhodnotím s pomocí formuláře v Googlu. Na základě expertního pohovoru s konkrétním žadatelem, městem Kyjovem, zjistím jeho pohled na nové období. Otázky budou opět zacíleny na zjištění názoru města na změny v novém IROPu.

4 Regionální politika

4.1 Cíl kapitoly

Cílem první kapitoly je vysvětlit podstatu regionální politiky, uvést její význam, pět principů a představit cíle nejen všeobecné, ale i konkrétní cíle EU a jejich srovnání mezi obdobími 2007-2013 a 2014-2020.

Nejprve bude regionální politika rozdělena na evropskou a národní, důvod vzniku těchto politik a pokroky ve vývoji, budou jasně viditelné z porovnání dílčích charakteristik regionálních politik a jejich jednotlivých etap vývoje.

Další stěžejní částí bude komparace cílů Evropské unie a to mezi obdobími 2007-2013 a 2014-2020, znázorněna bude také změna ve finanční alokaci těchto cílů.

4.2 Principy regionální politiky

Pod pojmem regionální politika si můžeme představit přímé a nepřímé zásahy státu, regionu, obcí a měst a to za účelem nápravy určitých následků volné tržní ekonomiky. Hlavním smyslem těchto zásahů je dosažení cílů, kterými jsou ekonomický růst a zlepšení sociálního rozdělení (Adamčík, 1998). Obecněji lze regionální politiku definovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucí ke snížení ekonomických, sociálních a ekologických rozdílů v jednotlivých regionech (Wokoun, 2003).

Regionální politika je založena na pěti základních principech. Jejich struktura se v čase vyvíjela, ale změny byly minimální. První podoba principů se objevila v roce 1998, kde nalezneme princip subsidiarity, který byl nahrazen v období 2000–2006 principem monitorování a vyhodnocování. (Žítek, 2008)

Pět základních principů:

- **Princip koncentrace**

Snaha koncentrovat úsilí do regionů s největšími problémy. Spočívá v poskytování finančních prostředků co nejučelněji a usiluje o to, aby se nerozměňovaly na řadu drobných a méně významných činností. Finance by měly mít předem stanovený cíl. (Lacina, 2004)

- **Princip programování**

Opět se jedná o princip soustředující se na problémové regiony, k jehož řešení se přistupuje komplexně. Finanční prostředky jsou vázány na programy víceleté s pevným časovým rámcem, pevně vyhrazeným objemem financí, namísto jednoho izolovaného projektu. (Žítek, 2008)

- **Princip partnerství**

Zde je nezbytná úzká spolupráce orgánů státní správy, samosprávy a dalších organizací a orgánů na úrovni vertikální a horizontální. Kooperaci je nutno

provádět od stádia příprav, přes realizaci až po vyhodnocení a následnou kontrolu. (Žítek, 2008)

- **Princip adicionality (doplňkovosti)**

Jak název sám napovídá, jedná se o prostředky sloužící k doplnění veřejných výdajů, tím se podílí na spolufinancování projektů. (Lacina, 2004)

- **Princip monitorování a vyhodnocování**

Průběžně monitoruje využívání finančních prostředků a následně jej vyhodnocuje. Probíhá ve všech stádiích procesu ještě před realizací, sleduje průběh akce a v neposlední řadě vyhodnocuje přínos projektu (Žítek, 2008)

4.3 Regionální politika v EU

Regionální politika EU je postavena na dvou základních hodnotách, kterými jsou solidarita a soudržnost. Solidarita znázorňuje pomoc občanům a regionům, které jsou ve srovnání s jinými členskými státy v hospodářské či sociální nevýhodě. S tím souvisí příslušné nástroje a finanční zdroje. Tyto finanční prostředky a výpomoc slouží ke snižování rozdílů a představují výhodu pro všechny zúčastněné, čímž přispívají k upevnění hospodářské a sociální soudržnosti (Stejskal, 2009).

V EU má regionální politika několik úrovní, a to:

- nadnárodní – prováděna nezávisle přímo EU;
- národní – provádí ji každý členský stát samostatně s tím, že přejímá některá společná pravidla;
- regionální – ve většině zemí je z dlouhodobého hlediska posilována (Wokoun, 2003).

Dlouhodobě lze v rámci poskytování finančních zdrojů regionální politiku řadit na druhé místo, a to hned za společnou zemědělskou politiku.

4.3.1 Vývoj

Regionální politiku EU lze na základě historického vývoje rozdělit do několika etap, během nichž se tato politika vyvíjela.

První etapa započala v období 1958-1973, byla typická svým individuálním přístupem, tudíž nebyla nutná spolupráce na nadnárodní úrovni. Se začátkem druhého období 1974-1985 dochází k nárůstu strukturální krize, přistupující Velká Británie usilovala o vznik společné regionální politiky a jednotného fondu, vznikl EFRR (Novotná, 2007). Pro třetí etapu 1986-1993 bylo významným krokem přijetí Aktu o jednotné Evropě, dále rozrostení ES o Španělsko a Portugalsko. V rámci čtvrté etapy 1994-1999 dochází ke vzniku Fondu soudržnosti (Kohezní fond) a schválení Evropy 2000+. Období 2000-2006 přináší největší rozšíření EU, a to o deset států, vč. ČR. Došlo k poklesu počtu cílů z šesti na tři. V r. 2002 došlo k založení Fondu solidarity. (Novotná, 2007)

- etapa: 2007 – 2013

EU se rozrůstá o Rumunsko, Bulharsko a prozatím poslední přistupující stát Chorvatsko. Byly vymezeny nové cíle politiky soudržnosti. První cíl Konvergence, který se zaměřil na vytvoření nových pracovních míst v nejméně rozvinutých státech. Druhý cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a v poslední řadě třetí cíl Evropská územní spolupráce. (Novotná, 2007)

- etapa: 2014 – 2020

Současné období má také vytyčeno několik cílů, které bude snahou v tomto období splnit. V rámci kohezní politiky EU jsou dva následující cíle: cíl Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. (Regionální politika 2014-2020, 2015)

4.4 Regionální politika v ČR

4.4.1 Vývoj

Stejně jako regionální politika Evropské unie, také regionální politika ČR prošla určitým historickým vývojem.

V období 1990–1996 nebyla regionální politika pro ČR příliš významnou, tudíž jí nebylo věnováno tolik pozornosti, jako tomu bylo u jiných států. K zintenzivnění pozornosti po regionální politice dochází v období 1997–2004 z důvodu přípravy vstupu ČR do EU. Důležitým krokem bylo schválení strategických a programových dokumentů, kterým byla Strategie regionálního rozvoje ČR (Žítek, 2008). Vstupem do EU je česká regionální politika vykonávána v souladu s EU. (Žítek, 2008). V období vstupu do EU dobíhalo sedmileté programovací období 2000–2006 v oblasti politiky regionální a kohezní. České republice bylo umožněno čerpání prostředků z Fondu soudržnosti, který byl určen státům s hrubým národním produktem nižším než 90% průměru HNP v EU. (ČR a EU - regionální politika, 2015)

- 2007-2013

V období 2007-2013 bylo ČR poskytnuto 26,7 miliard Eur na plnění tří základních cílů: Konvergence, Územní konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. Sedmileté období bylo vykonáváno prostřednictvím sedmnácti operačních programů vč. čtrnácti financovaných z ERDF. V období 2007-2013 plynuly peníze především na vylepšení životního prostředí, kam měla plynout nejvyšší částka 10 mld. Eur, dále na dopravu – 7,7 mld. Eur, 5 mld. Eur na vědu, výzkum a rozvoj, podporováno bylo také podnikání, obzvláště malé a střední podniky. (ČR a EU - regionální politika, 2015)

- 2014-2020

Jak můžeme vidět, do dnešních dob si regionální politika prošla určitým vývojem a byla rozdělována do určitých programových období, z nichž každé mělo

své nástroje k dosažení cílů, ty se však s postupem času měnily. V novém programovém období 2014-2020, je kladen největší důraz na konkurenceschopnost regionů. Na tyto změny se budu zaměřovat v rámci celé své bakalářské práce. (Regionální politika 2014-2020, 2015)

4.5 Nástroje regionální politiky

Na nástroje regionální politiky se dá pohlížet z několika úhlů. Wokoun (2003) a další dělí tyto nástroje na:

- makroekonomické (monetární a fiskální politika, protekcionismus)
- mikroekonomické
- ostatní (např. administrativní nástroje)

Nástroje se mohou dělit také jiným způsobem a toto členění využiji ve své práci i já. Člení se do těchto skupin: (Žítek, 2008)

- strategické dokumenty
- finanční nástroje
- odvětvové politiky

O strategických dokumentech bude více pojednáno v následující kapitole, kde dojde k jejich hlubšímu rozdělení a popisu.

Finanční zdroje lze nejnadhěji rozdělit na veřejné a soukromé, kdy veřejné můžeme dělit na národní prostředky a z rozpočtu EU. Národní prostředky můžeme dále rozčlenit na peníze poskytované z rozpočtu státu, kraje či obce. O financích čerpaných z fondu EU bude více pojednáno v kapitole 8, kdy bude naznačena finanční alokace pro programové období 2014 – 2020. (Žítek, 2008)

Z názvu posledního nástroje lze chápat, že se zaměřuje na podporu projektů v rámci konkrétního úseku nebo odvětví v ČR. Vymezuje potřeby a finance v jednotlivých oblastech, převážně tam, kde je to nejvíce třeba. Důležité je znát dopady činností v rámci odvětví a mít tak určitý obraz o vývoji regionální politiky. (Žítek, 2008)

4.6 Cíle regionální politiky

Veškeré cíle by měly být orientovány na odstranění hlavních problémů. Tyto problémy se pochopitelně mění postupem času, a tak jako EU, tak ČR své cíle obnovuje a implementuje do současného programového období.

Primární cíle regionální politiky:

- snaha snížit nebo přinejmenším zmírnit neúměrné rozdíly mezi jednotlivými regiony
- v mezinárodním měřítku dosáhnout růstu konkurenceschopnosti regionů ČR a národní ekonomiky. (Novotná, 2007)

4.6.1 Cíle regionální politiky EU v období 2007-2013

- *Cíl 1. Konvergence:*

V rámci tohoto cíle je podpora čerpána z EFRR a to zejména na přizpůsobování se požadavkům soudobé ekonomiky, rozšiřování a modernizace základní infrastruktury a zejména ochranu životního prostředí. Naopak ESF podporuje růst kvality a schopností institucí na trhu práce, vzdělání, sociální pomoc, a další. Kohezní fond financuje projekty týkající se dopravní a ekologické infrastruktury. (Marek, Kantor, 2009)

Jeho snahou je podpora regionů NUTS II s HDP na obyvatele nižším než 75% průměru hrubého domácího produktu v rámci celé Evropské unie. Finanční prostředky mohou čerpat také státy s hrubým národním důchodem na obyvatele menším než 90% průměru HND pro EU. Jak ukazuje obrázek níže, cíl je financován z ERDF, ESF a FS. (Programové období 2007-2013, 2015)

- *Cíl 2. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost:*

Druhý cíl je zaměřen na upevnění konkurenceschopnosti, růst atraktivity regionu a zaměstnanosti v něm. (Novotná, 2007)

Tento cíl naopak podporuje ty regiony NUTS II nebo NUTS I, které limit prvního cíle Konvergence přesahují, tedy nespádají do prvního cíle. Cíl byl financován z ERDF a ESF, v ČR sem spadá pouze Hlavní město Praha. (Programové období 2007-2013, 2015)

- *Cíl 3. Evropská územní spolupráce:*

Poslední cíl řešil podporu v přeshraniční spolupráci regionů NUTS III, které se nachází podél vnitřních a některých vnějších pozemních hranic, námořních hranic, které jsou od sebe vzdáleny maximálně 150 kilometrů. Podporovány jsou také meziregionální a nadnárodní spolupráce. Stejně jako v aktuálním období je 3. cíl financován z ERDF, spádají sem všechny regiony ČR. (Programové období 2007-2013, 2015)

Hlavními prioritami je podpora vědy a výzkumu, zlepšení životního prostředí a předcházení případných rizik, dále řízení vodního zdroje.

4.6.2 Cíle regionální politiky EU v období 2014-2020

V novém období jsou stanoveny právě dva cíle pro regionální politiku EU.

- *Cíl 1. Investice pro růst a zaměstnanost*

Na tento cíl připadá až 97,6 % rozpočtu. Cíl je dotován z fondů EFRR, ESF a FS. (Regionální politika 2014-2020, 2015)

Jedná se o cíl spojující první a druhý cíl z minulého období 2007-2013. Tento cíl se dále dělí na tři kategorie, z nichž se právě dvě objevují v ČR: méně rozvinuté regiony – regiony NUTS II, rozvinutější regiony – Hl. město Praha. (Pravidla spolufinancování ESIF v programovém období 2014-2020, 2014)

- *Cíl 2. Evropská územní spolupráce*

Tomuto cíli náleží zbývajících 2,4 % rozpočtu. Cíl byl stanoven již v minulém programovém období a jeho dotování bude i nadále probíhat skrze fond EFRR. (Regionální politika 2014-2020, 2015)

V rámci tohoto cíle je Evropským fondem regionálního rozvoje podporována: přeshraniční spolupráce a to mezi přílehlými regiony za cílem podpořit integrovaný regionální rozvoj sousedních pozemních a námořních pohraničních regionů, buďto dvou či více členských států nebo mezi regiony členského státu a třetí země z vnější hranice Unie. (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013).

Jak můžeme vidět z předchozího textu nebo na níže uvedeném obrázku, s novým obdobím 2014-2020 přichází změny týkající redukce počtu cílů, z původních tří cílů stanovených na evropské úrovni dochází ke snížení na pouhé dva.

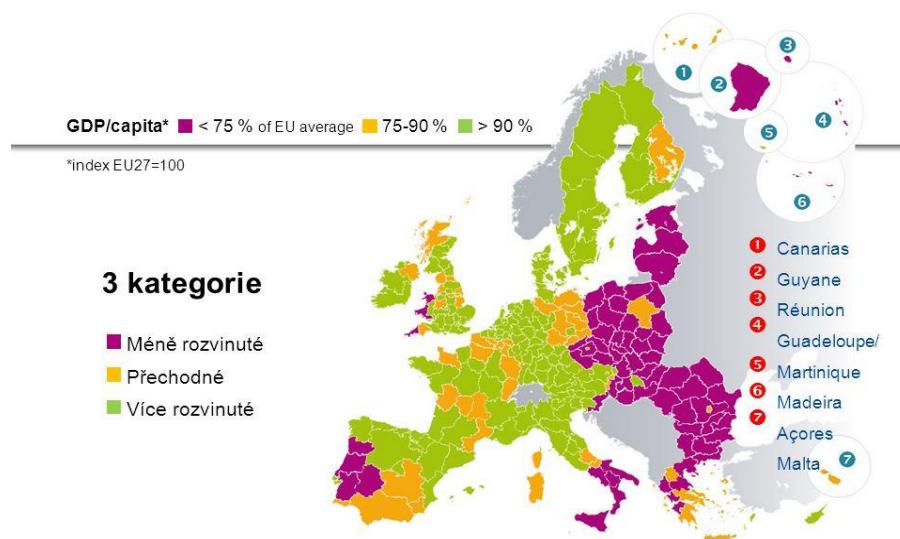
ARCHITEKTURA POLITIKY SOUDRŽNOSTI				
2007-2013		2014-2020		
Cíle		Cíle	Kategorie regionů	Fondy
Konvergence	ERDF ESF	Investice do růstu a zaměstnanosti	Méně rozvinuté regiony	ERDF ESF
Konvergence – postupné vyřazování			Přechodové regiony	
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – postupné zařazování				
	Fond soudržnosti			Fond soudržnosti
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF ESF		Více rozvinuté regiony	ERDF ESF
Evropská územní spolupráce	ERDF	Evropská územní spolupráce		ERDF

Obr. 1 Porovnání cílů regionální politiky EU
Zdroj: Politika soudržnosti 2014-2020, 2011

Další novinkou je vyčlenění 3 kategorií regionů, které bude regionální politika EU pro toto období podporovat. Přibyla kategorie přechodných regionů.

- 1. kategorie:
méně rozvinuté regiony s HPD menším než 75 % průměru EU

- 2. kategorie:
přechodné regiony s HDP pohybujícím se mezi 75 – 90 % průměru EU
- 3. kategorie:
více rozvinuté regiony s HDP nad 90 % průměru ukazatele v EU. (Regionální politika 2014-2020, 2015)

| 15

Obr. 2 Mapa členských států EU rozdělená dle 3 kategorií
Zdroj: ec.europa.eu, 2011

Další změnou je rozsah alokace finančních zdrojů do těchto cílů. Oproti minulému období, poskytla Evropská unie větší finanční podporu evropským regionům.

Tab. 1 Rozdělení finančních prostředků mezi dílčí cíle

Cíle pro jednotlivá období	Finanční alokace evropským regionům	Rozdělení
Období 2007-2013	347 mld. EUR	81,54 %
Cíl: Konvergence		
Cíl: Konkurenceschopnost a zaměstnanost		
Cíl: Evropská územní spolupráce		2,52 %
Období 2014-2020	366,8 mld. EUR	97,6 %
Cíl: Investice pro růst a zaměstnanost		
Cíl: Evropská územní spolupráce		2,4 %

Zdroj: Regionální politika 2014-2020, 2015; Programové období 2007-2013, 2015

4.7 Závěr kapitoly

První kapitola uvádí do problematiky regionální politiky, kterou se začaly státy zabývat z důvodu chyb, kterých se dopouštěly na tržní ekonomice, a které tak vytvářely rozdíly v jednotlivých regionech. Snahou tedy bylo učinit určité zásahy do této politiky, které by vedly ke snižování ekonomických, sociálních a ekologických rozdílů jednotlivých regionů.

Na základě předešlého textu, lze říci, že se ČR začala zabývat regionální politikou později. Na evropské úrovni se začala objevovat již od roku 1958, zatímco Česká republika začala této politice věnovat více pozornosti až po roce 1990. Její zájem také rostl díky snaze o vstup do Evropské unie, což nastalo v květnu 2004.

Aby mohla být regionální politika vykonávána, byly stanoveny patřičné nástroje, které povedou ke splňování cílů. Konkrétně se jedná o strategické dokumenty, finanční nástroje a odvětvové politiky.

Nejdůležitější částí této kapitoly je komparace cílů a jejich změny. První klíčovou změnou je redukce cílů ze tří na dva. Novými cíly pro období 2014-2020 je cíl Investice pro růst a zaměstnanost a cíl Evropská územní spolupráce. V rámci druhého cíle Evropské územní spolupráce nedošlo k významným strukturálním změnám. Naproti tomu výraznější změny nastaly u prvního cíle, kdy došlo ke sloučení dvou prvních cílů z období 2007-2013. K naplňování těchto cílů jsou zapotřebí tzv. ESI fondy. Zde došlo v rámci EFRR a ESF k zúžení oblastí klíčových priorit. V rámci prvního cíle dojde k patřičným změnám při financování z EFRR, z něhož plyne oproti přecházejícímu období dvojnásobná finanční alokace na podporu malých a středních podniků. Dalšími oblastmi, na které bude kladen větší důraz oproti minulému období, jsou inovace a výzkum, digitální agenda a nízkouhlíková ekonomika. Z ESF budou podporovány přibližně stejné prioritní oblasti, jako tomu bylo v minulém období: zaměstnanost, mobilita, vzdělávání, sociální začlenění a lepší VS.

Podíváme-li se na 1. tabulku Rozdělení finanční prostředků mezi dílčí cíle, může vidět, že Regionální politika Evropské unie poskytne evropským regionům vyšší finanční podporu a to o téměř 20 mld. Eur více. Zde ale nastává otázka, zda se tento růst projevil i na finanční podpoře pro Českou republiku. Srovnali bychom však období mezi sebou, zjistíme, že pro období 2007-2013 mohla ČR čerpat z této finanční podpory více než 26 mld. Eur. Naopak v období 2014-2020 byly pro Českou republiku vyčleněny finanční prostředky necelých 24 mld. Eur.

5 Strategické dokumenty

5.1 Cíl kapitoly

Cílem kapitoly bude identifikovat změny strategických dokumentů a to na evropské a národní úrovni.

Dokumenty na evropské úrovni jsou nejdůležitějšími, neboť obsahují prioritní cíle regionální politiky EU. Slouží také jako podkladové dokumenty, z nichž poté členské státy čerpají při určování svých prioritních cílů. Velký důraz bude kladen na změny Strategie Evropa 2020 v porovnání s předcházející Lisabonskou smlouvou. Strategické obecné zásady Společenství byly dalším evropským dokumentem v období 2007-2013, ty však byly v novém programovém období nahrazeny Společným strategickým rámcem, k jakým dalším změnám v tomto dokumentu došlo, bude jasné po jejich vzájemném srovnání.

Dokumenty na národní úrovni jsou stěžejní pro Českou republiku. I v rámci těchto dokumentů dojde ke komparaci mezi obdobími 2007-2013 a 2014-2020. Znázorněny budou změny na národních dokumentech, jako je Dohoda o partnerství, která přejímá cíle z evropských strategických dokumentů. Na národní úrovni bude také řešena problematika změn operačních programů, které nově spadají pod DoP. Porovnání s minulým obdobím se bude týkat také Národního programu reform a Strategie regionálního rozvoje ČR, která je základním dokumentem k realizaci národní regionální politiky.

5.2 Strategické dokumenty na evropské úrovni

5.2.1 Strategie Evropa 2020

Strategie Evropa 2020 je hospodářskou strategií EU, díky níž by se Evropa měla stát více konkurenceschopným státem s vyspělejším hospodářským prostorem. Konkurenceschopnost bude stavět na technologických inovacích, znalostech a efektivněji využívaných přírodních zdrojích. V rámci ekonomického růstu bude kladeno úsilí na ochranu životního prostředí a dbáno na pokles chudoby členských zemí. Evropa 2020 slouží jako vize pro další strategie, které se budou od ní odvíjet, zejména ty na národní úrovni.

Strategie Evropa 2020 by měla stavět na **třech prioritách**:

1. Inteligentní růst – rozvíjet především ekonomiku, která bude založena na znalostech a inovacích.
2. Udržitelný růst – podpořit ty ekonomiky, které jsou konkurenceschopnější a ekologičtěji méně náročné na zdroje.
3. Růst podporující začlenění – podpora ekonomik s výrazně vyšší zaměstnaností, vyznačující se hospodářskou, územní a sociální soudržností.

Priority by se měly vzájemně podporovat, tak aby podpořily vizi Evropy 2020, jako sociálně tržního hospodářství 21. století. (EVROPA 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, 2010)

Vzhledem k tomu, že si Evropská unie přeje vytvořit patřičnou úroveň, s níž souvisí její konkurenceschopnost, které by chtěla do r. 2020 dosáhnout, musela Komise stanovit určité cíle. Na základě dohadů, bylo poté stanoveno pět **hlavních cílů**:

- růst míry zaměstnanosti alespoň na 75 % u osob ve věku 20 až 64 let, za pomoci aktivnějšího zapojování žen, pracovníků s vyšším věkem a imigrantů.
- 3% HDP investovat do výzkumu a vývoje. Pozornost je kladena především na veřejný a soukromý sektor, kam by tyto investice měly směřovat. Cílem jsou spíše výstupy než samotné důsledky. Komise doporučuje vytvoření takového ukazatele, který by odrazil, jak intenzivní tyto investice jsou.
- Pokles emise skleníkových plynů přinejmenším o 20%, v případě přívetivých podmínek až o 30%. Růst podílu obnovitelných zdrojů energie naší konečné spotřeby na 20%, zvýšení energetické účinnosti o 20 %.
- Snížit podíl dětí ukončující předčasně školní docházku na 10%. Zaměření se na osoby ve věkovém rozmezí 30 až 34 let, aby dokončily alespoň terciární vzdělání, procentní růst u těchto lidí by měl dosáhnout z původních 31 % na 40%.
- Pomoci z chudoby Evropanům žijícím pod hranicí chudoby, snížení o 25 %, což by mělo pomoci až 20 milionům lidí. (EVROPA 2020, Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění)

Splněním těchto prvořadých cílů může EU dosáhnout celkového úspěchu. Aby bylo zaručeno, že se jednotlivé členské země přizpůsobí strategii Evropa 2020, navrhla Evropská komise implementovat tyto cíle EU, také do vnitrostátních cílů a směrů členských států.

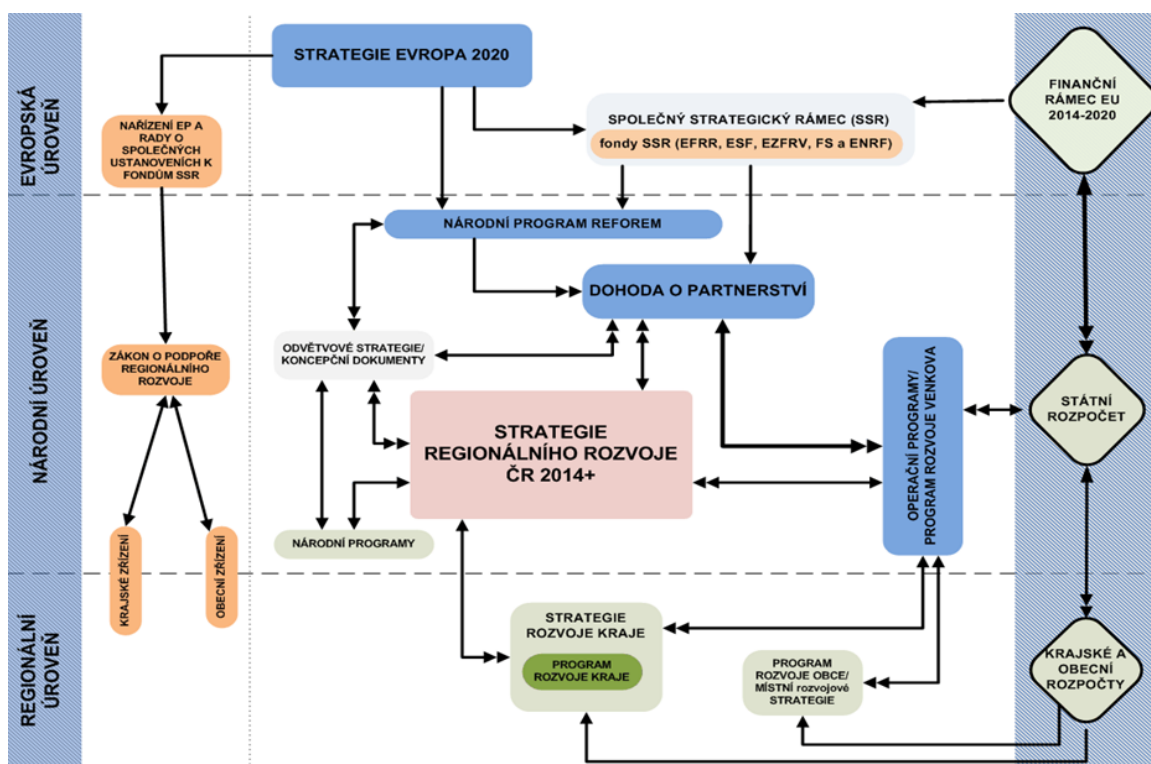
Pro dosažení těchto cílů, Evropská komise předložila *sedm zásadních iniciativ*, které budou stěžejní a závazné, jak pro členské země, tak i pro Evropskou unii samotnou.

- „Inovace v Unii“, by měla vést ke zkvalitnění rámcových podmínek a přístupu v poskytování financí na výzkum a inovace, které by podpořily inovativní nápady, se kterých by se staly výrobky a služby budující nové pracovní pozice.
- „Mládež v pohybu“, zde hraje roli podpora mladých lidí ve vzdělání a usnadňování jejich vstupů na trh práce.
- „Digitální program pro Evropu“, rychlejší vývoj vysokorychlostního internetu.
- „Evropa méně náročná na zdroje“, cílem je separovat růst hospodářství od zužitkování zdrojů a energií, pokles CO₂, růst konkurenceschopnosti, podpora energetické účinnosti.

- „Průmyslová politika pro éru globalizace“, lepší prostředí pro malé a střední podniky, podporovat růst konkurenceschopnosti průmyslové základy.
- „Program pro nové dovednosti a pracovní místa“, zmodernizovaný pracovní trh a silnější postavení občanů díky rozvoji jejich dovedností zvýší účast na tomto trhu, což bude mít kladný vliv na vyrovnání nabídky a poptávky na pracovním trhu.
- „Evropská platforma pro boj proti chudobě“, tento boj je zacílen na zajištění hospodářské, sociální a územní soudržnosti, tak aby rostlo povědomí o právech osob mající problémy s chudobou a vyloučením ze společnosti a aby těmto lidem byla dána možnost žít důstojně. (EVROPA 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, 2010)

Cíle Strategie Evropa 2020 jsou podporovány skrze členské státy, které si sice vytváří své vlastní strategie a cíle, ale vždy v souladu s cíly Evropa 2020.

Obr. 3 Provázanost dokumentů na evropské a národní úrovni
Zdroj: strategie2020.cz

Strategie Evropa 2020 vznikla především proto, aby naplnila cíle a vize EU, které nebyla schopna zvládnout Lisabonská strategie.

Lisabonská strategie

Cílem této strategie bylo z Evropské unie vytvořit do roku 2010 nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější ekonomiku světa, která by měla vést k dosažení udržitelného hospodářského růstu. (Slovníček pojmů, 2015)

Tato strategie byla přijata na začátku roku 2000 a nastavena jako primární dokument s desetiletým časovým horizontem. Byla vytvořena jako reakce na odstranění slabin v ekonomice a podpora růstu konkurenceschopnosti mezi ostatními státy EU. (Lisabonská strategie, 2006).

V roce 2000 ji měly tvořit tři pilíře – ekonomický, ekologický a sociální pilíř. V rámci Lisabonské smlouvy bylo navrženo 5 směrů nápravy evropské ekonomiky (Lisabonská strategie, 2015).

V roce 2004 byla vytvořena na popud Komise hodnotící zpráva. Tato zpráva však byla nadměru kritická. Konstatovala, že zvolené cíle do roku 2010 není možné splnit. Největším problémem této strategie bylo především v protiřečení si vytyčených cílů, zhoršení podmínek světové ekonomiky a převážně také v tom, že většina států EU nepřijala strategii za svou. (Lisabonská strategie, 2015)

V roce 2005 s nástupem J. Barosse nastal nový start lisabonské strategie. Po minulých zkušenostech s členskými státy, byl vládám všech členských zemí stanoven úkol a to každoročně zpracovat a poté předložit Národní program pro růst a zaměstnanost. (Lisabonská strategie, 2015)

Srovnáme-li ji se Strategií Evropa 2020, měla by být Evropa 2020 reálnější v cílech, tyto cíle jsou vhodněji zvoleny a vzájemně si neodporují. Snahou je už ne být nejlepší, ale udržet si určitou úroveň a být konkurenceschopní. Dále přináší vyšší zaměření na kvalifikaci a vzdělávání, rozsáhlejší využívání inteligentních sítí, rozvíjení digitální ekonomiky a modernizace průmyslu, ale co je důležité je rozhodnější styl řízení.

5.2.2 Společný strategický rámec 2014-2020

Úvodem je důležité říci, že v novém programovém období 2014-2020 nahradil Společný strategický rámec (SSR) dokument Strategické obecné zásady Společnosti 2007-2013 (SOZS).

Společný strategický rámec 2014-2020

Cílem Společného strategického rámce je podpora harmonického, vyrovnaného a udržitelného rozvoje Unie. Ve snaze o co nejvyšší podporu z Evropských strukturálních a investičních fondů a určení hlavních strategických zásad, byl vytvořen právě Společný strategický rámec. SSR dále určuje způsob, jakým se mají ESI fondy podílet na naplňování strategie EU. (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013)

Členské státy by měly ve spolupráci se svými partnery a v diskusi s Komisí vytvořit Dohodu o partnerství, kdy by měly vycházet ze SSR. Určité prvky vymezené v SSR by měla Dohoda o partnerství převést do vnitrostátního kontextu a tím určit závazky vedoucí k dosažení cílů EU skrze programování ESI fondů.

Přijetím Společného strategického rámce bylo plánováno v novém období 2014-2020 posílit rozvojové partnerské smlouvy a programy. Společný strategický rámec má zvýšit soudržnost týkající se politických závazků, jež byly vytvořeny ve strategii Evropa 2020. SSR má podpořit integraci vymezením určitých metod spolupráce mezi ESIF. (Prvky Společného strategického rámce pro období 2014 až 2020, 2012)

Strategické obecné zásady Společenství 2007-2013

V období 2007-2013 fungoval na evropské úrovni dokument Strategické obecné zásady Společenství, jehož název byl pro nové programové období pomyslně nahrazen názvem novým a to Společným strategickým rámcem.

Jednalo se o rámcový strategický dokument pro regionální politiku Evropské unie. V předešlém období znázorňoval důležitý dokument zahrnující hlavní zásady a priority v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU. Navrhoval způsoby, jak by měly regiony nejlépe dosahovat svých cílů a využívat peněžní prostředky, které jim jsou na příslušné programové období k dispozici. SOZS sloužil jako podkladový dokument, který využívaly členské státy při přípravě Národního strategického referenčního rámce. (Kantor, Marek, 2009).

Schválení SOZS bylo z hlediska času velmi náročné, bylo navrhováno Evropskou komisí, následně ji musela přijmout Rada EU a schválit Evropský parlament. (Wokoun, 2006).

SOZS se zaměřovala především na tři hlavní priority:

- atraktivnější oblasti a města členských zemí,
- podpora inovací, podnikatelů a růst znalostní ekonomiky,
- pokles nezaměstnanosti, růst pracovních pozic vyšší kvality.

V souladu s výše zmíněnými prioritami byly vytvořeny cíle:

- atraktivnější Evropa a regiony z hlediska investování a zaměstnanosti,
- rozšířit znalosti a inovace,
- růst pracovních pozic s vyšší kvalitou,
- zohlednění územního rozměru politiky soudržnosti. (Politika soudržnosti na podporu růstu a zaměstnanosti, 2007)

5.3 Strategické dokumenty na národní úrovni

5.3.1 Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013

Strategie regionálního rozvoje (SRR) je stěžejním dokumentem regionální politiky ČR na úrovni státu. (Wokoun, 2008)

SRR zahrnuje:

- analýzu situace regionálního vývoje,
- popisuje silné a slabé stránky dílčích krajů a okresů,
- poukazuje na cíle regionálního rozvoje ČR,
- definuje regiony podporované státem, aj.

Do roku 2013 bylo hlavní vizí České republiky být aktivní, ekonomicky výkonnou a konkurenceschopnější zemí, která nebude v rozporu s principy udržitelného rozvoje a bude dosahovat ve všech základních kritériích stanovených standardů EU. Této vize se snažila dosáhnout splněním několika podmínek: (Žítek, 2008)

- zmírněním regionálních disparit a růstu počtu regionů soudržnosti, jenž svojí ekonomickou silou a dynamikou dosáhnou průměru EU,
- zajištěním minimálního rozvojového potenciálu všech mikroregionů v odvětví infrastruktury a spolu s dalšími složkami vytvářející kvalitnější podmínky života obyvatel.
- růst podílu aktivního a inovativního obyvatelstva v regionech.

V rámci SRR byl vytvořen globální cíl, jenž stanovil základní zaměření dlouhodobého rozvoje českých regionů. Globálním cílem bylo dosažení vyváženého, harmonického a udržitelného rozvoje regionů, který dále vedl ke zvyšování kvality života populace. (Žítek, 2008)

Globální cíl byl složen ze 3 strategických cílů:

- první cíl byl rozvojově zaměřený, zabýval se růstem ekonomického a environmentálního potenciálu, snažil se z regionů České republiky vytvořit konkurenceschopnější regiony s vyšší sociální úrovní, které budou srovnatelné s vyspělými evropskými regiony,
- stagnací růstu a snižováním regionálních disparit s využitím specifík území se zabýval cíl druhý nebo-li disparitně zaměřený cíl,
- posledním cílem byl tzv. instrumentální cíl. Tento cíl byl stanoven jako fakt, že ke splnění globálních cílů je potřeba efektivně fungující VS s dostatečnou kvalifikovanou administrativní kapacitou. (Žítek, 2008)

Splnění těchto cílů mělo být realizováno skrze tematicky zaměřené priority a opatření, které se dále členily na 8 prioritních oblastí, které byly základními pilíři k jejich realizaci.

Prioritní oblasti v období 2007-2013: (Žítek, 2008)

- První prioritní oblast: **Evropský a národohospodářský strategický rámec**
- Druhá prioritní oblast: **Ekonomika regionů**
- Třetí prioritní oblast: **Lidé a osídlení**
- Čtvrtá prioritní oblast: **Infrastruktura**

- Pátá prioritní oblast: **Příroda, krajina a životní prostředí**
- Šestá prioritní oblast: **Cestovní ruch**
- Sedmá prioritní oblast: **Kultura**
- Osmá prioritní oblast: **Problémová území**

5.3.2 Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Strategie regionálního rozvoje České republiky je základní dokument, který slouží jako nástroj k realizaci regionální politiky a spolupráci veřejných politik působících na regionální rozvoj. Formuje, jakým způsobem má stát přistupovat k posílení regionálního rozvoje, určuje cíle a zásady pro zpracování regionálních programů rozvoje. Jedná se o střednědobý dokument zahrnující dlouhodobý pohled na rozvoj ČR a k němu patřičné krátkodobé prováděcí kroky. SRR vychází ze Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013. (Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, 2013)

Obsahem tohoto dokumentu je především:

- analyzování regionálního rozvoje ČR během uplynulých let. Tato analýza se provádí jak pro každé odvětví nebo sektor, tak i pro dílčí regiony.
- evaluace základních směrů regionálního rozvoje, územnětechnického rozvoje a problematika ochrany životního prostředí,
- v rámci jednotlivých regionů, sektorů a odvětví vymezuje SRR jejich slabé a silné stránky,
- určování strategií k dalšímu rozvoji České republiky a s nimi související priority a opatření, slouží k podpoře rozvoje ČR,
- tvoří doporučení jednotlivým orgánům týkajících se programových podpor, atd. (Žítek, 2002)

Tato strategie je primární při připravování programových období, proto je zde důležitá souvislost relevantních vazeb se strategickými dokumenty na evropské úrovni. Důležitou je Evropa 2020 mající tři prioritní cíle: Inteligentní růst, Růst podporující začlenění, Udržitelný růst. (Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, 2013)

Strategie regionálního rozvoje se s porovnáním s minulými lety více zaměřuje na řešení specifických funkčních oblastí, jež požadují provázanost intervencí zohledňujících komplexnost problémů, které jsou pro dané území typické. Jedná se o promítnutí tzv. place-based approach, nebo-li přístupu založeném na identifikování a uspokojování místních potřeb, který je ve shodě s Územní agendou Evropa 2020. (Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, 2013)

SRR je postavena na nové územní typologii ČR, jež se dělí do třech typů: rozvojová, stabilizovaná, periferní území. (Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, 2013)

Významnou změnou SRR ČR, je opuštění od klasického tematického členění dle běžného sektorového hlediska. Analýza, návrhová a implementační část jsou

členěny do prioritních oblastí. Tyto oblasti pak vychází z konceptu udržitelného rozvoje a měly by být návazné na evropské strategické dokumenty, jejich výčet najdeme ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2014-2020.

- První prioritní oblast: **Regionální konkurenceschopnosti**
Tato PO je soustředěna na oblasti s dostatečným potenciálem k uskutečnění daných cílů, zahrnuje hlavní témata, jako jsou inovace, spolupráce v podnikatelském sektoru, spolupráce mezi výzkumnými a vývojovými sektory, kvalitnější vysokoškolské vzdělávání, flexibilnější pracovní trh, kvalitní infrastruktura a další.
- Druhou prioritní oblastí je: **Územní soudržnost**
Primárně se zaměřuje na zmírňování sociálních rozdílů mezi územími. Mezi stěžejní témata patří: podpora veřejných služeb, podpora sociálně vyloučených nebo ohrožených skupin, okrajově také kultura a cestovní ruch, aj.
- Třetí prioritní oblast: **Environmentální udržitelnost**
Řeší problémy týkající se životního prostředí, odstraňování ekologických problémů, vlivů dopravy na krajinu a okolí, účelnější využívání přírodních zdrojů, pomoc při živelných katastrofách.
- Poslední prioritní oblast: **Veřejná správa**
Pomáhá při tvorbě legislativního a administrativního rámce. Dále pomáhá při realizaci výše zmiňovaných témat.

Vyvození změn na základě srovnání SRR ČR

- SRR se s porovnáním s minulými lety více zaměřuje na řešení specifických funkčních oblastí, jež požadují provázanost intervencí zohledňujících celkovost problémů, které jsou pro dané území typické.
- Další změna je zanechání standardního tematického členění, veškerá analýza, navrhovaná a implementační část jsou členěny do prioritních oblastí.
- Tzv. SMS ČR nebo-li Sdružení místních samospráv podalo při přípravě SRR ČR určité připomínky, které by měly ovlivnit tuto strategii. Nejdůležitějším požadavkem pro nové období bylo zapojit více rolí místních akčních skupin (MAS). Tyto MASy by měly působit na co nejvíce typů území a programů, převážně na venkovské prostory kde se jejich aktivity mohou úspěšně rozvíjet. (SMS ČR, 2015)

5.3.3 Národní program reforem

V rámci nového programového období 2014-2020 došlo ke změnám týkajících se strategických dokumentů, jednou z nich je změna názvu tohoto dokumentu, v minulém období bychom jej hledali pod pojmem Národní rozvojový plán.

Národní program reforem je dokument, který představuje národní hospodářskou politiku, jež musí být v souladu s prioritami EU a vymezuje plán opatření,

který podpoří ekonomický růst v České republice. Opatření obsažená v Národním programu reforem odpovídají na momentální hospodářskou situaci a dále musí vycházet z priorit určených vládou ČR. NPR usiluje o splnění národních cílů, jež plynou ze Strategie Evropa 2020. (NPR ČR, 2014)

Národní program reforem není považován za legislativní, naopak koncepční materiál, je tedy potřeba na jeho opatření přihlížet jako na politické cíle vlády. NPR je také provázáno s ostatními strategickými dokumenty, a to jak v oblasti hospodářství, tak udržitelného rozvoje. (NPR ČR, 2014)

Hlavní podstata Národního programu reforem plyne ze společné součinnosti s Dohodou o partnerství pro období 2014-2020, jež vymezuje cíle a priority, které mají efektivně využívat Evropských strukturálních a investičních fondů. (NPR ČR, 2014)

Obsah a struktura Národního programu reforem ČR 2014, se řídí patřičnými vodítky od Evropské komise. Vláda však považuje za významné, věnovat pozornost doporučení od Rady EU k naplnění cílů Strategie Evropa 2020 na národní úrovni. V rámci podpory hospodářského růstu a konkurenceschopnosti, stanovila vláda následující tematické oblasti:

- Transparentnost veřejných financí a efektivnější instituce;
- atraktivní prostředí pro podnikatele a růst vývoje infrastruktury pro český průmysl;
- fungování trhu práce, vzdělávacího systému a sociálního začleňování;
- podpora růst založeného na výzkumu a inovacích .

Zda je provádění NPR a plnění cílů Evropy 2020 správně provedeno, bývá zkoumáno a monitorováno ve spolupráci s Evropskou komisí. Národní program reforem bude i dále aktualizován každoročně v dubnu a postoupen Evropské komisi. (NPR ČR, 2014)

Národní rozvojový plán 2007-2013

Kantor (2009, 34. s) ve své knize popisuje tento NRP jako dokument, který měl významné postavení mezi základními strategickými dokumenty. Obsahoval konkrétní pravidla a strategie, které byly potřeba k dosažení finančních prostředků. V rámci tohoto dokumentu byly nalezeny priority, postupy a jejich realizace ke splnění vytyčených cílů. NRP fungovalo i jako podkladový dokument pro vyjednávání Národního strategického referenčního rámce.

Národní rozvojový plán se skládal z několika kapitol, z nichž každá řešila určité oblasti a problematiky. Současná situace byla předmětem zkoumání první kapitoly, důraz byl kladen na makroekonomické ukazatele, ekonomickou, sociální a environmentální charakteristiku, rozvoj venkovských a městských oblastí. Druhá kapitola tvořila silné a slabé stránky, dále příležitosti a hrozby, jednalo se o tzv. SWOT analýzu. Předmětem třetí kapitoly byla strategie NRP. Další kapitola se zaměřovala na operační programy, v poslední kapitole byly řešeny finanční zdroje. (Kantor, Marek, 2009).

Velký důraz byl kladen na upevňování konkurenceschopnosti dílčích oblastí v hospodářství. Souhrnným cílem Národního rozvojového plánu pro období 2007-2013 bylo z České republiky udělat místo, které bude přitažlivější z hlediska investic, pracovních pozic a života obyvatel. ČR se snažila o pokles nezaměstnanosti, o vyrovnaný a harmonický vývoj regionů a tím ovlivnit úroveň kvality života obyvatel. (Kantor, Marek, 2009).

K naplňování souhrnného – globálního cíle NPR sloužily 4 strategické cíle:

- konkurenceschopnost ČR
- společnost, která bude otevřená, soudržná a flexibilní
- atraktivita prostředí
- vyrovnaný rozvoj území

Tyto strategické cíle byly dále rozděleny na čtyři prioritní osy, na které navazovaly další dílčí priority. (Kantor, Marek, 2009).

5.3.4 Dohoda o partnerství

Tento dokument vznikl za účelem stanovení cílů a priorit, které povedou k efektivnímu využívání Evropských strukturálních a investičních fondů, které mají splňovat strategii Evropa 2020. Pro nové období 2014 – 2020 byly zpracovány členským státem EU. (Dohoda o partnerství, 2014)

Na základě konsekventní analýzy současné sociální a ekonomické situace, trendů a potřeb ČR, vznikla Dohoda o partnerství. Tyto analýzy slouží primárně ke stanovování priorit při financování v období 2014-2020, které musí splňovat současné společné cíle EU. Jedná se o tzv. „střešový dokument“, neboť jeho jednotlivé tematické cíle reprezentují klíčové složky k získání konkurenceschopnosti ČR. (Evropské fondy 2014-2020, 2015)

Dohoda zahrnuje několik programů, jako cíl Investice pro růst a zaměstnanost patřící politice soudržnosti EU a programy řadící se k II. pilíři Společná zemědělská a rybářská politika. (Dohoda o partnerství, 2014)

Dohoda o partnerství musela být dle nařízení pro ESIF členskými státy předložena do 22. dubna 2014 Evropské komisi. Ke schválení Vládou ČR došlo dne 9. dubna 2014, návrh Dohody tedy z časového hlediska splnila a Dohodu odeslala 17. dubna 2014 Evropské komisi. Své připomínky Evropská komise sdělila v červnu, které byly následně dořešeny v červenci 2014. (Evropské fondy 2014-2020, 2015)

České republice se podařilo své záměry obhájit, a tak byla dohoda Evropskou komisí přijata 26. srpna 2014. Na sestavení se podíleli řídicí orgány (MMR), resorty a partneři. České Republice byla umožněna čerpat finanční částka 23,96 mld. EUR pro současné programové období. (Evropské fondy 2014-2020, 2015)

Jak již bylo řečeno, jedná se o zastřešující strategický dokument, který je svým obsahem závazný pro dílčí programové dokumenty, tedy je hierarchicky výše, což dává závazek programům vycházet z jejího obsahu a zaměření.

Hledali bychom Dohodu o partnerství v předcházejícím programovém období, našli bychom tzv. Národní strategický referenční rámec, neboť v novém období 2014-2020 došlo ke změně dokumentu na Dohodu o partnerství.

Národní strategický referenční rámec

Národní strategický referenční rámec byl připravován v souladu s principem partnerství a navrhován členskou zemí. Státy EU vyjednávaly podobu svých operačních programů v období 2007-2013, na základě NSRR. Tento rámec shrnuje všechny české priority pro období 2007-2013 a popisuje implementační uspořádání důležité pro co nejefektivnější využití poskytnutých finančních prostředků. (Kantor, Marek, 2009).

NSRR se orientoval na faktory negativně ovlivňující rozvoj českého sociálního a ekonomického prostředí, jako například:

- problémy při vymahatelnosti práva;
- nedostačující soulad v požadavcích zaměstnavatelů a kvalifikací pracovníků i nabídkami vzdělávacích institucí;
- nerozvinutost inovačních procesů, které mají ovlivnit růst konkurenceschopnosti podniků;
- nedostačující výbava v oblasti dopravních a infrastrukturálních sítí, aj.

Jak jsme se dozvěděli na základě srovnání těchto dvou dokumentů, stejně jako NSRR, tak i DoP tvoří dokument, na nějž navazují operační programy

Operační programy

OP jsou základní strategické dokumenty, jak finanční, tak technické povahy, které jsou stanoveny pro konkrétní tematické oblasti, či regiony. Jsou zpracovávány členskými zeměmi Evropské unie. Jednotlivé operační programy popisují cíle a priority, které má členská země v plánu v daných oblastech dosáhnout. (Slovníček pojmů, 2015)

Každý operační program musí v novém programovém období 2014 – 2020 plnit priority plynoucí z dokumentu Evropa 2020.

Přípravu dílčích programů koordinovalo Ministerstvo pro místní rozvoj. Zodpovědnými orgány jsou řídicí orgány a jednotlivá ministerstva, pod niž jednotlivé OP spadají. (Programy pro programové období 2014-2020, 2015)

Vyhlásit první výzvu plánující řídicí orgány na jaro - léto 2015. V rámci nového období vzniklo deset operačních programů. Největší změna nastala u Regionálního operačního programu.

Tab. 2 Operační programy a jejich alokace v období 2014-2020

Cíl	Operační program	Alokace (v mld. EUR)
1. cíl Investice pro růst a zaměstnanost	Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	4,3
	Výzkum, vývoj a vzdělání	2,8
	Životní prostředí	2,6
	Doprava	4,7
	Technická podpora	0,2
	Zaměstnanost	2,1
	Praha – pól růstu ČR	0,2
	Program rozvoje venkova	2,3
	Rybářství	0,03
	IROP	4,6
2. cíl Evropská územní spolupráce	Program ČR – Polsko	
	Program Slovensko – ČR	
	Program Rakousko – ČR	
	Program Bavorsko – ČR	
	Program Sasko – ČR	
	Program CCENTRAL EUROPE	
	Program DANUBE	
	Program INTERREG EUROPE	
	Program ESPON 2020	
	Program INTERACT III	

Zdroj: Programy pro programové období 2014-2020, 2015

Tab. 3 Operační programy a jejich alokace v období 2007-2013

Operační program	Alokace (v mld. EUR)
OP Doprava	5,82
OP Životní prostředí	4,92
OP Podnikání a inovace	3,12
OP Výzkum a vývoj pro inovace	2,07
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1,88
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1,83
Integrovaný operační program	1,62
OP Technická pomoc	0,229
7 NUTS II	4,66
OP Praha Konkurenceschopnost OP Praha Adaptabilita	0,42

Zdroj: Operační programy 2007-2013, 2015

Jak již bylo řečeno za největší změnu týkající se operačních programů lze považovat vznik IROP. V novém období došlo i k dalším změnám v rámci operačních programů. Změnou je redukce počtu operačních programů. U dosavadních sedmi regionálních programů, osmi tematických programu, dvou OP spadajících pod Prahu a devíti programů evropské územní spolupráce, došlo ke změně. Nové období nebude obsahovat sedm regionálních programů NUTS II, ale pouze jeden Integrovaný regionální operační program. U osmi tematických programů dojde k několika změnám s tím, že vzniknou nové OP, Program rozvoje venkova a OP Rybářství, naopak u některých dojde ke sloučení. Dva OP pro hl. město Prahu budou zredukovány na jeden. V poslední řadě dojde k rozšíření OP zabývajících se evropskou územní spoluprací. (Programy pro programové období 2014-2020; Operační programy 2007-2013, 2015)

Rozdílnost operačních programů můžeme vidět při porovnání druhé a třetí tabulky. Zaměřili bychom se na nově vzniklý operační program IROP, můžeme konstatovat, že mu byla přidělena téměř stejná částka, jako tomu bylo u původních sedmi NUTS II.

Pokles finanční podpory nastal u OP Doprava, a to až o 1 mld. EUR. Výrazná změna nastala i u OP Životní prostředí, kde byl pokles o více než 2 mld. EUR. Zbývající změny jsou snadno vyvoditelné po porovnání dvou předcházejících tabulek.

Změna nastala v celkové alokaci na podporu operačních programů, kdy Česká republika bylo vyčleněno z fondu Evropské unie necelých 24 miliard EUR, což je méně, než tomu bylo v období minulém, kdy ČR čerpala u více než 26 mld. EUR

5.4 Závěr kapitoly

V páté kapitole došlo ke komparaci stěžejních dokumentů na evropské a národní úrovni. Toto srovnání nám dalo přehled o změnách týkajících se nového programového období 2014-2020.

První změny nastaly v rámci srovnání Evropy 2020 a Lisabonské smlouvy. Cílem obou těchto strategií bylo vytvořit konkurenceschopnější ekonomiku a hospodářský růst, avšak v tomto ohledu Lisabonská smlouva kompletně zklamala. LS měla až příliš velké nároky, z Evropské unie chtěla udělat nejkonkurenceschopnější ekonomiku světa. Proto se bude Evropa 2020 snažit vyvarovat chybám Lisabonské smlouvy, a to především při stanovení cílů, které by si neměly vzájemně odporovat. Cíle Evropy 2020 by měly stavět na technologických inovacích, znalostech a efektivnějším využívání přírodních zdrojů, růstu míry zaměstnanosti, investováním do výzkumu a vývoje, růstu vzdělanosti, ...

Dalším důvodem neúspěchu LS byla nízká provázanost dokumentů, na tu bude v novém období brán velký důraz. Každý členský stát musí při stanovování svých cílů a priorit vycházet ze Strategie Evropy 2020. Byly vytvořeny patřičné dokumenty na národní úrovni, které všechny tyto cíle a vize přebírají a implementují je do svých prioritních os, specifických cílů, atd.

Základním dokumentem na národní úrovni je Strategie regionálního rozvoje ČR, u které došlo po srovnání s minulým obdobím ke změnám. Hlavní změnou je větší zaměření na řešení specifik funkčních oblastí, jenž požadují provázanost intervencí zohledňující komplexnost problémů typických pro určité území. Jedná se o tzv. place-based approach. Další změna nastala v zanechání standardního tematického členění a veškeré analýzy, členění, navrhované a implementační části jsou členěny do prioritních oblastí.

S již zmiňovanou provázaností dokumentů na evropské a národní úrovni souvisí vznik Národního programu reform, který nahradil Národní rozvojový plán. NPR by měl být ve společné součinnosti s Dohodou o partnerství. Dohoda o partnerství je nejenom dokument pomáhající k efektivnějšímu čerpání z ESI fondů, ale také je zastřešujícím dokumentem pro Operační programy.

Operační programy jsou dalšími strategickými dokumenty, které jsou stanoveny pro konkrétní tematické oblasti nebo regiony. V rámci komparace s minulým obdobím, došlo ke změně v redukci počtu OP. Největších změn nastalo v rámci IROP, ty však budou hlouběji probrány v rámci jiné kapitoly. Na základě tabulek alokací můžeme vidět změnu v čerpání jednotlivých operačních programů, kdy větší finanční výkyvy nastaly v OP Doprava a Životní prostředí. Celkově došlo ke snížení dotace na všechny operační programy zhruba o více než dvě miliardy Eur.

6 Metodické pokyny

6.1 Cíl kapitoly

Cílem kapitoly je na základě srovnání určit, jak se oproti minulému období 2007-2013 změnila metodická pokyny, a co nového z nich plyne žadatelům.

Představeno bude Jednotné metodické prostředí a na základě evaluace minulého období bude upozorněno na problematické oblasti.

Metodické pokyny, tvořící Jednotné metodické prostředí, budou komparovány s předcházejícími MP období 2007-2013 a jejich změna bude identifikována.

6.2 Jednotné metodické prostředí 2014-2020

Metodické pokyny jsou součástí metodiky řízení programů pro období 2014-2020. Jejich zpracování musí být v souladu s rozhodujícími nařízeními, relevantními dokumenty EU, právními předpisy České republiky a v koordinaci zástupců řídicích NPR ČR 2014 a dalšími partnery a žadateli/příjemci podpory. Určité ohledy jsou brány i na podněty plynoucí od širokého spektra účastníků a jejich zkušeností z minulého období. (Národní program reformy ČR, 2014)

Ze zkušeností z minulého období 2007-2013 vyplynula nutnost zavedení jednotného, srozumitelného pravidla, které povede ke zvýšení efektivnosti a hospodárnosti při čerpání z ESI fondů a snížení náročnosti administrativních podmínek, které musí splňovat žadatelé a příjemci podpory. Odstranění překážek je z pohledu ministerstev důležité, neboť žadatelé a příjemci jsou zásadní složkou systému a jsou nositeli projektů a na jejichž základě jsou uskutečňovány cíle programů a tedy i celkové cíle kohezní politiky v České republice. (Evropské fondy 2014-2020, 2015). Proto v rámci nového období byla vytvořena **Koncepce jednotného metodického prostředí**, která bude naplňovat cíle Dohody o partnerství. (Metodika řízení programů v programovém období 2014–2020, 2015).

Cílem tvorby Jednotného metodického prostředí byly:

- jednodušší administrativní postupy,
- jednotná a srozumitelnější pravidla při poskytování podpor,
- snadnější orientace žadatelů v systému udělující podpory,
- lepší komunikace mezi žadateli a poskytovateli,
- nakládání s financemi má být hospodárnější a efektivnější.

Správné nastavení Jednotného metodického prostředí a jeho dodržování by mělo přispět ke sladění a jednoduššímu čerpání dotací z fondů SSR.

Jak již bylo řečeno, při stanovování Jednotného metodického prostředí je vhodné využívat evaluace minulého období, kde bylo upozorněno na několik problémů, které negativně ovlivňovaly kvalitu čerpání dotací z ESI fondů. Proto je dů-

ležité reflektovat tyto skutečnosti při vytváření nového období. (Koncepce JMP jako součást pro naplňování cílů DoP, 2013)

Nejvíce problematické oblasti:

- vymezení priorit bylo příliš rozsáhlé, vyhodnocení úspěšnosti, přínos intervencí či dosažené cíle programů byly pouze omezené,
- intervence v operačních programech nebyly dostatečně propojeny,
- implementační struktury byly příliš rozsáhlé a komplikované, což způsobovalo nejednotný přístup k poskytování dotací, postihy za porušení kázně, atd.,
- provádění kontrolních činností nebylo zkoordinováno,
- nepřiliš kvalitní provádění řídicích kontrol a auditu,
- rozdíly v administrativních postupech, především rozdílné lhůty při naplňování projektů,
- často docházelo ke změnám dokumentací, příruček,...
- vysoká administrativní zátěž žadatelů, s tím spojený značný počet nesrovnalostí,
- docházelo k nejednotnému výkladu pravidel, a to na centrálních i regionálních úrovních,
- a další. (Koncepce JMP jako součást pro naplňování cílů DoP, 2013)

Jednotné metodické prostředí je tvořeno dvaceti metodickými pokyny. Následujících devět metodických pokynů vychází z Metodických dokumentů 2014-2020, které jsou uvedeny na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj, kde jsou zveřejněny dokumenty jednotlivých metodických pokynů, z nichž jsem čerpala. (Metodické dokumenty, 2015)

Metodický pokyn zásady tvorby a používání indikátorů 2014-2020

Cílem tohoto metodického pokynu je představit postupy vedoucí ke správnému nastavení indikátorové soustavy a jak je využívat v rámci nových programů. Při stanovování tohoto metodického pokynu bylo stěžejní vytvořit jednotná pravidla týkající se monitorování, možnosti agregace a konečného vyhodnocení pro všechny subjekty.

MP zásady tvorby a používání indikátorů si v novém období 2014-2020 prošly určitými změnami. (Metodické dokumenty, 2015)

- První změnou bylo nastavit správně indikátory zajišťující lepší měřitelnost výstupů a výsledků, které jsou v přímé vazbě na specifické cíle programu. Častými nedostatky OP v období 2007-2013 byly nízké vypovídací schopnosti indikátorů a především nedostačující provázanost s cíly programu.
- Problém v období 2007-2013 byl ve výstupových ukazatelích, které neměly silnou popř. vůbec žádnou vazbu na výsledky, současně indikátorová soustava OP byla minimálně využitelná k zhodnocení výše úspěšnosti a účinnosti intervencí, a tak by měly být pro období 2014-2020 nastaveny vedle kvantita-

tivních ukazatelů také kvalitativní indikátory a na ně následně navazující druhy hodnocení.

Při nedodržení metodických pokynů nastávají patřičné sankce, neboť postupy stanovené v tomto pokynu jsou pro všechny subjekty čerpající z ESIF závazné.

Důsledky nedodržení pravidel:

- nebude schválena indikátorová soustava daného programu ze strany správce NČI 2014+
- nebude přijat nově navrhovaný indikátor do NČI 2014+

Nedodržení pravidel bude řešeno na úrovni resortů, v rámci nichž došlo k porušení pravidla, popř. bude postoupeno k vládě ČR. (Metodické dokumenty, 2015)

Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů

Základním předpokladem pro vykonávání ESI fondů v České republice je princip strategického programování. V novém období 2014-2020 bude kladen více důraz na výsledky.

Zásadním požadavkem v rámci strategického programování je „*koherentní intervenční logika*“. (Metodické dokumenty, 2015)

Potřeba zajistit vyšší koherenci se projevila už v minulém období, proto se nové programové období zaměří na harmonii a propojenost mezi strategickými dokumenty, konkrétně NPR, DoP, programy a dalšími důležitými dokumenty.

Nezpracuje-li řídicí orgán program ve shodě s vyžadovanými standardy v rámci tohoto MP, nebude podán vládě k přijetí. (Metodické dokumenty, 2015)

Metodický pokyn pro způsobilost výdajů a jejich vykazování

Způsobilé výdaje charakterizujeme jako výdaje vynaložené na určitý účel projektu. Tyto výdaje nastaly v rámci období vymezeného v právním aktu o poskytnutí a převodu finanční podpory, která byla vydána dle vnitřních předpisů stanovených poskytovatelem podpory spolu a právními předpisy, dále musí být v souladu s předpisy Evropské unie a České republiky a dalšími pravidly. (Metodické dokumenty, 2015)

Dojde-li v rámci příslušného metodického pokynu k jeho nedodržení, může dojít k pozastavení certifikace výdajů pro daný program. (Metodické dokumenty, 2015)

Metodický pokyn pro řízení výzev, hodnocení a výběr projektů

Jeho cílem bylo určit jednotná závazná pravidla, kterými se budou řídit všechny řídicí orgány operačních programů v rámci ESI fondů. Tyto jednotná pravidla byla stanovena v oblasti řízení výzev, hodnocení a výběru projektů. Metodický pokyn reguluje postupy od plánování, přes přípravu až po vydání právního aktu o převodu finanční podpory. (Metodické dokumenty, 2015)

Vychází ze zkušeností minulého období, kde se jako zásadní nedostatek ukázal malý důraz posuzující skutečný smysl a potřebnost projektu. Problém byl také shledán ve velké administrativní náročnosti a nedostatečné míře transparentnosti.

V rámci těchto zkušeností se metodické pokyny zaměřují k naplnění cílů, jako jsou: řídit výzvy tak, aby došlo k naplnění věcných a finančních cílů programů, byly využity integrované nástroje, naplňování cílů s využitím malého množství zdrojů, růst důvěryhodnosti, atd.

Nebudou-li dodržovány postupy a pravidla, může také dojít k pozastavení výdajů v rámci daného programu, uskutečnění dodatečného auditu v souvislosti s identifikovaným pochybením, ...(Metodické dokumenty, 2015)

Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek

Cílem MP pro oblast zadávání zakázek je sjednocení postupů při zadávání těchto zakázek pro příjemce finanční podpory. Příjemci se musí zavázat plnit povinnosti, které jsou obsaženy v MP pro oblast zadávání zakázek, postup zadávání zakázek je upraven v tomto MP, zde také hraje roli o jaký typ příjemce je jedná, zda-li jsou veřejnými, dotovanými, sektorovými či jinými zadavateli. (Metodické dokumenty, 2015)

Tyto MP se skládají ze 3 primárních částí: obecného ustanovení, úpravy výběrového řízení, úpravy kontroly zadávacích a výběrových řízení. (Metodické dokumenty, 2015)

Metodický pokyn pro publicitu a komunikaci

Hlavním cíle tohoto metodického pokynu je pro tuto oblast nastavit funkční prostředí pro účinnou komunikaci mezi programy a projekty financovaných z ESI fondů. Dále stanovuje základní povinnosti a postupy pracovníkům implementační struktury věnující se publicitě a komunikace. Efektivnější komunikace ESIF je dosahováno spoluprací mezi subjekty v oblasti publicity a to v průběhu celé realizace. Tato spolupráce povede k včasnějšímu předávání informací, tím se budou eliminovat rizika a to bude mít vliv na lepší dosažení cílů v oblasti publicity. Tento metodický pokyn navazuje na Metodiku komunikace realizace fondů EU minulého období. (Metodické dokumenty, 2015)

Nedodržením uložených pravidel se vystavuje žadatel sankcím, kterými jsou: pozastavení certifikace, jedná-li se o porušení pravidel v rámci zákona o veřejných zakázkách, bude problém řešen podle pravidel o zadávání veřejných zakázek podle zákona. (Metodické dokumenty, 2015)

Metodický pokyn k rozvoji lidských zdrojů

MP lidské zdroje stanovuje pravidla k zajištění vyšší kvality, stability a kompetentnosti administrativní kapacity pro nové období 2014-2020. Dále obsahuje proces řízení a rozvoje týkající se lidských zdrojů, počínaje plánováním, získáváním, výběrem, až po adaptaci zaměstnanců, následně jejich řízení a hodnocení, v poslední řadě systém vzdělávání zaměstnanců a jejich uvolňování. (Metodické dokumenty, 2015)

Specifickým cílem je stabilizace a motivace zaměstnanců implementační struktury a s tím související jejich odborný růst, rozšiřování znalostí a dovedností za pomoci různých motivací, snahou je vybudovat systém vzdělávající zaměstnan-

ce, kteří se podílejí na implementaci fondů EU... Nedodržení stanovených podmínek může vést k nezpůsobilosti výdajů nebo pozastavení certifikace. (Metodické dokumenty, 2015)

Metodický pokyn finančních toků programů

Součástí MP jsou lhůty a postupy, jak provádět jednotlivé činnosti implementace projektů. Obdržením patřičných podkladů dané činnosti, začínají běžet stanovené lhůty, ty však mohou být pozastaveny, obsahují-li předložené podklady nějaké chyby, nedostatky či nejsou úplné. Veškeré lhůty a postupy jsou blíže znázorněny v tomto metodickém pokynu. (Metodické dokumenty, 2015)

Metodické doporučení pro veřejnou podporu

Poskytování veřejné podpory musí splňovat velmi přísná pravidla a musí být doprovázeno kontrolou o poskytování veřejné podpory (VP). Metodický pokyn byl zpracován ve spolupráci s MMR, ÚOHS a Ministerstvem zemědělství. Pravidla veřejné podpory a jejich použití tvoří zásadní problematiku, která zasahuje výrazným způsobem do možnosti úspěšného poskytnutí VP. (Metodické dokumenty, 2015)

6.3 Závěr kapitoly

Na základě předešlého textu lze říci, že metodické pokyny jsou důležité dokumenty, kterými se žadatelé musí řídit, jejich nedodržení je řešeno určitými sankcemi, kterými mohou být pozastavení certifikace výdajů, nezpůsobilosti výdajů či uskutečnění dodatečného auditu.

Na základě evaluace minulého období, došlo k vytvoření Jednotného metodického prostředí, které bude tvořit jednotná a srozumitelná pravidla, povede k efektivnějšímu a hospodárnějšímu čerpání z ESIF a dalších výhod, které již byly zmíněny.

Z dvaceti metodických pokynů tvořící jednotné metodické prostředí, byly vypracovány ty nejstěžejnější pro IROP.

7 Regionální operační program 2007-2013

7.1 Cíl kapitoly

Cílem kapitoly je komparace Regionálního operačního programu a identifikace změn, které nastaly se zahájením nového programového období 2014-2020.

Tyto programy jsou podstatnou součástí regionální politiky a jsou dále členěny na prioritní osy a specifické cíle. Prioritní osy a cíle budou vzájemně porovnávány a na základě dedukce budou shrnuty jejich změny.

Celkové srovnání ROP proběhne po představení následující kapitoly, neboť je důležité se seznámit i s tím, co přináší nové období 2014-2020 a na základě těchto informací budou vyvozeny důležité změny.

7.2 Představení ROP 2007-2013

Pro období 2007-2013 byly Evropskou unií vytvořeny tři zásadní cíle. V rámci prvního cíle Konvergence bylo připraveno sedm regionálních operačních programů, které byly určeny pro celou Českou republiku s výjimkou Prahy. (ROP, 2015)

Těchto sedm zmiňovaných ROPů pokrývá určité tematické oblasti, jejich cílem je růst konkurenceschopnosti regionů, rychlejší rozvoj a růst atraktivity regionů pro potencionální investory. Každý z ROPů je samostatně řízen Regionální radou, která spadá pod příslušný region soudržnosti. (ROP, 2015)

Mezi sedm regionální operačních programů patří:

- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Střední Čechy
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Střední Morava
- ROP NUTS II Moravskoslezsko

I když je každý z ROPů spravován jinou regionální radou a má jiné potřeby v rámci svých regionů, zaměřují se všechny obdobným směrem a řeší podobné problémové oblasti:

- Dopravní dostupnost a obslužnost
Tato oblast je zaměřena na výstavbu a modernizaci silnic, dále cyklostezek, infrastruktury sloužící potřebám veřejné dopravy - jako jsou železnice, dopravní terminály, nákup vozidel sloužící veřejné dopravě, rekonstrukce a modernizace letišť, atd. (ROP, 2015)

- **Rozvoj území**
V druhé oblasti je řešena příprava území pro podnikatele, bydlení, oživení měst a památkových oblastí, rekonstrukce objektů občanské vybavenosti, modernizace objektů pro volný čas, kulturu, obnova veřejných prostranství, jako jsou náměstí, apod. (ROP, 2015)
- **Regionální rozvoj podnikání**
Jde převážně o rekonstrukci a modernizaci objektů sloužící k podnikání vč. brownfields, růst investic do technické a dopravní infrastruktury v průmyslových zónách, investice plynoucí do vybavenosti firem, škol, učilišť vyhrazených pro proškolení absolventů, aj. (ROP, 2015)
- **Rozvoj cestovního ruchu**
rekonstrukce v oblasti turistiky, např. cyklostezky, vodáctví, pěší stezky, atd., revitalizace ubytoven související s rozšířením ubytovacích kapacit, rozšíření služeb v těchto ubytovacích jednotkách. S cestovním ruchem bezpochyby souvisí rekonstrukce památkových oblastí, kulturních zajímavostí, sportovních areálů, modernizace lázeňství, a celkový růst propagace naší země. (ROP, 2015)

Všechny aktivity prováděné na úrovni ROPů jsou spolufinancovány Evropským fondem regionálního rozvoje. Na splnění cílů těchto operačních programů bylo z Evropské unie poskytnuto zhruba 4,6 mld. eur. Nejvíce finančních prostředků plynulo do ROP NUTS II Severozápad, kde finanční alokace dosahovala částky 762,77 mil. eur. Naopak kraj s nejmenším podílem finanční podpory je kraj Střední Čechy – 571,72 mil. eur. (ROP, 2015)

7.2.1 Implementační struktura ROP

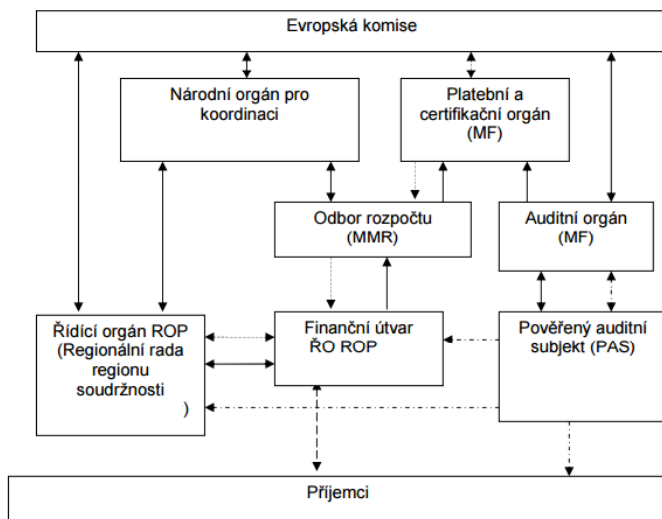
Implementační struktura je tvořena subjekty, které vykonávají různé stupně řízení a dohlíží na vykonávání a vedení ROPů. Je pochopitelné, že se struktura může pro jednotlivé regionální operační programy v maličkostech lišit, což by nemělo mít dopad na přijetí projektů, financování nebo že by v některých regionech byla žádost o dotaci jednodušší, apod.

Subjekty zapojené do implementace, vyvozené ze všech ROP NUTS II, jsou:

- Řídící orgán ROP – řídicím orgánem je Regionální rada NUTS II, která zodpovídá za celkové řízení a realizaci ROPů. Řídících orgánů je celkem sedm, stejně jako ROPů.
- Platební a certifikační orgán – řídí Ministerstvo financí (Národní fond)
- Finanční útvary
- Auditní orgán – řídí Ministerstvo financí
- Monitorovací výbor – každý ROP má vlastní výbor
- Národní orgán pro koordinaci

Implementační struktura a jejich provázanost je viditelná na následujícím obrázku.

Obr. 4 Implementační schéma ROP
Zdroj: ROP Moravskoslezsko 2007-2013, 2011

7.3 Indikátory

Základní nástroje pro měření plnění cílů operačních programů jsou tzv. indikátory. Umožňují sledovat vývoj programu a zhodnotit jeho naplňování vzhledem k vymezeným cílům. Seznam indikátorů musí být schválen monitorovacím výborem, tyto indikátory jsou pak součástí prováděcích dokumentů. Žadatelé o dotaci jsou povinni společně s žádostí o podporu připojit také monitorovací indikátory jejich projektu a uvést jejich kvantifikaci. Indikátory poté hrají klíčovou roli při hodnocení průběhu projektu. Nejsou-li indikátory dodrženy, může nastat buďto částečné nebo úplné odebrání dotace. (ROP Střední Morava 2007-2013, 2011)

V období 2007-2013 byla Evropskou komisí doporučena při tvorbě indikátorového systému následující struktura indikátorů:

Tab. 4 Základní struktura indikátor 2007-2013

Účel	Úroveň	Typ indikátoru
Sociálně-ekonomická analýza		Kontextu
Strategie operačního programu	Program	Dopadu (výsledku)
	Priority	Výsledku (dopadu), výstupu (v případě potřeby)

Zdroj: ROP Střední Morava 2007-2013, 2011

- Indikátor dopadu/programu: měří, jak je cíl ROP naplněn (první měření probíhá nejdříve po 2 až 3 letech počínaje zahájením činností),

- indikátor výsledku: měří skutečnosti, kterých bylo v rámci ROP dosaženo,
- indikátor výstupu: charakterizuje to, co ROP podpořil,
- indikátor kontextu: vymezuje ekonomické a sociální prostředí, v němž budou projekty realizovány, k jejich dosažení a ovlivnění nemají vliv prioritní osy,
- hlavní indikátor: má rozhodující úkol při vytváření programů. Jedná se o indikátory, které vyjadřují hlavní priority, proto musí být zahrnuty ve všech operačních programech, sledovány musí být v ročních monitorovacích zprávách. (Zásady tvorby indikátorů pro monitoring a evaluace, 2006).

Indikátory kontextu

Příkladem kontextových indikátorů pro naplňování definovaných cílů jsou:

- HDP na obyvatele v PPS, EU 27=100 v %,
- Obecná míra nezaměstnanosti v ČR (%),
- Míra nezaměstnanosti žen v ČR (%),
- Poměr celkového objemu nákladní přepravy k HDP (%),
- Míra recyklace odpadů v t nebo % ročně.

Indikátory výstupů

Výstupové indikátory musí být vázány na výsledkové indikátory, jenž měří výsledky uskutečňovaných aktivit. Řadí se mezi ně:

- plocha revitalizovaných území (ha),
- množství nově připojených osob na vodovody a kanalizace,
- počet km nově vybudovaných dálnic a rychlostních silnic, ...
- velikost plochy půdy, na niž jsou navázány nárokové žádosti o dotaci.

Indikátory výsledků

Mezi indikátory výsledků můžeme zařadit:

- snížení energetické náročnosti budov v kWh/rok,
- růst kapacity v třídění, úpravě a recyklaci odpadů tis.tun/rok,
- podíl množství zemědělských podniků zainteresovaných do režimů jakosti.

Veškeré stanovené indikátory, které musí být dodržovány, jsou vymezeny v metodických pokynech, konkrétně v Zásadách pro tvorbu a používání indikátorů pro období 2014-2020.

7.4 Přehled regionálních operačních programů

Charakteristika jednotlivých ROPů a jejich finanční alokace bude provedena na základě jednotlivých Programových dokumentů.

7.4.1 ROP NUTS II Severozápad

ROP NUTS II SZ představuje stěžejní dokument vytvářející priority regionu, které jsou naplňovány prostřednictvím čerpání ze strukturálních fondů v období 2007-2013. (Regionální operační program NUTS II Severozápad, 2011)

ROP Severozápad musí zohledňovat, jak problematiku podkladových materiálů na regionální úrovni, tak základní strategické dokumenty na národní a evropské úrovni, patří sem například: Strategické obecné zásady Společenství, Národní rozvojový plán ČR, Národní strategický referenční rámec, a další. (Regionální operační program NUTS II Severozápad, 2011)

Globálním cíle ROP Severozápad je zvýšit kvalitu prostředí a pozměnit ekonomické a sociální struktury regionu tak, aby vedly k zatraktivnění regionu pro investory, pro podnikání a život obyvatel. Růst atraktivity regionů způsobí jeho konvergenci vůči ostatním regionům což je pozitivní pro socioekonomický rozvoj ČR/EU. (Regionální operační program NUTS II Severozápad, 2011).

Globálního cíle by mělo být dosaženo skrze zvolené prioritní osy, které jsou dále členěné na specifické cíle:

- **Prioritní osa 1: Regenerace a rozvoj měst**

SC 1.1 Revitalizace a regenerace městských částí a nevyužitých objektů, které povedou k růstu atraktivity a znovu užívání.

SC 1.2 Růst nabídky a kvality infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů.

- **Prioritní osa 2: Integrovaná podpora místního rozvoje**

SC 2.1 Posílení místní kapacity pro přípravu a realizování projektů.

SC 2.2 Rozvoj a kvalitnější infrastruktura, fyzické a kulturní prostředí.

- **Prioritní osa 3: Dostupnost a dopravní obslužnost regionu**

SC 3.1 Revitalizace a výstavba nové dopravní infrastruktury vedoucí k vyšší dostupnosti do regionů soudržnosti a dílčích částí.

SC 3.2 Rozvoj a modernizace dopravní obslužnosti

- **Prioritní osa 4: Udržitelný rozvoj cestovního ruchu**

SC 4.1 Rozvoj a modernizace infrastruktury v rámci cestovního ruchu

SC 4.2 Využití místního potenciálu k podpoře cestovního ruchu za pomoci rozvoje služeb a spolupráce

- **Prioritní osa 5: Technická asistence**

Prioritní osy tvoří provázaný systém, s jehož pomocí mělo dojít k efektivnímu naplnění cílů. (Regionální operační program NUTS II Severozápad, 2011).

Finanční plán

Finanční plán byl vypracován mezi kraji, MMR a MF. Z celkové částky plynoucí Regionálnímu operačnímu programu, bylo ROP Severozápad přiděleno 762,8 mil. EUR (což je zhruba 16 % z celkové částky určené všem ROPům ČR).

Tab. 5 Rozložení disponibilních prostředků mezi prioritní osy ROP Severozápad

Prioritní osa	Rozvržení prostředků v %
Regenerace a rozvoj měst	39,56
Integrovaná podpora místního rozvoje	4,26
Dostupnost a dopravní obslužnost regionu	34,84
Udržitelný rozvoj cestovního ruchu	18,70
Technická asistence	2,64

Zdroj: Regionální operační program NUTS II Severozápad, 2011

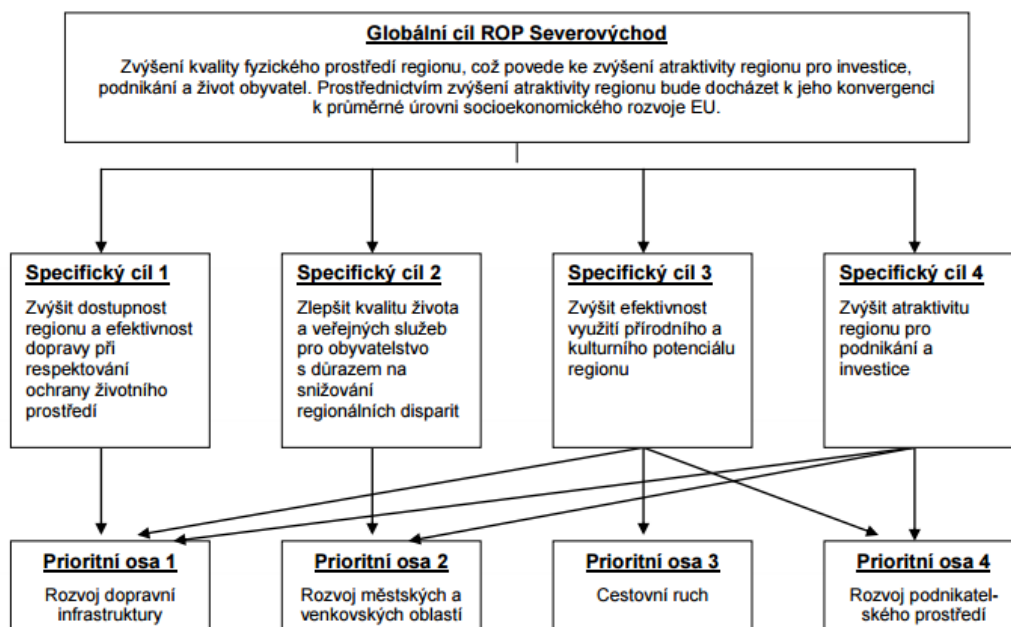
7.4.2 ROP NUTS II Severovýchod

ROP NUTS II SV zahrnuje kraj Liberecký, Královéhradecký a Pardubický. Globálním cílem je kvalitnější fyzické prostředí regionu, které by mělo mít dopad na růst atraktivity regionu, což by ovlivnilo nárůst investic, podnikání a života populace. Skrze růst atraktivity regionu dojde k jeho konvergenci k průměrné úrovni socioekonomického rozvoje Evropské unie. (Programový dokument ROP Severovýchod 2007–2013, 2011)

ROP Severovýchod zastřešuje pět prioritních os, spolu se specifickými cíly je můžeme vidět na následujícím obrázku.

Obr. 5 Cíle a prioritní osy ROP Severovýchod 2007-2013

Zdroj: Programový dokument ROP Severovýchod 2007–2013, 2011

Na ROP SV je přidělena finanční částka plynoucí z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši 671,29 mil. EUR.

Tab. 6 Finanční alokace z EFRR na prioritní osy ROP Severovýchod

Prioritní osa	Podíl prioritní osy na ROP Severovýchod
Rozvoj dopravní infrastruktury	36 %
Rozvoj městských a venkovských oblastí	37 %
Cestovní ruch	20 %
Rozvoj podnikatelského prostředí	4 %
Technická pomoc	3 %

Zdroj: Programový dokument ROP Severovýchod 2007–2013, 2011

7.4.3 ROP NUTS II Střední Čechy

ROP NUTS II Střední Čechy byl zvolen pro region soudržnosti Střední Čechy, jenž se ztotožňuje s krajem Středočeským.

Jeho globálním cílem je do roku 2013 vytvořit podmínky vedoucí k dynamickému růstu HDP regionu a zajistit kvalitnější život obyvatelům měst a venkova skrze růst atraktivity regionu pro podnikání, bydlení, investování a cestovní ruch. (ROP Střední Čechy 2007-2013, 2011)

V rámci ROP SČ byly definovány čtyři specifické cíle:

- SC 1: Zajistit vysokou a následně udržitelnou mobilitu obyvatel při aktuálním zmenšování negativních dopadů dopravy na naše okolí a životní prostředí,
- SC 2: Růst návštěvnosti a delší doba pobytu v regionu, posílit příjmy z cestovního ruchu,
- SC 3: Kvalitnější život lidí ve městech i venkově, městské role by měly posílit svou roli jakožto přirozený pól růstu v regionu,
- SC 4: Růst absorpční kapacity místních i regionálních aktérů.

ROP Střední Čechy obsahuje čtyři následující prioritní osy:

1. prioritní osa – Doprava,
2. prioritní osa – Cestovní ruch,
3. prioritní osa – Integrovaný rozvoj území,
4. prioritní osa – Technická podpora.

Z EFRR plyne do příslušného ROPu zhruba 571,72 mil. EUR, což je zhruba 12 % z celkové alokace pro Regionální operační programy NUTS II.

Tab. 7 Rozvržení finanční zdrojů mezi prioritní osy ROP Střední Čechy

Prioritní osa	Podíly na alokaci do ROP Střední Čechy
Doprava	39,19 %
Cestovní ruch	14,48 %
Integrovaný rozvoj území	43,00 %
Technická pomoc	3,33 %

Zdroj: ROP Střední Čechy 2007-2013, 2011

7.4.4 ROP NUTS II Jihozápad

ROP NUTS II Jihozápad byl určen pro kraj Jihočeský a Plzeňský. Primárním cílem bylo vytvořit konkurenceschopnější a atraktivnější regiony, které měly zvýšit kvalitu života obyvatel v regionu. (ROP NUTS II Jihozápad 2007-2013, 2007).

ROP JZ vychází ze strategických dokumentů na úrovni krajů, regionů, ČR a EU. Jako všechny ostatní ROPy obsahuje prioritní oblasti se specifickými cíly:

- Prioritní osa 1: **Dostupnost center** – lepší dostupnost osídlených center z obcí a měst v regionu i mimo region.
- Prioritní osa 2: **Stabilizace a rozvoj měst a obcí** – cílem jsou stabilizované venkovské území za pomoci vyváženého rozvoje sídelních funkcí obcí a měst. Přijímány jsou přednostně projekty, jež výrazně ovlivňují růst kvality života populace a životního prostředí.
- Prioritní osa 3: **Rozvoj cestovního ruchu** – cílem je lépe využívat potenciál daného území a tím posílit cestovní ruch, jako např. revitalizací památek, využití kulturního dědictví, apod.
- Prioritní osa 4: **technická podpora**

(ROP NUTS II Jihozápad 2007-2013, 2007).

ROP JZ spadá pod regionální operační programy v cíli Konvergence, z EFRR na něj bylo vyhrazeno 633,65 mil. EUR:

- Na první prioritní osu připadalo 286 mil. EUR, což tvoří zhruba 45,15 %,
- druhá prioritní osa čerpala z částky zhruba 205 mil. EUR, tvořila 32,35 % celkové alokace ROP JZ,
- na prioritní osu cestovního ruchu připadala částka 123,9 mil. EUR, zhruba 19,5 %,
- poslední prioritní osa pro technickou podporu čerpala zbývajících 18,6 mil. EUR. (ROP NUTS II Jihozápad 2007-2013, 2007).

7.4.5 ROP NUTS II Jihovýchod

Vizí toho regionu je dosáhnout vysoké konkurenceschopnosti prostřednictvím: znalostí urbánních center a jejich ekonomiky, dobře provázaných regionálních pólů rozvoje a v neposlední řadě skrze rozvoj důležitých a zajímavých turistických oblastí.

Globálním cílem je jako u ostatních regionů posílit konkurenceschopnost regionu, ROP JV tím chce dosáhnout využíváním potenciálu, který NUTS II JV nabízí, komplexně vylepšit dopravní propojení a dostupnost regionu s rozvojovými póly v něm se nacházejícími, podpora cestovního ruchu. V souladu s principem udržitelného rozvoje dbát na kvalitu podmínek života obyvatel v městech a na venkově. (ROP Jihovýchod 2007-2013, 2007).

K úspěšnému dosažení globálního cíle je také nezbytná spolupráce ROP s intervence tematických OP.

ROP NUTS II Jihovýchod obsahuje 4 prioritní osy, ty a jejich specifické cíle spolu s procentuální finanční alokací vidíme v následující tabulce.

Na financování cílů ROP JV bylo vyčleněno z Evropského fondu pro regionální rozvoj zhruba 704 mil. EUR, což je asi 15,12 % financí z celkového rozpočtu pro všechny ROP na území ČR.

Tab. 8 Procentuální vyjádření alokací do ROP Jihovýchod

Prioritní oblasti ROP	Podíl prioritní osy
PO 1: Dostupnost dopravy	49%
1.1 – Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu	
1.2 – Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy	
1.3 – Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob	
1.4 – Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu	
PO 2: Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	19%
2.1 – Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	
2.2 – Rozvoj služeb v cestovním ruchu	
PO 3: Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel	28,6%
3.1 – Rozvoj urbanizačních center	
3.2 – Rozvoj regionálních středisek	
3.3 – Rozvoj a stabilizace venkovských sídel	
3.4 – Veřejné služby regionálního významu	
PO 4: Technická pomoc	3,4%
4.1 – Aktivity spojené s realizací a řízením ROP	
4.2 – Podpora absorpční kapacity	

Zdroj: ROP Jihovýchod 2007-2013, 2007

7.4.6 ROP NUTS II Střední Morava

ROP NUTS II Střední Morava si klade určitý globální cíle, kterým je růst ekonomické vyspělosti, zvýšení konkurenceschopnosti NUTS II SM a životní úroveň obyvatel svého regionu. (ROP regionu soudržnosti Střední Morava 2007-2013, 2011)

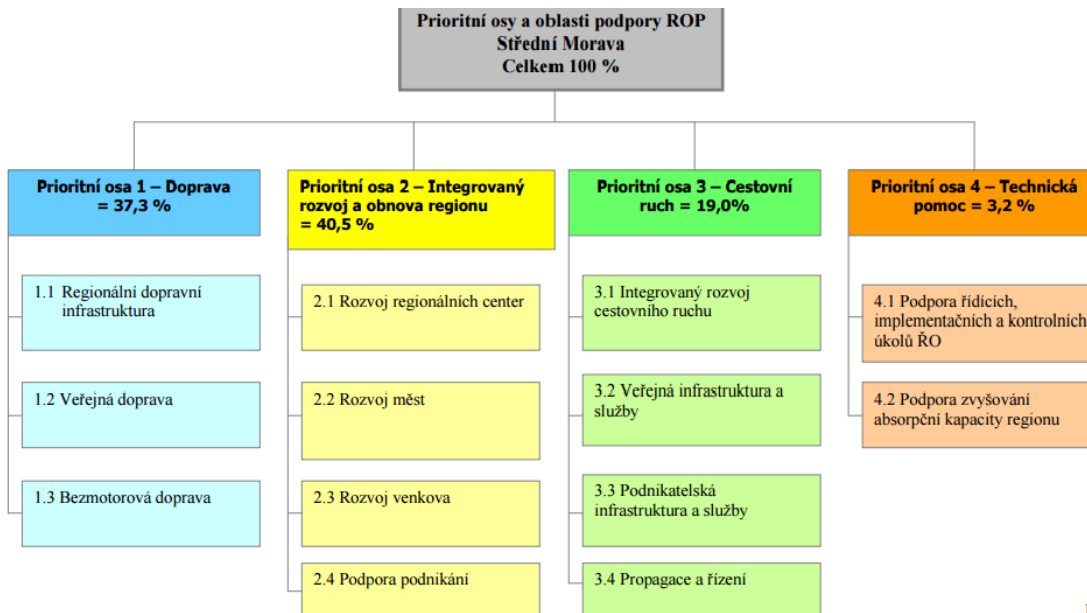
Naplnění cílů mělo přispět k tomu, že se z regionu do roku 2013, respektive 2015 stane region, jenž se bude vyznačovat:

- dopravní infrastrukturou, jenž bude vyspělejší udržovanější, rozvinutější a vyspělá,
- kvalitnějším vzdělávacím řízením, které povede k pružnějšímu přístupu na pracovní trh,
- modernějším zařízením pro sociálně slabé,
- lepším zdravotním stavem lidí, žijících a pracujících v regionu, a další.

ROP regionu soudržnosti Střední Morava vymezuje 4 prioritní oblasti, které se dělí na 13 oblastí podpory.

Region je spolufinancován prostřednictvím EFRR, z něž je na ROP Střední Morava vyčleněno 672,24 mil. EUR. Rozdělení této sumy jednotlivým prioritním osám je zobrazeno na následujícím obrázku.

Obr. 6 Finanční podpora v procentuálním vyjádření na každou prioritní osu ROP SM
Zdroj: ROP regionu soudržnosti Střední Morava 2007-2013

7.4.7 ROP NUTS II Moravskoslezsko

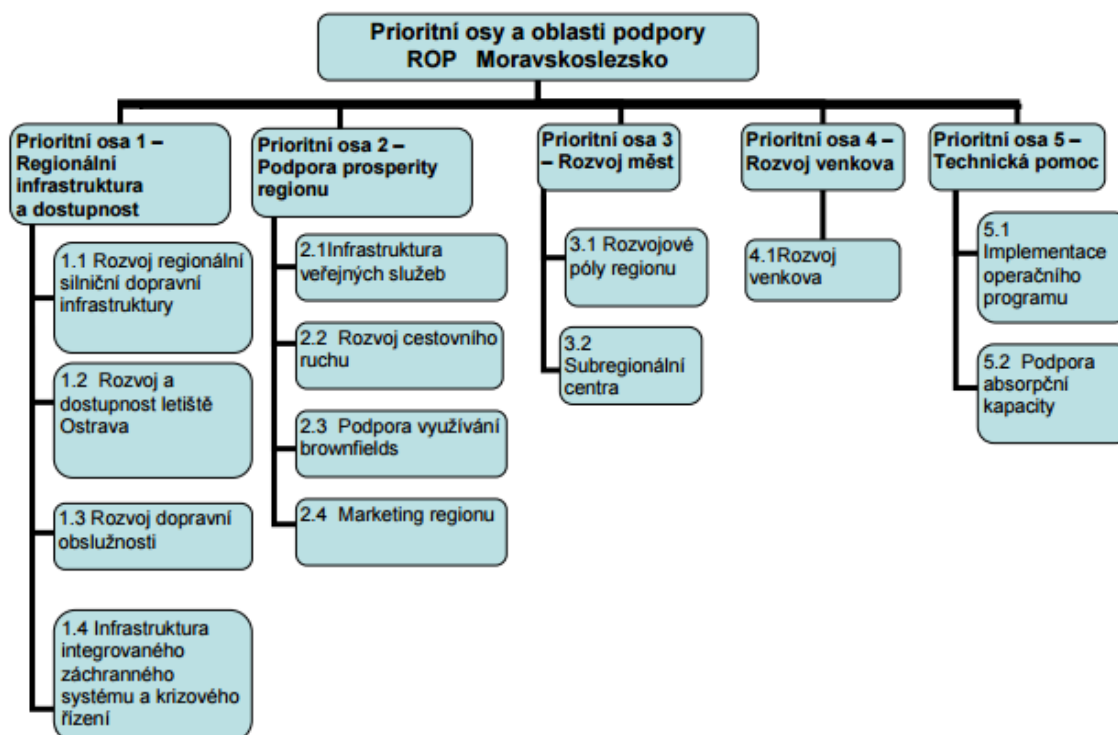
Posledním z ROPů je NUTS II Moravskoslezsko, jde o území s velkým rozvojovým potenciálem, ale také patřičnými problémy, konkrétně problémy týkající se těžkého průmyslu. Restrukturalizace regionu má přispět k vyřešení problémů a dosažení globálního cíle. (Programový dokument ROP Moravskoslezsko 2007-2013, 2011)

Globální cíle regionu jsou následující: rychlejší rozvoj regionu a konkurenceschopnosti s využitím místního potenciálu, kvalitní život pro obyvatele, růst atraktivity pro investování a návštěvníky, lepší pracovní podmínky, inovace dopravní infrastruktury, která zvýší spokojenost obyvatel regionu. (Programový dokument ROP Moravskoslezsko 2007-2013, 2011)

ROP Moravskoslezsko je spolufinancováno stejně jako ostatní regiony z Evropského fondu pro regionální rozvoj, ze kterého plyne 734,27 mil. EUR, konkrétně každé prioritní ose připadá tato část na pokrytí cílů:

- Prioritní osa 1: 41,13 %
- Prioritní osa 2: 25,47 %
- Prioritní osa 3: 23,23 %
- Prioritní osa 4: 6,85 %
- Prioritní osa 5: 3,32 %

Obr. 7 Prioritní osy vč. oblastí podpor ROP Moravskoslezsko
Zdroj: Programový dokument ROP Moravskoslezsko 2007-2013, 2011

7.5 Závěr kapitoly

V programovém období 2007-2013 bylo vytvořeno v rámci prvního cíle regionální politiky sedm regionálních operačních programů. Tyto ROPy, ač měl každý region své vlastní potřeby a cíle, se zaměřovaly podobným směrem, měly převážně stejné oblasti podpory a řešily podobné problematiky. Za každý ROP NUTS II zodpovídala jiná regionální rada, ty však měly stanovené stejné podmínky pro výběr projektů, přidělování dotací, atd.

Nejvíce podporovanou prioritní osou téměř všech regionů byla doprava, kam směřoval nejvyšší podíl finančních prostředků zhruba 40%. Vysoký podíl prostředků plynul také na podporu rozvoje městských a venkovských oblastí. Téměř každý region si vyčlenil prostředky i na rozvoj cestovního ruchu. Tři procenta dotace plynuly v každém regionu na technickou pomoc.

8 Integrovaný regionální operační program 2014 – 2020

8.1 Cíl kapitoly

Cílem této kapitoly je na základě charakteristiky Integrovaného regionálního operačního programu, jako nově vzniklého operačního programu po sloučení NUTS II, identifikovat zásadní změny plynoucí z nového období. Popsána bude strategie k dosažení soudržnosti. Dále budou představeny prioritní osy a jejich specifické cíle. Další podkapitolou bude plán financování, kam zahrnujeme Evropské strukturální a investiční fondy a ukázky alokací finančních prostředků v rámci těchto fondů, prioritních os a specifických cílů. V poslední řadě popíší implementační strukturu, nebo-li subjekty, které jsou za fungování IROPu zodpovědné a v krátkosti zmíním jejich činnost, kterou přispívají k co nejefektivnějším výstupům toho operačního programu.

8.2 Základní informace o IROP

Globálním cílem Integrovaného regionálního operačního programu je vyrovnaný rozvoj území, posílení veřejných služeb a veřejné správy a to především z důvodu růstu konkurenceschopnosti, na niž bude v novém programovém období kladena důraznost. Dále snahy o udržitelný rozvoj obcí, měst, regionů a snižování vysoké rozdílnosti v jednotlivých územích. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

IROP působí na celém území ČR, tedy ve všech regionech, kromě Prahy. Jedná se o operační program, který je navázán na tzv. tvrdé projekty, což jsou projekty investičního charakteru a mohou být prezentovány i v rámci jiných operačních programů.

IROP vznikl sloučením sedmi Regionálních operačních programů NUTS II (viz předcházející kapitola), které byly platné v období 2007-2013.

8.2.1 Strategie realizace IROP k dosažení soudržnosti

Hlavním posláním, které si dalo Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci tohoto programu, je společný nárůst kvality života v České republice. Již zmíněná konkurenceschopnost je hlavním cílem, neboť jen konkurenceschopné obce a regiony mohou vytvořit konkurenceschopnou Českou republiku. Růst regionální konkurenceschopnosti je vnitřní strategií, která nastává podnícením tří hlavních faktorů, kterými jsou infrastruktura, lidé a instituce. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

Strategie celého OP je založena na náležitě zvolených intervencích mající regionální charakter, a které by měly být propojeny tak, aby působily společně. Mohou být doplněny národními intervencemi k posílení a naplnění cílů. Důležité je přede-

vším sledovat heterogenní potřeby jednotlivých regionů a k nim zvolit patřičná řešení. Propojení intervencí napomáhá rychleji k jejich obsahovému a časovému sjednocení a vznikají nejvhodnější kombinace k řešení cílů, které tak mohou být řešeny efektivněji. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

IROP vychází ze 4 základních cílů regionální politiky pro období 2014 – 2020 v ČR, kterými jsou:

- podpora růstu konkurenceschopnosti a využívání potenciálu, který jednotlivé regiony nabízejí (cíl růstový)
- zmenšit prohlubování negativních rozdílů v regionech (cíl vyrovnávací)
- posílit udržitelnost životního prostředí (cíl preventivní)
- zdokonalovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (cíl institucionální).

8.3 Prioritní osy

V rámci Integrovaného regionálního operačního programu byly vytvořeny čtyři prioritní osy a osa pro technickou podporu. Každé prioritní ose náleží patřičné specifické cíle.

Název jednotlivých os a velikost alokací můžete vidět v následující tabulce.

Tab. 9 Přehled prioritních os IROP v novém programovém období

Prioritní osa	Strategie „3I“	Alokace
1 – Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony	INFRASTRUKTURA	1,6 mld. EUR
2 - Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů	LIDÉ	1,7 mld. EUR
3 - Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí	INSTITUCE	0,9 mld. EUR
4 - Komunitně vedený místní rozvoj		390 mil. EUR
5 - Technická pomoc		128 mil. EUR

Zdroj: Prioritní osy IROP, 2015

První prioritní osa (konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony) se zaměřuje na zdokonalení infrastruktury ve vazbě na zlepšení konkurenceschopnosti, bezpečnosti a dostupnosti národních regionů. Spadají pod ni tematické cíle 5 a 7. Dále je rozdělena na tři specifické cíle: (Prioritní osy IROP, 2015)

- První specifický cíl se orientuje na rekonstrukce, modernizace a budování silnic a obchvatů, atd.
- Druhý specifický cíl se podporuje různými formami dopravy, ať už se jedná o výstavbu a modernizaci přestupních terminálů veřejné dopravy, rekonstrukce či modernizace inteligentních systémů dopravy, koupě nízkoemisních, beze-

misních vozidel, vozidel pro cestující se ztíženými možnostmi pohybu. Růst bezpečnější silniční, železniční, cyklistické a pěší dopravy.

- Poslední specifický cíl je obzvláště důležitý, neboť se zaměřuje na ochranu lidských životů, jejich zdraví, majetku, ale také na ochranu krajiny, vodního, lesního hospodářství a zemědělství. Snaží se tlumit situace vzniklé změnou klimatu, jako jsou přívalové deště, sněhové srážky, tuhé mrazy, povodně, dlouhotrvající sucha a další. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

Cílem druhé prioritní osy je odstraňování sociálních rozdílů a lepší přístup k veřejným službám ve městech i obcích. Stejně jako první prioritní osa je i druhá rozdělena na pět specifických cílů. (Prioritní osy IROP, 2015)

- první specifický cíl řeší problematiku zřizování, rekonstrukce či stavění nových zařízení pro sociální bydlení. Bojuje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, což je i cílem Evropy 2020. Výsledkem tohoto cíle by měly být dostupnější a kvalitnější služby, bydlení pro sociálně slabé, pokles počtu sociálně vyloučených osob a ohrožených chudobou.
- druhý specifický cíl se zabývá výstavbou, rekonstrukcí, rozšiřováním a vybavováním sociálních podniků.
- třetím SC se zabývá zdravotními službami a péčí o zdraví. Vyvíjí aktivity pro návaznou a vysoce specializovanou péči a aktivity v oblasti psychiatrické péče.
- do čtvrtého SC spadá vzdělání a celoživotní učení. Peněžní prostředky jsou směřovány na úpravu budov, učeben, výbavu potřebnou pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami, laboratoře, dílny a připojení k internetu.
- poslední cíl v rámci druhé prioritní osy je zaměřen na energetiku v oblasti bydlení, konkrétně na snížení energetické náročnosti a to pomocí zateplování, výměně a rekonstrukci oken, dveří, čímž dochází ke snížení spotřeby energie.

Třetí prioritní osa zahrnuje 2, 6, a 11 tematický cíl. Tato osa vznikla především díky tomu, že ČR disponuje hojným počtem kulturních dědictví. Pokud bude o toto dědictví náležitě pečováno a bude využíváno efektivním způsobem, odrazí se to na kvalitě života a rozvoji regionu. To má pozitivní vliv na zaměstnanost i ekonomický blahobyt naší země. Proto by měly být podporovány projekty, které se snaží kulturní dědictví udržovat. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

- První specifický cíl: Revitalizace národních památek, obzvláště památek UNESCO, vesnických památkových rezervací, péče o parky a zahrady v blízkosti kulturních památek, a další.
- Druhý specifický cíl: Vysoká kvalita služeb VS, modernější informační a komunikační systémy pro zvláštní potřeby VS, růst kybernetické bezpečnosti. (Prioritní osy IROP, 2015)
- Třetí specifický cíl podporuje pořízení určitých dokumentů územního rozvoje, konkrétně: územních plánů, regulačních plánů, územních studií. (Prioritní osy IROP, 2015)

Prioritou **čtvrté osy** je kvalitnější život lidí na venkově. Čtvrtá prioritní osa svým zaměřením přispívá k naplňování TC – 6, 7, 9, 10 a 11. Klíčovým úspěchem CLLD je mít patřičnou znalost o místním prostředí, která povede k tomu, že podpora bude lépe a efektivněji využita. Důležitým hlediskem využití CLLD je začlenění místních akčních skupin do spolurozhodování při výběru projektu. MAS tedy odpovídá za to, aby nebyli v rozporu projekty s cíli, které si určily ve svých strategiích. Výhodou čtvrté prioritní osy je míra spolufinancování, tedy 95% z EFRR a zbývajících 5% hradí příjemce. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

- První specifický cíl se soustředí na projekty, které vychází z cílů realizovaných v rámci SCLLD. Tento specifický cíl se soustředí na podporu aktivit přispívajících ke snížení lokální nezaměstnanosti, růstu ekonomického potenciálu na venkově, chrání kulturní dědictví, ... Primárním cílem je tedy vyvážený a udržitelný územní rozvoj venkova, toho by mělo být docíleno snížením regionálních nerovností, využívání místního potenciálu a další.
- Druhý specifický cíl: Tvorba přípravných podpůrných činností, provozních činností a animačních činností.

Poslední **pátou prioritní osou** je oblast technické podpory, zahrnuje pouze jeden specifický cíl, kterým je přispět k vyplnění cílů OP skrze podmínky a pravidla, která by měla pomoci vytvořit kvalitní a efektivní řízení IROPu a přispět k efektivnějšímu čerpání finančních prostředků. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

Tab. 10 Specifické cíle jednotlivých prioritních os a jejich financování

	Specifický cíl	Alokace (v Eurech)
Prioritní osa 1 - Infrastruktura	1.1 Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje sítě regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T	945 mil.
	1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	473 mil.
	1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof	151 mil.
Prioritní osa 2 – Lidé	2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi	338 mil.
	2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání	26 mil.
	2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví	284 mil.
	2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	473 mil.
	2.5 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení	623 mil.
Prioritní osa 3 – Instituce	3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního a přírodního dědictví	425 mil.
	3.2 Zvyšování efektivity a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje využití a kvality systémů	330 mil.
	3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje	46,4 mil.
Prioritní osa 4	4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu	304 mil.
	4.2 Posílení kapacit komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS	86 mil.
Prioritní osa 5	5.1 Zajištění kvalitního řízení a implementace programu	

Zdroj: Specifické cíle IROP, 2015

8.4 Plán financování

Plán financování je stěžejním, neboť vhodné nastavení finančních alokací ze strukturálních a investičních fondů povede k efektivnějšímu čerpání dotací.

V rámci finanční alokace prostředků dochází v novém programovém období ke změnám. Konkrétní změnou je růst počtu fondů oproti minulému období 2007-2013. V předešlém období byly základními nástroji k provádění politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti tyto tři fondy: Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF- european regional development fund), Evropský sociální fond a Fond soudržnosti. Pro období 2014-2020 byly fondy navýšeny o dva: Evropský námořní a rybářský fond (EMFF) a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD). (Programové období 2014-2020, 2015)

Projednávání finančních zdrojů na nové programové období 2014 – 2020 začalo v červnu 2011, k dohodě mezi členskými zeměmi došlo na Evropské radě v únoru 2013. Na základě dohody mezi Radou a Evropským parlamentem z prosince 2013, došlo k přijetí víceletého finančního rámce EU a Interinstitucionální dohody. (Pravidla spolufinancování ESIF, 2014)

České republice se podařilo získat dotaci ve výši 23,96 mld. EUR. Z těchto peněžních prostředků připadá na každý Evropský strukturální a investiční fond patřičná částka. Ve srovnání oproti minulému programovému období 2007–2013 došlo ke snížení prostředků z 26 mld. EUR na necelých 24 mld. EUR. (Pravidla spolufinancování ESIF, 2014)

Tab. 11 Alokace finančních prostředků z EU v rámci jednotlivých fondů

Evropský fond pro regionální rozvoj	Evropský sociální fond	Fond soudržnosti	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	Evropský námořní a rybářský fond
11,94 mld. EUR	3,43 mld. EUR	6,26 mld. EUR	2,31 mld. EUR	0,03 mld. EUR

Zdroj: Evropské fondy 2014-2020, 2015

Finanční nástroje na politiku soudržnosti v rámci období 2014 – 2020 jsou přidělovány pomocí Evropských strukturálních a investičních fondů. Investiční priority a potřeby na rozvoj jsou určovány na základě Dohod o partnerství a programů, které jsou zpracovány ve spolupráci členských zemí spolu s Evropskou komisí.

Evropské strukturální a investiční fondy, tzv. ESIF, tvoří fondy, z nichž jsou v programovém období 2014-2020 čerpány finanční prostředky do jednotlivých operačních programů. Jsou připraveny společná pravidla pro těchto pět fondů.

- **Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)**
- **Evropský sociální fond (ESF)**

Jak již název sám napovídá, jedná se o fond zaměřující se na lidi, na zlepšení jejich vzdělání, růstu zaměstnanosti. Podporuje osoby znevýhodněné, ohrožené chudobou nebo vyloučením ze společnosti.

- **Fond soudržnosti (FS)**

Prostředky jsou investovány do udržitelného rozvoje, růstu zeleně, v neposlední řadě zdokonaluje konektivitu členských zemí s HDP pod 90 % průměru zemí EU.

- **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)**

Investuje do růstu konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví. Klade důraz na kvalitní životní prostředí, stav krajiny, přispívá k rozmanitosti venkova a života na něm.

- **Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)**

Slouží ke splnění nároků kladených společnou rybářskou politikou. Finance plynou především rybářům a jejich snaze při přechodu k udržitelnému rybolovu. (Strukturální a investiční fondy, 2015)

Globální cíle IROP jsou však financovány pouze Evropským fondem pro regionální rozvoj. Celková alokace z EFRR činí 4,64 mld. EUR.

Tab. 12 Rozpočet IROP pro období 2014-2020

Rozpočet IROP v období 2014-2020			
Příspěvek EU (mil. €)	Národní podíl		Celkem
	Státní rozpočet	Příjemce	
85 % - 4,641 mld. €	max. 5%	min. 10%	100%

Zdroj: Pravidla spolufinancování ESIF 2014-2020, 2014

Z výše uvedené tabulky lze vyčíst, že v období 2014-2020 dojde k oslabení podpory pro občanskou vybavenost obcí a měst. Budou-li chtít tyto subjekty získat dotaci, jsou na ně klady vyšší nároky na připravenost projektů, především ve smyslu zdůvodnit, jak moc je projekt potřebný.

EFRR se orientuje na posilování a modernizaci hospodářství v zemi. Prostředky plynou převážně do investičních projektů, mezi které můžeme řadit např. stavba či rekonstrukce silnic a železnic, opravy památek, důraz je kladen na ekologickou stránku, vysazování zeleně, dále výstavby v odvětví zdravotnictví a sportovních aktivit, apod. (Strukturální a investiční fondy, 2015)

Z fondu jsou hrazeny i přeshraniční projekty.

Rozvržení finančních zdrojů navazuje na potřeby jednotlivých specifických cílů a prioritních os a sleduje, jak přispívají k naplnění cílů programu a Strategie Evropa 2020. Celou alokaci IROP spolufinancuje Evropský fond pro regionální rozvoj.

Pro maximální efekt plynoucí z ESI fondů bylo vytvořeno jedenáct tematických cílů.

Tab. 13 Rozdělení podpory ESIF dle tematických cílů

Tematický cíl	v mld. EUR	% alokace
1. Investice do výzkumu, vývoje a inovací pro praxi	2,51	11
2. Rozvoj využívání informačních a komunikačních technologií	1,07	4
3. Podpora malých a středních podniků	1,34	6
4. Snižování energetické náročnosti ekonomiky	2,25	9
5. Omezování přírodních rizik, povodní a ekologické zátěže	1,32	6
6. Ochrana životního prostředí a využívání přírodního bohatství	2,74	9
7. Modernizace dopravní infrastruktury a ekologická doprava	6,24	27
8. Zvyšování zaměstnanosti a kvalitní pracovní síla	1,38	6
9. Fungující sociální systém a boj proti chudobě	1,98	9
10. Zkvalitnění systému vzdělávání	1,96	8
11. Kvalitní, efektivní a transparentní veřejná správa a instituce	0,18	1

Zdroj: Evropské fondy 2014-2020, 2015

Ne všechny tyto tematické cíle spadají pod IROP, konkrétně sem patří tematické cíle: 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10 a 11.

8.5 Implementační struktura IROP

Všechny orgány IROP by měly vykonávat své činnosti tak, aby docházelo k maximální efektivnosti jejich výstupů. Všechny subjekty implementační struktury musí podepsat tzv. Etický kodex, který je v harmonii s Metodickými pokyny, stanoveny jsou etické požadavky, rovný přístup a nestrannost, nediskriminace a předcházení korupce. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

Tab. 14 Implementační struktura IROP

Orgán/subjekt	Název orgánu/subjektu/odboru/oddělení
Řídící orgán	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Zprostředkující subjekty (ZS)	Centrum pro regionální rozvoj ČR
Zprostředkující subjekty ITI (ZS ITI)	Metropolitní oblasti funkčně vymezené pro Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň Pro Hradecko-pardubickou, Olomouckou a Ústecko-chomutovskou aglomeraci
Platební a certifikační orgán	Ministerstvo financí ČR (Národní fond, Veřejné rozpočty)
Auditní orgán	Ministerstvo financí ČR (Auditní orgán, Finanční řízení a audit)
Správce finančního nástroje, vybraný podle zákona o veřejných zakázkách	
Certifikační orgán	MF ČR – odbor Národní fond
Subjekt, kterému má Komise poukazovat platby	MF ČR – odbor Národní fond
Monitorovací orgán	

Zdroj: Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015

Jak lze vidět z tabulky, za fungování Integrovaného regionálního operačního programu je zodpovědné Ministerstvo pro místní rozvoj. Dohled nad vykonáváním programu provádí Monitorovací výbor. Zprostředkující subjekty mohou být jak subjekty veřejné, tak soukromé, na něž řídicí orgán přenáší některé své činnosti a pravomoce. Tyto činnosti jsou mezi těmito subjekty upraveny písemně a zprostředkující subjekty jednají ve jménu OŘ. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

Řídící orgán má na starost spoustu dalších záležitostí. Má zodpovědnost za výběr projektů, které budou zřejmé, objektivní, co nejefektivnější a pochopitelně v souladu s programovými cíly. Jaké kritéria pro výběr projektů budou zvolena, musí schválit Monitorovací výbor IROP na návrh ŘO. Prioritou je zvolit takový projekt, který bude splňovat všechny cíle věcně a finančně.

Vybraný projekt musí být ve shodě s pravidly, tzv. *Metodickými pokyny pro řízení výzev, hodnocení a výběr projektů 2014 – 2020*. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

Řídící orgán připravuje jednou za rok harmonogram výzev, jedná se o výzvy vyhlášené v následujícím kalendářním roce. Harmonogram musí být schválen Monitorovacím výborem IROPu. Poté je každé výzvě sestaven řídicím orgánem plán výzvy, který informuje o plánovaném čerpání dotačních prostředků a o naplňování monitorovacích indikátorů. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

8.6 Závěr kapitoly

Cílem kapitoly bylo pomocí metody komparace vyvodit změny, které nastaly v novém programovém období 2014-2020 v rámci IROP. Srovnání operačního programu proběhne s pomocí předcházející kapitoly 7. Regionální operační program 2007-2013.

Jak již bylo několikrát zmiňováno, největší změna proběhla v redukci dřívějších sedmi ROPů na jeden Integrovaný regionální operační program, který je řízený Ministerstvem pro místní rozvoj a zprostředkujícími subjekty v každém kraji jsou Centra pro regionální rozvoj. Došlo tedy ke změně implementační struktury, dříve za jednotlivé ROPy zodpovídaly jednotlivé Regionální rady NUTS II. Vytvoření jednoho řídicího orgánu, tedy MMR, by mělo zjednodušit žádost a vytvořit jednotné podmínky pro všechny regiony a jejich žadatele.

Novinky také proběhnou v rámci podporovaných aktivit. IROP bude **nově** více podporovat složky integrovaného záchranného systému, růst podpory sociálních podniků, bude podporovat terénní a komunitní přístupy nad ambulancemi, více financí bude na zateplování staveb či renovace a výstavby mateřských škol a to nezávisle na velikosti obce.

V souvislosti s pátým specifickým cílem druhé prioritní osy mohou o dotace žádat také vlastníci bytových domů a společenství vlastníků bytových jednotek, ale jen za předpokladu, že se v objektu nachází alespoň čtyři byty.

Z IROPu už v budoucnu nebude možné podpořit i některé další projekty, jako tomu bylo dříve u ROPů. Podporovány už nebudou volnočasové aktivity, sportovní infrastruktura, místní komunikace, občanská vybavenost. Změnu můžeme pozorovat také v rámci třetí prioritní osy, kdy nebude věnována pozornost cestovnímu ruchu z hlediska budování a modernizace penzionů, hotelů, stravovacích zařízení či běžné turistické infrastruktury. Dotace budou naopak směřovat na revitalizaci národních kulturních památek a kulturního dědictví UNESCO.

Změna se objevuje také u čtvrté prioritní osy, kdy prostřednictvím IROPu bude podporován Komunitně vedený místní rozvoj a to Místními akčními skupinami. V minulém programovém období tomu tak bylo jen u Programu rozvoje venkova v oblasti podpory Leader.

Podíváme-li se na podporovaná území u ROPů, tak prioritní osy a výzvy byly často rozděleny pro obce podle počtu obyvatel. V novém období nebude hrát důležitou roli počet obyvatel, naopak budou realizovány projekty podle toho, například jestli je projekt realizován v sociálně vyloučené lokalitě, apod.

V novém období bude vyžadována vyšší měřitelnost přínosů podporovaných operací, bude kladen vyšší důraz na splnění předem stanovených indikátorů. S tím souvisí také tvorba jasných a měřitelných milníků a cílových hodnot

Ze zkušeností z minulého období dochází k zavedení tzv. Jednotného metodického prostředí, které má vést k vyšší efektivnosti a hospodárnosti při čerpání z ESI fondů a na rozdíl od období 2007-2013 má dojít ke snížení administrativních podmínek a poklesu nároků na žadatele.

Další změnou je nárůst počtu fondů, nicméně to nebude mít až takový dopad na IROP, neboť stejně jako ROPy je financován pouze z EFRR.

9 Klíčové změny v ROP z pohledu žadatelů

9.1 Cíl kapitoly

Cílem poslední kapitoly je celkové srovnání regionální politiky, jejích nástrojů, cílů a ROPu s IROPem a to mezi obdobími 2007-2013 a novým obdobím 2014-2020. Pro celkové srovnání budu vycházet z předcházejících kapitol, kde jsem popsala, jak současné, tak minulé programové období. Výstupem této kapitoly a celé práce by tedy měly být patřičné změny, které jsou pro žadatele klíčové, dále názory těchto žadatelů na změny, které v novém období nastaly. Názory budou získány prostřednictvím dotazníkového šetření a expertního pohovoru s konkrétním žadatelem.

9.2 Identifikace klíčových změn oproti předchozímu období

9.2.1 Redukce ROP a změna v implementační struktuře

Pomocí metody komparace bylo identifikováno v novém programovém období 2014-2020 hned několik změn týkajících se Regionální politiky ČR. Tou nejpodstatnější změnou byla již několikrát zmiňovaná redukce sedmi Regionálních operačních programů na jeden Integrovaný regionální operační program.

Změna operačního programu sebou nese také změnu řídicího orgánu. Pro nové období se řídicím orgánem stalo Ministerstvo pro místní rozvoj, které tak nahradilo sedm Regionálních rad, ty v novém období tvoří zprostředkující subjekty. Vznikem nového ŘO má dojít hned k několika pozitivním změnám. První je tvorba jednotné příručky, tudíž již nebude docházet k nesrovnalostem a znevýhodněním při žádosti o dotaci v rámci jednotlivých regionů. Výhodou bude také vznik jednotného metodického prostředí obsahujícího metodické pokyny, které musí být při realizaci projektu dodržovány a budou stejné pro všech regiony a to bez rozdílu.

9.2.2 Změna v oblastech podpory

Vznik nového Integrovaného regionálního operačního programu způsobil částečnou změnu v oblastech podpory. Veškeré prioritní osy a jejich specifické cíle jsou financovány prostřednictvím ESI fondů.

Oproti minulému období je kladen **větší důraz** na tyto oblasti:

- rozvoj sociálních a komunitních služeb,
- zlepšení v oblasti dopravní infrastruktury, ať už se jedná o rekonstrukce, modernizace, výstavby vybraných úseků silnic II. a III. třídy, obchvatů či výstavby protihlukových zdí a bariér,

- rozšiřování cyklostezek – výstavby, modernizace, budování doprovodné infrastruktury, příkladem mohou být stojany na kola, odpočívadla nebo dopravní značení a další,
- zvyšování bezpečnosti dopravy, např. bezbariérové přístupy zastávek, zvukové signalizace pro nevidomé, nákup nízkoemisních a bezemisních vozidel, které využívají alternativní zdroje paliv,
- podpora sociálního bydlení a služeb, v novém období budou více financovány složky integrovaného záchranného systému, vzrostla podpora sociálních podniků, budou více podporovány a upřednostňovány terénní a komunitní přístupy nad ambulantními. Plánovány jsou také výstavby, zřizování a rekonstrukce stávajícího zařízení, pobytové sociální služby, jako jsou terapeutické dílny, azylové domy, atd,
- podpořeny budou také renovace, výstavby a zateplování staveb, jako jsou mateřské školy, ...
- s cílem snížit energetickou náročnost pro bydlení (konkrétně – zateplování, výměna a rekonstrukce oken, pasivní vytápění či chlazení, změna zdroje tepla na ekologicky šetrnější) bude finanční pomoc poskytována také vlastníkům bytových domů (s minimálně čtyřmi byty v objektu) a společenství vlastníků bytových jednotek,
- v rámci cestovního ruchu se zvýší dotace na opravy národních kulturních památek a kulturního dědictví UNESCO. (IROP pro období 2014-2020 schválen, 2015)

Naopak **méně** finančních prostředků bude plynout do:

- volnočasových aktivit, sportovní infrastruktury,
- místní komunikace a občanské vybavenosti,
- také již nebudou podporovány některé aktivity v rámci cestovního ruchu, jako jsou výstavby a renovace penzionů, hotelů a jejich stravovacích zařízení a lázně.

9.2.3 Znovuzavedení pravidla N+3

Pravidlo N+3 zavazuje ty členské státy, které mají splnit určitý závazek vůči Evropské komisi. Tento závazek musí být splněn během tří let od data přijetí závazku. Pravidlo platilo v ČR už v letech 2007-2010, od té doby až do roku 2013 bylo prosazováno pravidlo n+2. (Změny v regionální politice po 2014, 2015)

Realizace projektu nemusí být tedy realizována ihned, jakmile je přidělena dotace, vzniká zde podmínka zrealizovat projekt do 3 let. (Změny v regionální politice po 2014, 2015)

9.2.4 Nastaven systému předběžných podmínek

Předběžné podmínky by se daly definovat jako klíčové předpoklady pro účinné čerpání prostředků z ESI fondů. Vyhodnotí-li Evropská komise plnění těchto podmínek jako nedostatečné, může to vést až k nespuštění či pozastavení plateb na dotčenou část programu. (Předběžné podmínky, 2015)

Zda-li jsou podmínky splněny odpovídá tzv. gestor, ve spolupráci s řídicími orgány a s MMR-NOK (Národní orgán pro koordinaci), který plní funkci koordinátora na národní úrovni. (Předběžné podmínky, 2015)

Předběžné podmínky se dělí na: **obecné a tematické**
Obecné předběžné podmínky se definují v oblastech:

- nediskriminace
- rovné příležitosti
- zdravotně postižení
- veřejné zakázky
- veřejná podpora
- posuzování vlivů záměrů na životní prostředí EIA/SEA
- statistické ukazatele

Tematické předběžné podmínky spadají do oblastí:

- oblast veřejné správy
- oblast energetiky
- školství, výzkum, vývoj,
- aj.

9.2.5 Veřejná podpora

Jako veřejná podpora se chápe každá podpora poskytnutá státem, ze státních prostředků, která může narušit nebo narušuje hospodářskou soutěž tak, že zvýhodní některá odvětví nebo podniky vůči ostatním nebo může ovlivnit i obchod mezi státy EU. Splňuje-li podpora tyto kritéria, stává se neslučitelnou se společným trhem a je tedy zakázána. Může však dojít k výjimce na základě tzv. blokových výjimek nebo rozhodnutím EK. (Veřejná podpora a de minimis, 2015)

Bloková výjimka – jde o nařízení Evropské komise. Jsou-li splněny podmínky v rámci tohoto nařízení, může dojít k tomu, že podpora bude poskytnuta. Blokové výjimky upravují veřejnou podporu pro malé a střední podniky, pro zaměstnanost, vzdělání, atd. (Veřejná podpora a de minimis, 2015)

Maximální výše podpory byla v období 2007-2013 následující:

- malé podniky – 60%, střední podniky – 50%, velké podniky – 40%

V novém období dochází na základě rozhodnutí Evropské komise ke schválení mapy regionální podpory pro ČR. V období 2014-2020 je umožněno poskytovat regionální podporu:

- velké podniky – 25%, střední podniky – 35%, malé podniky – 45%, v případě středně velkých podniků je možno maximální intenzitu navýšit o 10 procentních bodů, co se týče malých podniků nárůst až o 20 procentních bodů. (Regionální podpora pro ČR, 2014)

Lze říci, že veřejná podpora je všeobecně zakázána, její udělení je možné v případě, když nalezneme určitou právní výjimku, čímž může být poté legálně poskytnuta. Výjimkami mohou být podpora ve formě: de minimis, regionální podpora nebo vyrovnávací platba za provedený výkon ve veřejné službě v souladu s patřičnými pravidly. (Předběžné podmínky, 2015)

Problematika veřejné podpory je řešena v rámci předběžných podmínek, neboť její nerozvážené poskytnutí může ohrozit hospodářskou soutěž, proto je její udělení přísně regulováno. Jsou-li nalezeny nesrovnalosti, může nastat riziko navrácení podpory a neplatnosti uzavřené smlouvy. (Předběžné podmínky, 2015)

9.2.6 Elektronická žádost

Projektová žádost je stěžejním dokumentem, na základě něhož bude rozhodnuto, zda finance z evropského fondu budou či nebudou poskytnuty. Příručka pro žadatele a metodické pokyny jsou podkladem při tvorbě této žádosti, ze kterých žadatelé čerpají. Elektronická žádost se s novým programovým obdobím také změnila.

Tab. 15 Elektronická žádost 2007-2013 vs. 2014-2020

Elektronické žádosti	
2007-2013	2014-2020
Benefit7 – k vyplnění žádosti u většiny OP	ISKP – jednotná elektronická žádost
BENE-FILL - OP Životní prostředí	
eAccoung - OP Podnikání a inovace	

Zdroj: Elektronická žádost, 2015

Zkratka ISKP představuje *Informační systém koncového příjemce*, který je určen žadatelům/příjemcům pro zadání žádosti o finanční podporu. ISKP spravuje projekty po celou dobu svého cyklu a to pouze v elektronické formě, což je oproti minulému období velkou výhodou, žadatelé nemusí navštěvovat patřičné úřady osobně, tisknout spousty papírů a tím se proces žádosti o dotaci výrazně zjednodušuje. (MS2014+, 2015)

Novinkou pro období 2014-2020 je tedy zjednodušení žádosti o evropské dotace a to tím, že došlo k vytvoření jednoho systému tzv. MS 2014+. Do MS2014+ se vstupují přes webové rozhraní, kde stěžejními portály jsou již zmiňovaný ISKP

14+ a CSSF 14+. Vzhledem k tomu, že je žádost elektronická mohou tak žadatelé sledovat její průběh. (Nový informační systém pro evropské fondy, 2014).

MS2014+ je hlavním nástrojem, který monitoruje využívání finančních prostředků z ESI fondů. Požadavek k vytvoření MS2014+ navrhovalo MMR a Evropská komise a to na základě doporučení výsledků auditu monitorovacího systému z období 2007-2013. Informační systém MS2014+ musí naplňovat Dohodu o partnerství, jenž byla uzavřena mezi ČR a EU o čerpání z ESIF. Jak již bylo naznačeno v tabulce, MS2014+ je unitární pro všechny programy ESIF. (Nový informační systém pro evropské fondy, 2014)

Tento nový SW je společný pro všechny Operační programy, neboť doposud vládla v tomto ohledu značná nejednotnost, kdy jednotlivé operační programy měly odlišné nástroje – Benefit7, BENE-FILL, eAccounting. (Nový informační systém pro evropské fondy, 2014)

Hlavními požadavky pro fungování MS 2014+ jsou:

- mít nainstalovány prohlížeče Internet Explorer, Firefox nebo Google Chrome v jejich nejvyšších možných funkcích,
- mít v prohlížečích zapnutý JavaScript,
- mít nainstalovanou poslední verzi Adobe Acrobat Reader,
- k samotnému podání žádosti si zřídit elektronický podpis

Hlavní výhody oproti minulému období jsou:

- vytvoření jednoho informačního systému pro všechny OP,
- automatické „natahování“ údajů o žadatelích a to z veřejných registrů, což usnadní dřívější ruční zadávání údajů neustále dokola pro každé nové projekty zvláště,
- žádost bude podávána elektronicky, odpadá papírování a chození po úřadech,
- možnost elektronického monitoringu, sledování průběhu procesu projektu,
- vyjádření se o schválení či neschválení projektu skrze SMS,
- archivace žádosti na jednom místě,
- elektronická komunikace s poskytovatelem, ale také mezi žadatelem a příjemcem podpory,

Možné nevýhody MS 2014+:

- zřízení si elektronického podpisu, pokud ho subjekty doposud nemají a naučit se jej používat,
- nutná digitalizace všech dokumentů,
- možnost, že přijde k přetížení informačního systému
- subjekty realizující projekty již v minulém období se budou muset naučit pracovat s novým informačním systémem, neboť již uskutečňované projekty budou dobíhat v novém systému.

Neboť byly již vyhlášeny první výzvy a podány první žádosti, jsme schopni zjistit postřehy s prací v tomto systému MS2014+.

- **příjemným** překvapením pro žadatele je solidní rychlost systému s malými časovými prodlevami.
- naopak **nepříjemná** je celková nepřehlednost, místy ne úplně logické nastavení jednotlivých funkcí.
- dalším negativem je nutnost ukládání každé změny, neboť s „přejitím“ na další pole v žádosti se předchozí text vymaže,
- žadatelé mají také potíže s registrací a přihlašováním se do systému,
- poslední negativum se týká především uživatelů, kteří dříve pracovali s uživatelským systémem eAccount, neboť si teď musí zvykat na zcela nové prostředí. (První zkušenosti se systémem MS2014, 2015)

9.2.7 Snížení administrativní zátěže

Jednou z hlavních priorit nového období je snížit administrativní zátěž žadatelům dotací. V rámci snižování náročnosti by mělo dojít k:

- používání jednotné terminologie, která bude pro všechny subjekty jednotná a srozumitelná a bezpodmínečně v souladu s právními předpisy ČR a EU. Hlavním cílem je tvorba a využívání základních pojmů napříč Operačními programy,
- věnována bude pozornost systému konzultací řídicího nebo zprostředkujícího orgánu s žadatelem a příjemcem, ale také umožněna výměna zkušeností mezi žadatelem a příjemcem s přípravou a realizací projektů,
- dále bylo vytvořeno jednotné metodické prostředí, viz kapitola 6. Jedná se o jednotnou a transparentní metodiku pro tvorbu, řízení a hodnocení programů.
- další změna, která má vést k nižší náročnosti je již zmiňovaný systém MS2014+. (Prováděcí dokument IROP 2014-2020, 2015)

9.2.8 Publicita

Veškeré cíle, postupy a pravidla jsou zakotveny v MP pro publicitu. Společným cílem všech ŘO jsou co nejméně přísné požadavky na žadatele. Pro období 2014-2020 bylo stanoveno několik pravidel publicity. (MP pro publicitu a komunikaci, 2015)

- u projektů jejichž finanční alokace nepřekročila 500 000 EUR, musí být vytvořen plakát o minimální velikosti A3, opatřený logem s minimální velikostí 2 cm (jedná-li se o drobné předměty, musí mít logo min. 5mm), který příjemce nalezne na patřičné webové stránce OP,
- u projektů nad 500 000 EUR musí být u projektů velkoplošný billboard a pamětní deska.

Plakát, jakožto nově stanovený nástroj, má posloužit jako dostatečné zajištění publicity projektu nižšího finančního rozsahu. (MP pro publicitu a komunikaci, 2015)

V novém období již není povinnost polepit logy všechen hmotný majetek zakoupený v rámci projektu.

V minulém programovém období museli obsahovat tiskoviny zadanou větu, která říkala, z jakého operačního programu je projekt realizován a odkud je financován. Se zavedením loga, které obsahuje všechny povinné informace, je povinnost umístění této věty zrušena, umístí-li žadatel/příjemce logolink na dokument či billboard, atd., (MP pro publicitu a komunikaci, 2015)

Pro období 2014-2020 dochází k dalším změnám:

- je zakázáno používat loga operačních programů a Národního orgánu pro koordinaci,
- u povinných nástrojů, plakátu A3, billboardu a pamětní desky, jsou připuštěny maximálně dvě loga, a to logo EU a instituce jakožto partnera ve financování,
- u ostatních případů je možno využívat i více log, opět zde ale musí být dodržena určitá grafická pravidla.

Dojde-li jakýmkoliv způsobem k porušení zásad zajišťování povinné publicity, může sankce dosáhnout až 1 milionu Kč. (MP pro publicitu a komunikaci, 2015)

9.2.9 Integrované nástroje rozvoje území

Další novinkou nového období je vznik tří integrovaných nástrojů. (Od ROPu k IROPu, 2014)

- ITI - Integrovaná územní investice,
- IPRÚ – Integrované plány rozvoje území,
- CLLD – Komunitně vedený místní rozvoj.

Realizace integrovaných nástrojů vychází ze schválené integrované strategie a tato strategie musí mít návaznost na specifické cíle a dále musí respektovat podmínky vymezené v programech. (Od ROPu k IROPu, 2014)

Integrované územní investice

V rámci ČR bylo stanoveno 7 metropolitních oblastí, z nichž každá vypracovává svou vlastní integrovanou rozvojovou strategii a investiční záměry. Tyto oblasti mají k dispozici patřičný finanční obnos z ESIF na plnění potřeb v daném území. Projekty a cíle dané integrované strategie jsou podpořeny z ESIF skrze operační programy IROP, OP VVV, OP PIK a OP PPR. Hlavní výhodou je, že se budou moci kombinovat jak investiční, tak neinvestiční projekty a to napříč několika oblastmi podpory a OP. (Od ROPu k IROPu, 2014)

Integrované plány rozvoje území

Jedná se o druhý nástroj usilující o udržitelný rozvoj regionálních pólů růstu. Budou platit pro krajské města, jenž nespádají pod ITI. Navazuje na IPRM (Integrovaný plán rozvoje měst) předešlého období. Plány se budou zaměřovat na veřejné služby, růst vzdělanosti a trh práce, zabezpečení dopravy a environmentální prostředí. (Metodické dokumenty, 2015)

Komunitně vedený místní rozvoj

Jde o nástroj aplikovaný na území MAS nebo-li Místních akčních skupin. Tyto území jsou tvořeny správními územími obcí s počtem obyvatel pod 25 000. Velkou výhodou je znalost potřeb obyvatel, znalost silných a slabých stránek dané oblasti a místa, kde dojde k realizaci projektu. Hlavní témata, která jsou řešena skrze CLLD jsou znázorněna v Metodických pokynech pro využití integrovaných nástrojů, 2014. Řeší např.: vysokou nezaměstnanost venkovských oblastí, podporu růstu pracovních příležitostí na venkově, zakládání a podpora stávajících podnikatelů, snížit odliv pracovní síly, využít potenciál venkova, atd. (Od ROPu k IROPu, 2014)

9.2.10 Místní akční skupiny

Jako Místní akční skupiny se vyznačuje sdružení občanů, neziskových organizací, soukromých podnikatelů, veřejné správy, kam patří obce, svazy obcí či instituce veřejné pomoci, tito všichni spolupracují na rozvoji venkova a zemědělství. Jejich snahou je získat pro svůj region určitou finanční podporu. Jedná se o neziskovou organizaci, která je nezávislá na politických rozhodováních. Zda je MAS schopna podílet se na implementaci programů hrazených z ESIF, prokáže tak, že splňuje všechny předepsané a zadané standardy. (NS MAS, 2015;)

Primárním cílem této skupiny je zkvalitnění života a životního prostředí obyvatel na venkově. Hlavní úkoly, které si MAS stanovila jsou:

- shromažďovat MAS pracující dle kritérií vyhlášených pro fungování Místních akčních skupin,
- zvyšovat spolupráci místních aktérů působících ku prospěchu venkova a obyvatel,
- chránit zájmy členských Místních akčních skupin před orgány státu. Prosazovat nediskriminační přístup, transparentní a administrativně jednoduché vymezení pravidel k fungování těchto skupin, a také tvorba podmínek pro růst vlivu a úlohy místních skupin při administraci dotací plynoucí z fondů, které byly určeny na podporu rozvoje venkova,
- prezentace MAS při jednání na národní úrovni,
- propagování Místních akčních skupin v CLLD , pořádání přednášek, školení či instruktáží vedoucí ke zvýšení efektivity práce na venkově,
- poslední posláním MASEk je zúčastňovat se různých konferencí, výstav, soutěží, akcí, které podporují růst kvality venkova. (NS MAS, 2015)

Z hlediska rozhodování nemá nikdo, kdo tvoří tyto místní akční skupiny více než 49 % hlasovacích práv.

Primárním rozvojovým dokumentem, který se vztahuje na oblast MAS a vzájemně propojuje subjekty, zdroje a záměry je Strategie CLLD. CLLD nebo-li komunitně vedený místní rozvoj je přístup, který dokáže i s malou finanční investicí vytvořit nové myšlenky a ty převést do praxe. (NS MAS, 2015)

CLLD se vyskytuje v operačním programu IROP. Jedná se o čtvrtou prioritní osu se dvěma specifickými cíly, ty byly popsány v předcházející kapitole. (Specifické cíle IROP, 2015)

Jak již bylo úvodem řečeno, MASky vznikají spojením obcí, podnikatelů a dalších nesourodých subjektů, které pak tvoří jeden subjekt. Tyto subjekty pak žádají o dotaci jako celek a mají své vlastní rozvojové strategie. Výhodou různorodých subjektů je, že mohou vykonávat několik různých aktivit najednou, jako je stavba silnic, vybavení a další. V novém programovém období v rámci IROP je na ně kladen výrazný akcent, neboť jejich společně vykonávané akce budou mít lepší dopad na mikroregiony.

9.3 Dotazníkové šetření

V minulém programovém období 2007-2013 získalo v rámci Regionálního operačního programu Jihovýchod dotaci hned několik stovek žadatelů. Proto jsem tyto příjemce, spolu s potencionálními žadateli, oslovila a formou dotazníkového šetření jsem zjistila, jak se staví ke konkrétním změnám, které s sebou nové období 2014-2020 přineslo. Dotazník byl zaslán 900 respondentům, z nichž na dotazník **zodpovědělo 134 oslovených**, tedy 14,8%. Celkové znění dotazníků je uvedeno v příloze.

9.3.1 Metoda sběru dat

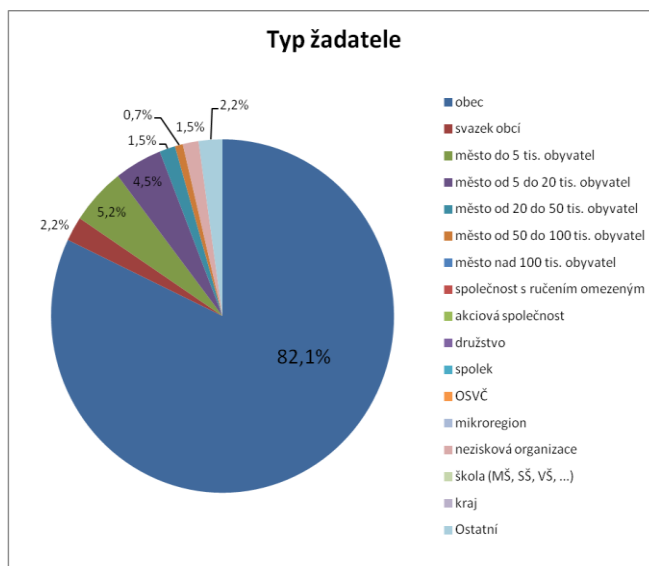
Prvním krokem pro získání primárních dat bylo vytvoření otázek do dotazníku, dotazník byl koncipován jako kvantitativní šetření a byl sestaven v Google formuláři. Dotazník měl zjistit, které typy žadatelů žádají o dotaci v rámci IROPu, kolik žádostí jim bylo schváleno v minulém období, jaká finanční alokace jim byla schválena, apod. Jednotlivé otázky byly zvoleny tak, aby zjistily, jaký mají žadatelé pohled na změny, které nastaly v rámci IROPu 2014-2024, otázky byly položeny formou polytomickou. Dalším krokem byl výběr respondentů, na něž bude dotazník zacílen. Tyto data jsem získala na stránkách Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod, kde jsem našla seznam příjemců a žadatelů minulého období. Poté jim byl vytvořený dotazník zaslán elektronickou formou. Dotazování probíhalo anonymně, tudíž jsi lze informace spojit pouze s typem žadatele. Po měsíci průběhu dotazníku jsem získaná data vyhodnotila za pomoci Google formuláře a graficky znázornila.

9.3.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

První otázka se zaměřila na identifikaci dotazovaných. Na dotazník reagovaly z velké míry obce 82,1%. Dále odpovídali i města, převážně města s počtem obyvatel do 5 tisíc, kterých bylo 5,2%, dále města od 5 do 20 tis. obyvatel, kterých zodpovědělo 4,5%, měst s počtem obyvatel od 20 do 50 tis. odpovědělo 1,5%. Pouze jedno město s obyvateli od 50 – 100 tis. 2,2% tvořili odpovědi svazků obcí. Na odpovědích se podíleli také neziskové organizace, a to 1,5% z dotazovaných. Posledních 2,2% odpovídajících byla kategorie ostatní, kam patřili příspěvkové organizace, zájmové sdružení právnických osob. Některé kategorie oslovených se k dotazníku nevyjádřily, rozhodla jsem se nulové procenta do grafu a tabulky nezadávat, v grafu zůstaly ponechány pouze jejich názvy.

Tab. 16 Přehled respondentů reagujících na dotazník

Typ žadatele	Poskytnuté odpovědi	Relativní četnost (v %)	Celkový počet oslovených
Obec	110	82,1	900
Svazek obcí	3	2,23	
Město do 5 tis. obyvatel	7	5,2	
Město 5-20 tis. obyvatel	6	4,5	
Město 20-50 tis. obyvatel	2	1,5	
Město 50-100 tis. obyvatel	1	0,74	
Nezisková organizace	2	1,5	
ostatní	3	2,23	
Celkem:	134	100	

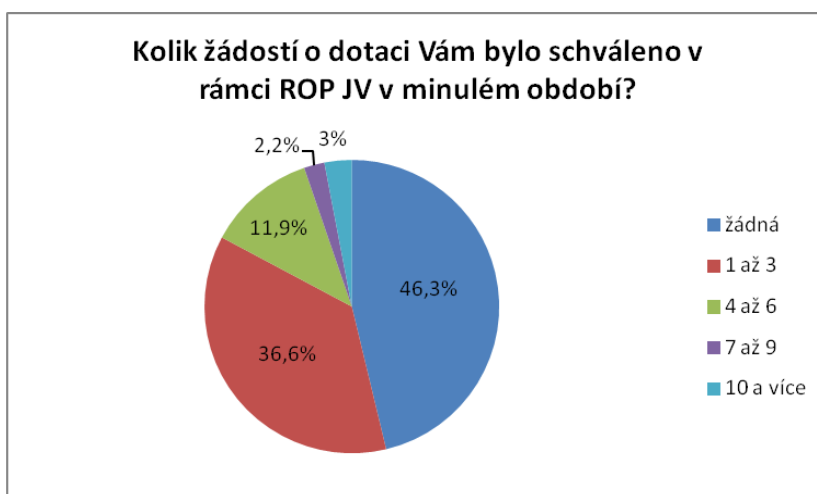

Obr. 8 Typy žadatelů

Otázka č. 2 – Kolik žádostí o dotaci Vám bylo schváleno v rámci ROP Jihovýchod v minulém období 2007-2013?

Tab. 17 Počet žádostí schválených v minulém období

Počet schválených žádosti	Četnost	Relativní četnost (v %)
žádná	62	46,3
1-3	49	36,6
4-6	16	11,9
7-9	3	2,2
10 a více	4	3
Celkem:	134	100

Obr. 9 Počet schválených žádostí v minulém období v rámci ROP JV

Druhá otázka zjišťovala, jaké množství dotací bylo žadatelům za minulé období schváleno. 46,3% dotazovaných nebyla schválena žádná jejich žádost, z této informace lze vyvodit, že největší problém získat dotaci mají obce, neboť 44,8% tvoří právě obce, zbývající 1,5% tvoří města do 5 tis. obyvatel.

1-3 dotace byly schváleny 36,6% žadatelům, opět se jedná převážně o obce a to z 31% a malé města do 5 tis. obyvatel, také sem spadají příspěvkové organizace, svazy obcí a nezisková organizaci, dohromady tvoří zbývajících 5,6 %.

Dvanácti procentům žadatelů bylo schváleno mezi 4 až 6 žádostmi, jedná se už o větší města od 5 do 20 tis. obyvatel, těchto měst bylo 10%, zbývající 2% připadají městům do 5 tis. obyvatel, ale také velkým městům od 20-50 tis. obyvatel.

7 až 9 žádostí bylo schváleno pouze třem žadatelům, a to zájmovému sdružení právnických osob, jedné obci a městu do 5 tis. obyvatel.

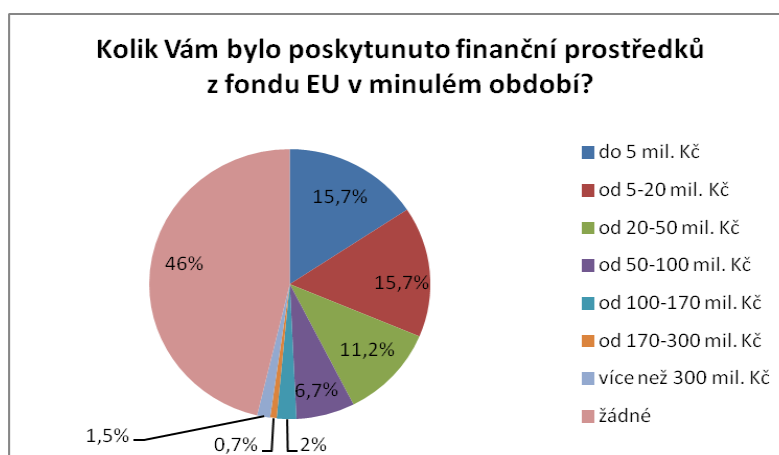
Velká města nad 50 tis. obyvatel a příspěvková organizace kraje dosáhly 10 a více schválených žádostí.

Z výsledků je viditelné, že obce nemají oproti konkurenčním větším městům mnoho šancí na získání dotace z EU, proto se raději přiklánějí k žádosti o dotaci, jenž vyhláší jednotlivé kraje, v tomto případě kraj Jihomoravský a Vysočina.

Otázka č. 3 – Kolik Vám bylo poskytnuto finančních prostředků, na projekty spadající pod ROP Jihovýchod, z fondu EU v minulém období?

Tab. 18 Poskytnuté finanční prostředky ROP JV 2007-2013

Poskytnuté prostředky	Četnost	Relativní četnost (v %)
do 5 mil. Kč	21	15,7
od 5-20 mil. Kč	21	15,7
od 20-50 mil. Kč	15	11,2
od 50-100 mil. Kč	9	6,7
od 100-170 mil. Kč	3	2,2
od 170-300 mil. Kč	1	0,7
více než 300 mil. Kč	2	1,5
žádné	62	46,3
Celkem:	134	100

Obr. 10 Výše finančních prostředků na projekty spadající pod ROP JV 2007-2013

Nedílnou součástí každé žádosti je výše finančních prostředků, které žadatelé požadují ke zrealizování svých záměrů. Vycházíme-li z přecházející otázky, zjistíme, že 46,3% žadatelům nebyla žádost schválena, což odpovídá množství neposkytnutí finanční prostředků.

15,7 procentům žadatelů byla poskytnuta finanční podpora do 5 mil Kč, konkrétně 14,2% obcí a 1,5% městům do 5 tis. obyvatel, stejně tak 15,7 % žadatelům byla přidělena finanční podpora od 5 do 20 mil. Kč, patří sem nezisková organizace a příspěvková organizace, největší počet žadatelů s touto výší podpory byly obce – 10,4%, také města do 5 tis. obyvatel – 2,28%, v poslední řadě města od 5 do 20 tis. obyvatel – 1,5 %.

20 – 50 mil. Kč bylo poskytnuto jedenácti procentům příjemců. Tato alokace připadla 4,5% obcí, třem procentům měst do 5 tisíc obyvatel, zájmovému sdružení PO, jednomu městu od 20 do 50 tis. obyvatel a 1,5 % měst od 5 do 20 tis. obyvatel.

Pouhým 6,7% příjemcům bylo poskytnuto 50-100 mil. Kč. Patřilo sem nejvíce obcí a to 4,6%.

100 milionů a více bylo přiděleno více než 4%, kam spadají dvě obce, svazek obcí, příspěvková organizace, město od 50 do 100 tis. obyvatel a nezisková organizace.

Otázka č. 4 – Jak hodnotíte stav Vaší připravenosti v rámci IROPu?

Tab. 19 Stav připravenosti žadatelů

Stav připravenosti	Četnost	Relativní četnost (v %)
jsme připraveni, čekáme pouze na vyhlášení určitých výzev	30	22,4
máme prostudovány veškeré materiály a změny, ale zatím jsme ve fázi rozhodování, kam bychom chtěli zažádat o dotaci	31	23,13
jsme v úplných začátcích	26	19,4
jsme na začátku, zatím jsem IROPu nevěnovali velkou pozornost	33	24,63
ostatní	14	10,44
Celkem:	134	100

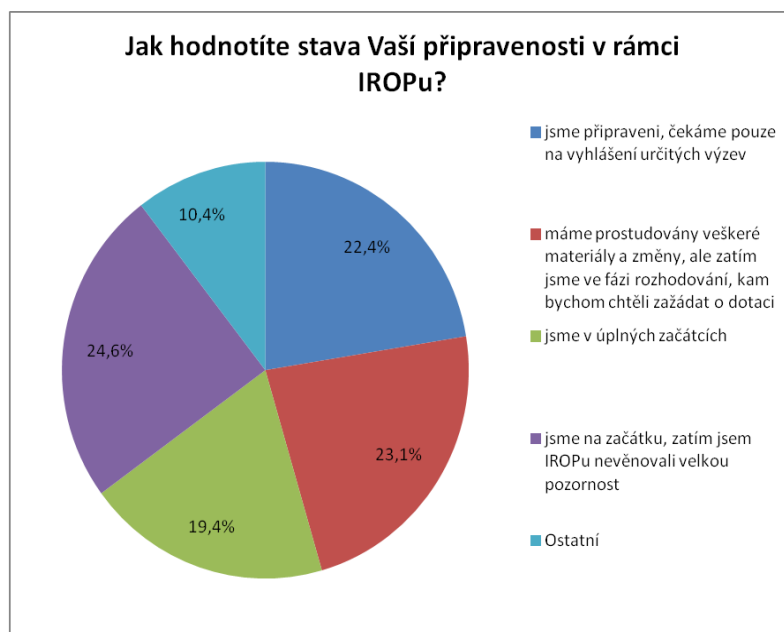
Čtvrtá otázka se týkala stavu připravenosti všech žadatelů v novém období. Na výběr měli žadatelé ze čtyř možností včetně možnosti vlastní odpovědi. Z výsledků dotazníku je zřejmé, že 22,4% žadatelů je zcela připraveno, ale čeká pouze na vyhlášení patřičných výzev, těmi jsou převážně obce – 13,5%, dále také menší města do 5 tis. obyvatel – 2,5%, stejně tak města od 5 do 20 tis. obyvatel, pouze jedno město od 20-50 tis. obyvatel. Zbývající část tvoří zájmové sdružení a neziskové organizace.

Následujících 23,13% žadatelů má již prostudovány veškeré změny a v novém IROPu se určitým způsobem orientují, jen zatím hledají nejvhodnější prioritní oblasti. Těmito žadatelé jsou hlavně obce – 18,6%, zbývajících 4,5% tvoří města do 5 tis. obyvatel a města od 5 do 20 tis. obyvatel

Na úplném začátku se nachází 19,4% oslovených. Opět se nejvíce objevují obce 15,7%, dále se v začátcích nachází města od 5 do 20 tis. obyvatel – 2,2% a svazky obcí 1,5%.

Žádnou pozornost novému IROPu zatím nevěnovalo necelých 25% dotazovaných, z toho 23,1% tvoří obce, zbývajících 1,5% tvoří město do 5 tis. obyvatel a nezisková organizace.

Do zbývajících 10,4% patří ti žadatelé, kteří momentálně vyřizují potřebné podklady nutné ke schválení (např. stavební povolení) a nakonec ti, kteří vůbec o dotace žádat nechtějí.

Obr. 11 Hodnocení stavu připravenosti v rámci IROPu

Otázka č. 5 - Jaký je váš názor na sjednocení dřívějších sedmi ROPů do jednoho IROPu?

Jedna z největších změn nového období je již několikrát zmiňováno sjednocení sedmi původních ROPů do jednoho OP. Každý z žadatelů má na tuto změnu svůj názor.

Nejméně procent dotazovaných se přiklání k variantě, že je tato změna pozitivní, že se tím, tak předejde jednomu z největších problémů minulého období (korupce, ...), tato změna se dle dotazníkového šetření líbí pouze obcím – 6%.

27,8% subjektů vidí tuto změnu také pozitivně, neboť se vznikem jednoho OP budou vytvořeny žadatelům stejné podmínky v rámci celé ČR. Jednotné podmínky se nejvíce zamlouvají z 21,8% obcím a zbytek městům do 5 tis.

21% vidí tuto změnu negativně, protože dojde k větší konkurenci mezi projektovými žádostmi díky celorepublikovým výzvám, tahle změna se nelíbí převážně obcím a malým městům, což je pochopitelné, neboť se budou muset tyto malé subjekty více snažit ve vytváření svých záměrů, proto je možné, že obce od těchto typů dotací upustí.

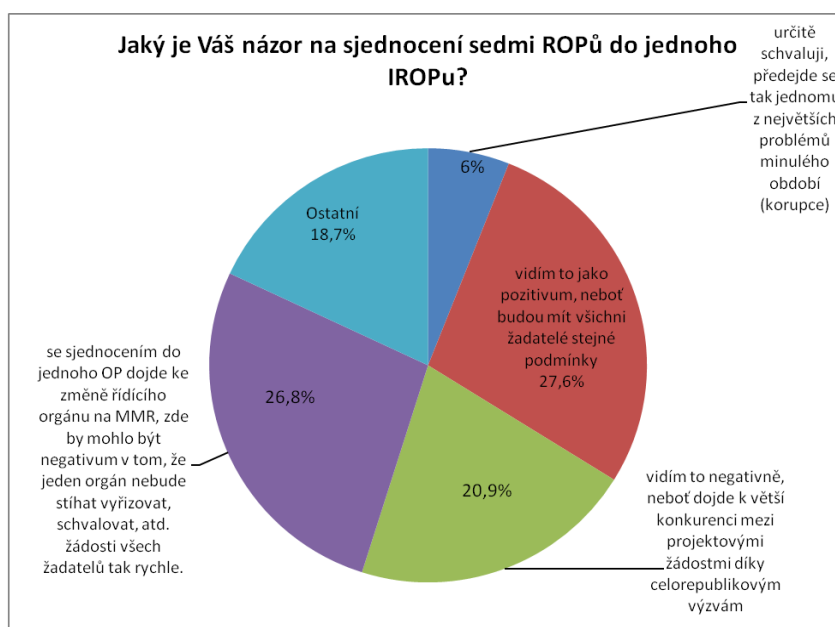
26,8% odpovídajících se nelíbí toto sjednocení z důvodu změny řídicího orgánu, který tak nebude stíhat vyřizovat žádosti tak rychle, jako tomu bylo, když měl každý ROP svůj řídicí orgán zvlášť. Svůj nesouhlas se sjednocením sedmi ROPů na

jeden IROP prohlásilo 22% obcí, 1,5% měst do 5 tis. obyvatel a 2,5% měst od 5 – 20 tis. obyvatel a poslední necelé 1% tvoří nezisková organizace.

Posledních 18,7% se k otázce vyjádřilo tak, že nedokážou posoudit, jaký tato změna bude mít dopad, neboť IROPu doposud nevěnovali velkou pozornost.

Tab. 20 Názor na sjednocení dřívějších sedmi ROPů do IROP

Názor na sjednocení ROPů	Četnost	Relativní četnost (v %)
určitě schvaluji, předejde se tak jednomu z největších problémů minulého období (korupce)	8	6
vidím to jako pozitivum, neboť budou mít všichni žadatelé stejné podmínky	37	27,8
vidím to negativně, neboť dojde k větší konkurenci mezi projektovými žádostmi díky celorepublikovým výzvám	28	20,9
se sjednocením do jednoho OP dojde ke změně řídicího orgánu na MMR, zde by mohlo být negativum v tom, že jeden orgán nebude stíhat vyřizovat, schvalovat, atd. žádosti všech žadatelů tak rychle.	36	26,8
Ostatní	25	18,7
Celkem:	134	100

Obr. 12 Názor na sjednocení sedmi ROPů

Otázka č. 6 - Jednou z prioritních změn nového operačního programu měla být jednodušší administrativní náročnosti, zaregistrovali jste nějaké zjednodušení?

Zjednodušení administrativní náročnosti vidí pouhých 6% obcí v tom, že základní informace a dokumenty jsou přístupné na jednom místě v elektronické formě, vznik jednotné terminologie a další. Naopak 26,1 procentům nepřipadá nová administrativa jednodušší, vedle obcí se tato změna nezamlouvá také větším městům od 5 -20 tis. obyvatel, které tvoří 2,3% nespokojených, dále městu od 50 – 100 tis. obyvatel. Vzhledem k tomu, že většina žadatelů v novém období nepodávala doposud žádosti, vyjádřilo se 61,9%, že zatím nemůže tuto změnu posoudit. Posledních 6 % dotazovaných neřeší administrativu osobně, ale zadávají její zpracování agenturám, jedná se především o obce, a ty tak nemohou tuto otázku zodpovědět.

Tab. 21 Zaregistrovali jste zjednodušení týkající se administrativní náročnosti?

Zaregistrovali jste zjednodušení administrativy?	Četnost	Relativní četnost (v %)
ano, základní informace a dokumenty jsou přístupné na jednom místě v elektronické formě, vznik jednotné terminologie, ...	8	6
ne, změny, ke kterým došlo, mi nezjednoduší žádost o dotaci	35	26,1
zatím nemůžeme posoudit	83	61,9
Ostatní	8	6
Celkem	134	100

Otázka č. 7 - V novém programovém období vytváříte svou žádost prostřednictvím systému MS 2014+, zdá se Vám tato forma žádosti z hlediska náročnosti přijatelnější (přehlednější, ...)?

Tab. 22 Zdá se Vám MS 2014+ z hlediska náročnosti přijatelnější?

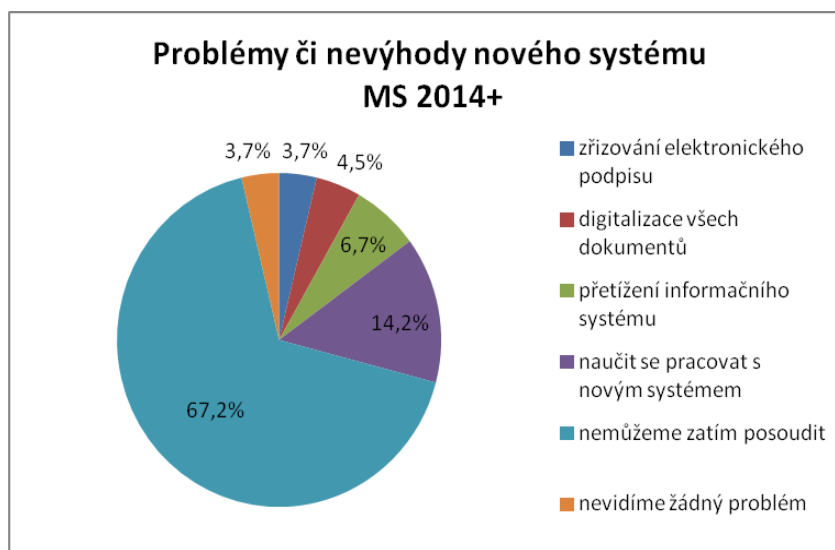
Názor na náročnost	Četnost	Relativní četnost (v %)
určitě ano	10	7,5
nemůžeme posoudit	113	84,3
ne	11	8,2
Celkem:	134	100

Vzhledem k tomu, že první výzvy a tudíž první možnost práce s tímto systémem nastala až v polovině roku 2015, většina respondentů – 84,3% odpověděla, že zatím nemůže posoudit, zda je tato forma žádosti jednodušší. 7,5% dotazovaných odpovědělo, že jim tento způsob žádosti vyhovuje lépe, konkrétně 8 obcí a dvě města od 20 do 50 tis. obyvatel, naopak 8,2% je nespokojených. Nespokojenost vyjádřily 4 obce, 3 města do 5 tis. obyvatel, 3 města od 5 do 20 tis. obyvatel a jedno

město od 50 do 100 tis. obyvatel. Zde můžeme vidět nižší počet odpovědí od obcí, neboť města mají větší příležitosti, do kterých prioritních os zažádat, a tak mají již více zkušeností s tímto systémem ve srovnání s obcemi.

Otázka č. 8 - Myslíte si, že se vznikem nového systému MS 2014+ jsou spojeny určité problémy nebo nevýhody?

Obr. 13 Možné problémy či nevýhody nového systému MS 2014+

Tab. 23 Výhody či nevýhody nového systému MS 2014+

Výhody/nevýhody MS2014+	Četnost	Relativní četnost (v %)
zřizování elektronického podpisu	5	3,7
digitalizace všech dokumentů	6	4,5
přetížení informačního systému	9	6,7
naučit se pracovat s novým systémem	19	14,2
nemůžeme zatím posoudit	90	67,2
nevidíme žádný problém	5	3,7
Celkem	134	100

Se vznikem nového systému může dojít k několika problémům či nevýhodám, které tento nový systém přináší. Nejmenší problém shledávají žadatelé, tedy čtyři obce a město s 50-100 tis. obyvateli, ve zřizování elektronického podpisu, který nebyl doposud povinný, stejně tak se 4,5% nelíbí rozhodnutí mít všechny dokumenty v digitální podobě.

Obavu s přetížením informačního systému má 6,7%, zejména obce a malé města do 5 tis. obyvatel.

Ti, kteří byli zvyklí dříve pracovat s jiným systémem, se budou muset naučit pracovat v novém MS 2014+, tato změna se nelíbí 14,2% dotazovaných, vedle obcí se změna nezamlouvá také městům do 5 tis. obyvatel, městům s 5-20 tis. obyvateli a v poslední řadě svazkům obcí.

Žádný problém s novým systémem nemá 3,7% obcí.

Největší podíl zastupuje skupina těch, kteří zatím s MS 2014+ nemají moc zkušeností a tedy jej zatím nedokážou posoudit, jedná se celkem o 67,2%, opět se jedná převážně o obce, které doposud měli méně příležitostí k podání žádosti prostřednictvím MS 2014+.

Otázka č. 9 - Zdá se Vám žádost, z hlediska času, přes MS 2014+ rychlejší?

Tab. 24 Zdá se Vám žádost skrze MS 2014+ rychlejší?

Je žádost skrze MS2014+ rychlejší	Četnost	Relativní četnost (v %)
ano	11	8,21
zatím nemůžeme posoudit	109	81,34
ne	14	10,45
Celkem	134	100

Devátá otázka zjišťovala reakci žadatelů na rychlost podání žádosti skrze MS 2014+. 8,2% reagovalo, že tento systém je určitě rychlejší než tomu bylo v ROP JV, naopak 10,4% jsou opačného názoru. 81,3% nemělo možnost se systémem doposud pracovat, a tak nemůže tuto otázku zatím posoudit.

Otázka č. 10 – Jak hodnotíte nové oblasti podpory v rámci IROPu?

Tab. 25 Hodnocení nových oblastí podpory

Spokojenost s oblastmi podpory	Četnost	Relativní četnost (v %)
jsem s nimi spokojeni, plně pokrývají naše záměry	2	1,5
jsme spokojeni, ale přesto nám některé prioritní oblasti chybí	21	15,7
nejsem spokojeni, neboť postrádáme velké množství oblastí podpory, v rámci nichž jsme chtěli žádat o dotaci	52	38,8
nedokážeme zatím posoudit	54	40,3
Ostatní	5	3,7
Celkem	134	100

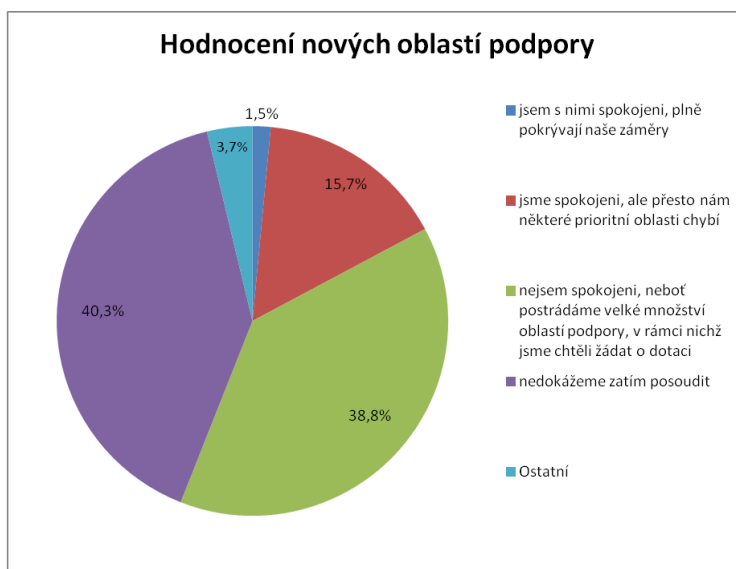
S novým obdobím přichází nové oblasti podpory, které jsou z části odlišné. S těmito novými prioritními oblastmi je spokojeno pouze 1,5% dotazovaných, jedná se o dvě obce.

Spokojeno, ale postrádá některé prioritní oblasti, je 15,7% žadatelů. Z nichž je 2,3% měst s 5-20 tis. obyvateli, 1,5 % měst do 5 tis. obyvatel, jedno město s 20-50 tis. obyvateli a zbývající část tvoří obce.

38,8% subjektů je však nespokojených, neboť postrádají oblasti, v rámci nichž chtěli žádat o dotaci, ale není to již v novém období možné. Sem spadají subjekty ze všech kategorií, které na dotazník reagovaly.

Zda jsou či nejsou nové oblasti podpory vhodné, nedokáže posoudit 40,3% respondentů. Spadají sem převážně ti, kteří novému IROPu doposud nevěnovali velkou pozornost nebo v novém období nezačali žádost vytvářet.

Do skupiny ostatní patří ti žadatelé, kteří si myslí, že oblasti podpory by měly být voleny žadatelem, neboť úředníci nikdy nemohou postihnout potřeby jednotlivých obcí, měst, apod.

Obr. 14 Názor na nové oblasti podpory

Otázka č. 11 - Do jakých prioritních oblastí bude spadat vaše žádost o dotaci?

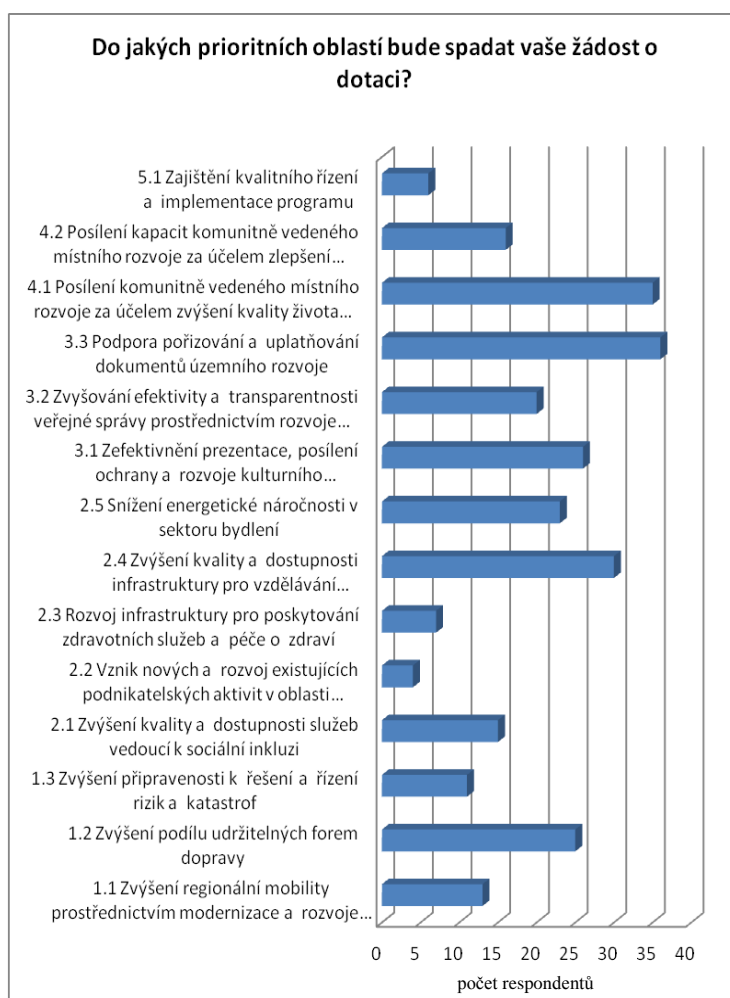
V novém období mají žadatelé možnost žádat o dotaci v rámci 14 prioritních oblastí, nejmenší zájem mají žadatelé o prioritní oblast 2.2, 2.3 a 5.1. Naopak největší zájem je o nově vzniklý OP 4.1 - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu, ale také o OP 3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje.

Tab. 26 Prioritní oblasti 2014-2020 s větším zájmem žadatelů

Prioritní osa	Typ žadatele	Množství	Procentuální vyjádření
3.3	Obec	26	26,1%
	Město do 5 tis. obyvatel	5	
	Město 5-20 tis. obyvatel	1	
	Město 20-50 tis. obyvatel	2	
	Město 50-100 tis. obyvatel	1	
4.1	Obec	29	25,4%
	Město do 5 tis. obyvatel	3	
	Svazek obcí	1	
	Město 5-20 tis. obyvatel	1	
2.4	Obec	20	21,6%
	Svazek obcí	1	
	Město do 5 tis. obyvatel	2	
	Město 5-20 tis. obyvatel	5	
	Město 50-100 tis. obyvatel	1	

Tab. 27 Prioritní oblasti 2014 -2020 s menším zájem žadatelů

Prioritní osa	Typ žadatele	Množství	Procentuální vyjádření
2.2	Obec	4	3%
5.1	Obec	5	4,5%
	Příspěvková organizace	1	
2.3	Obec	6	5,2%
	Město do 5 tis. obyvatel	1	
1.3	Obec	8	7,5%
	Město do 5 tis. obyvatel	1	
	Město 20-50 tis. obyvatel	1	

Obr. 15 Oblasti podpory, do nichž budou spadat žádosti o dotaci

Otázka č. 12 – Co nejvíce pozitivně hodnotíte na novém IROPu?

V rámci předposlední otázky měli respondenti odpovídat, co je podle nich nejvíce pozitivní na novém IROPu. Dá se říci, že odpovědi byly z velké části totožné, nejvíce se vyskytovala odpověď typu, že žadatelé nemají doposud s tímto OP mnoho zkušeností a tak nedovedou posoudit, co pozitivního IROP přinese. Jako pozitiva se zde objevilo sloučení sedmi OP do jednoho, elektronická administrace, větší podpora školství a vzdělání, velkým plusem je zařazení památek.

Tab. 28 Co pozitivně hodnotíte na novém IROPu

Pozitiva	Četnost	Relativní četnost (v %)
Doposud nemáme dostatek zkušeností	98	73,1
Sloučení sedmi ROPů	15	11,2
MS2014+	10	7,5
Zařazení památek	2	1,5
Jednotné metodické prostředí	8	6
Podpora školství a vzdělání	1	0,7
Celkem	134	100

Otázka č. 13 - Co je podle Vás největším negativem?

Poslední otázka se naopak respondentů ptala, co je podle jejich názoru největším negativem nového IROPu. I zde respondenti nejvíce odpovídali, že je těžké hodnotit, neboť mají málo zkušeností. Nejvíce však kritizují zpoždění celého systému. Žadatelům chybí oblasti podpory týkající se sportovních aktivit, veřejné vybavenosti a cestovního ruchu. Největší obavy mají obce a malé města, které se s novinkami budou hůře vyrovnávat a budou tak potřebovat pomoc poradenských služeb, které se tak podle jejich slov budou obohacovat na jejich úkor. Dále se obce obávají růstu nákladů, které budou spojeny se změnou administrativy, vzniku MS 2014+, atd.

Tab. 29 Co negativně hodnotíte na novém IROPu

Negativa	Četnost	Relativní četnost (v %)
Doposud nemáme dostatek zkušenosti	98	73,1
Zpoždění systému	9	6,7
Chybí oblasti podpory	21	15,7
Náklady se změnou administrativy	6	4,5
Celkem	134	100

Závěrečné shrnutí pro většinu obcí je, že nový IROP přináší spíše negativa pro tyto malé žadatele, a tak budou obce váhat, zda vůbec žádat o dotace v rámci IROP, neboť budou mít nižší příležitosti a vyšší výdaje k jejich získání, a proto se většina obcí spíše přikloní k žádostem o dotaci vyhlášené kraji. Na základě dotazníkového průzkumu by se dalo konstatovat, že jedním z největších problémů jsou změny v oblastech podpory, neboť jich v novém období dost chybí, převážně oblasti týkající se sportovních a volnočasových aktivit.

9.4 Pohled konkrétního žadatele na změny v ROP

Pro konkrétnější zjištění názorů na nové období jsem si vybrala jednoho z příjemců minulého období. Jako modelový příklad jsem zvolila město Kyjov, protože se jedná o město v blízkosti mého bydliště, ale také o jednoho z typických příjemců. V minulém období mu byla přidělena finanční podpora ve výši 36,5 mil Kč a schváleno pět projektů. Kyjov je součástí tzv. MAS, což bylo dalším důvodem volby tohoto příjemce, neboť mohl vyjádřit svůj názor na nově vzniklou čtvrtou prioritní osu. Protože má město v plánu žádat o dotace také v novém období, rozhodla jsem se na něj zaměřit a prozkoumat jeho názory hlouběji na základě osobního pohovoru.

Charakteristika města Kyjov

Město Kyjov leží v Jihomoravském kraji a se svými 12-ti tisíci obyvateli je přirozeným správním a společenským centrem pro zhruba 41 okolních obcí. Z hlediska regionů soudržnosti spadal pod NUTS II Jihovýchod.

Kyjov je také členem Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu, jenž byla založena v dubnu roku 2002. Jedná se o dobrovolné, nevládní, neziskové sdružení občanů a právnických osob, jenž spojuje zájem a úsilí o všestranný rozvoj tohoto území,

Město Kyjov čerpá dotace z evropských fondů. V předcházejícím programovém období město žádalo hned v rámci několika operačních programů. V programovém období 2007-2013 v rámci ROP Jihovýchod byla Kyjovu poskytnuta dotace zhruba 36 580 000 Kč. (Město Kyjov se představuje, 2015)

Tab. 30 Projekty podpořené z dotací EU v období 2007-2013 (ROP JV)

Název projektu	Alokace zdrojů v (Kč)
Rekonstrukce tělocvičny ZŠ J. A. Komenského	1 413 694
Přírodní koupací biotop Bohuslavice u Kyjova	4 829 631
Aktivní Kyjov – blíž turistům i obyvatelům	3 936 411
Přestupní terminál IDS, Kyjov	14 852 716
Sportovní areál ZŠ Dr. Joklíka v Kyjově	11 546 274
	36 578 726 Kč

Zdroj: Projekty podpořené z dotací, 2015

V novém programovém období 2014-2020 má město v plánu podat hned několik projektových žádostí o poskytnutí finanční podpory. Město nyní čeká na vyhlášení výzev, které jsou z hlediska jejich záměru o získání dotace vhodné. Město Kyjov má momentálně rozpracovány projektové záměry, na něž by chtělo získat dotaci, jedná se například o:

Tab. 31 Připravované projektové záměry pro období 2014-2020

Název připravovaného projektového záměru	Zdroj financování + specifický cíl
Rozšíření sítě cyklotras pro zefektivnění dopravní obslužnosti a zvýšení bezpečnosti dopravy na Kyjovsku	<ul style="list-style-type: none"> • IROP • 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Přístavba a vybavení Městské knihovny Kyjov za účelem provozování komunitního centra	<ul style="list-style-type: none"> • IROP • 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi

Expertní pohovor s žadatelem a příjemcem dotací městem Kyjovem:

1. Jaký máte názor na sjednocení dřívějších sedmi ROPů do jednoho IROPu?

- Sjednocení bývalých sedmi Regionálních operačních programu do jednoho Integrovaného operačního programu hodnotíme spíše **pozitivně** zejména z hlediska ucelení metodiky a postupů, dále pak implementaci nového informačního a monitorovacího systému MS2014+, což podle našeho názoru přispěje ke zjednodušení a zvýšení transparentnosti celého procesu administrace IROP.
- Naopak **nevýhodu** spatřujeme v tom, že mezi předkládanými projektovými žádostmi bude panovat mnohem větší konkurence než v předchozím období díky celorepublikovým soutěžním výzvám. Tento fakt bude částečně kompenzován prostřednictvím MAS a jejich výzev organizovaných na principu komunitně vedeného místního rozvoje, nicméně vzhledem k omezené alokaci do této části IROP se domníváme, že dostupné prostředky zcela efektivně nepokryjí absorpční kapacitu daných území.

2. Jednou z prioritních změn nového operačního programu měla být jednodušší administrativní náročnosti, zaregistrovali jste nějaké zjednodušení?

- Snížení administrativní náročnosti má být dosaženo díky kompletní elektronizaci procesu administrace projektových žádostí, s tím však souvisí zvýšené nároky na administrativu potřebnou pro přípravu elektronických podkladů jednotlivých žadatelů (skenování, zálohování dat, vyřizování el. podpisů apod.).
- Na druhou stranu jako pozitivum se jeví dostupnost všech základních informací na jednom místě a v elektronické formě.

3. V novém programovém období vytváříte svou žádost prostřednictvím systému MS 2014+, zdá se Vám tato forma žádosti z hlediska náročnosti přijatelnější (přehlednější, ...)?

- Zřejmě ano, její výhodu shledáváme zejména v tom, že bude mít pro všechny žadatele stejnou strukturu a formu, takže by neměl být žádný s žadatelů ve výhodě nebo naopak nevýhodě, jak tomu mohlo nastat v minulém období.

4. Zdá se Vám žádost, z hlediska času, přes MS 2014+ rychlejší?

- Prozatím nemůžeme posoudit vzhledem k tomu, že jsme ještě žádnou žádost do IROPu v novém období nepřekládali.

5. Vidíte kladný posun v prioritních osách a jejich specifických cílech? Chybí Vám u nových oblastí podpory některé, v rámci nichž jste si chtěli zažádat o dotaci, ale není to již možné?

- Rozumíme rozhodnutí orgánu Evropské unie, co se týká aktuálního vývoje potřeby přidělování alokací do jednotlivých oblastí podpory a s tím související strukturování prioritních os a specifických cílů, nicméně aktuálně zde nejvíce postrádáme oblast cestovního ruchu, sportovních či volnočasových aktivit. V novém období jsme totiž chtěli žádat o dotaci na rekonstrukci koupaliště a jeho areálu.

6. Na co konkrétně budete v novém programovém období žádat dotaci v rámci IROPu?

- Město Kyjov má v současné době do IROPu rozpracovány projektové záměry na realizaci komunitního centra, podporu rozvoje sítě cyklotras a modernizaci infrastruktury školských zařízení.

7. Kyjov je součástí tzv. MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, v období 2014-2020 byla přidělena MAS kám možnost žádat o finanční prostředky. Máte tedy v plánu zažádat si o dotaci v rámci 4. prioritní osy? Máte už nějaké konkrétní návrhy, na co byste chtěli dotaci využít?

- Tuto možnost jsme již se zástupci MAS konzultovali, nicméně jak jsme uváděli výše, vzhledem k omezeným alokacím do jednotlivých SC, na které lze žádat prostřednictvím MAS a prozatím nejednoznačné podobě strategie MAS ještě není jasné, jestli bude tento způsob získávání podpory pro město Kyjov relevantní. Každopádně pokud se tato příležitost ukáže jako možná, rozhodně jí využijeme.

8. Která změna v novém období je dle Vašeho názoru nejvíce prospěšná a co by se mělo naopak vrátit zpátky?

- Nejvíce prospěšné je dle našeho názoru sjednocení postupů a pravidel pro celou republiku.
- Nejméně přínosným aspektem je centralizace způsobu hodnocení projektových žádostí a zvýšená konkurence mezi projekty.

10 Diskuze

V rámci mé bakalářské práce jsem metodou komparace identifikovala zásadní změny, které přineslo nové programové období 2014-2020. Srovnání proběhla v rámci nástrojů, cílů, operačních programů, konkrétně Regionálního operačního programu a regionální politiky jako celku.

Veškerá srovnání a změny vychází ze současné situace regionální politiky a Integrovaného regionálního operačního programu. I když se nacházíme již v druhém roce nového programového období, byly první výzvy v IROP vyhlášeny teprve v srpnu 2015, a tak většina minulých příjemců a potencialních příjemců nového období nemá mnoho zkušeností s tímto programem.

Hlavní otázkou, která se nabízí, je, zda budou tyto změny ku prospěchu a pomohou naplnit cíle a vize Evropské unie do konce programového období.

Prvním předpokladem EU bylo nastavit vhodné cíle a priority, kterými chce dosáhnout růstu konkurenceschopnosti a hospodářství. Stěžejním dokumentem na evropské úrovni byla stanovena Strategie Evropa 2020, která by tyto cíle a priority měla naplnit. Zde hraje důležitou roli, jestli se Evropská unie dokáže poučit z chyb, které způsobila Lisabonská smlouva, a dokáže dosáhnout svých nových vizí.

Další otázka reflektuje změnu, která na národní úrovni proběhla za účel zjednodušení, jedná se o redukci počtu regionálních operačních programů na jeden IROP. Zda sjednocením opravdu dojde k zjednodušení žádosti o dotaci, tvorbě jednotných podmínek pro všechny žadatele, odstranění nesrovnalostí vzniklých fungováním sedmi řídicích Regionálních rad a lepší kontrole, si budeme muset počkat. Otázkou může být, zda-li je Ministerstvo pro místní rozvoj schopné a připravené na funkci nového řídicího orgánu a má takový přehled o dílčích regionech jako měly jednotlivé Regionální rady a zda nebude docházet k velkým časovým prodlevám při vyhodnocování žádostí.

V rámci poslední kapitoly upozorňuji na změny, které jsou pro žadatele a příjemce dotací důležité. Zaměřit bychom se mohli například na zjednodušení žádosti, která bude vytvářena pouze elektronickou formou, v čemž shledávám velkou výhodu, neboť žadatelé mohou celý její průběh sledovat přes danou webovou stránku, kde mohou také diskutovat danou problematiku s jinými žadateli a subjekty implementační struktury.

Příjemci dotací musí věnovat patřičnou pozornost také publicitě, u níž byly zachyceny změny, které mají zajistit dostatečnou publicitu dotacím z EU.

Vznik Místních akčních skupin by mohl být přínosný pro rozvoj venkova a mikroregionů, neboť MAS jsou tvořeny subjekty daného regionu, a tak dokážou lépe posoudit, co je v těchto oblastech potřeba vylepšit a na co se více zaměřit.

Dle výše naznačených změn je zřejmé, že se ČR snaží o řešení problémů prostřednictvím nejen finančních alokací, ale i snížením administrativní zátěže. Pro nové období je tedy stěžejní otázkou, zda se nové systémové nastavení opravdu projeví na slibovaném zjednodušení, růstu konkurenceschopnosti a hospodárnosti nebo ne, nad tím můžeme v současné době pouze polemizovat. Zda se sliby a cíle naplní, ukáže až čas.

11 Závěr

Cílem celé práce byla komparace regionální politiky, konkrétně srovnání regionálního operačního programu a základních strategických dokumentů v novém programovém období 2014-2020. Na základě všech uskutečněných změn vytyčit ty nejpodstatnější a získat názory na ně od těch, pro něž jsou tyto změny podstatné, v tomto případě žadatelů nového období.

První dílčím cílem bylo pomocí metody komparace určit změny v cílech Evropské unie. Na základě získaných stanovisek bylo první důležitou změnou v období 2014-2020 redukce cílů ze 3 na 2, vznikl tedy cíl Investice pro růst a zaměstnanost a cíl Evropská územní spolupráce. První cíl vznikl sloučením prvního a druhého cíle programového období 2007-2013. Nyní se více zaměřuje na hospodářský růst a konkurenceschopnost, toho bude chtít dosahovat pomocí inovací a výzkumů, investic, konkrétně růstem podpory malých a středních podniků. U cíle Evropská územní spolupráce nedošlo k významným strukturálním změnám.

Dalším cílem byla identifikace změn strategických dokumentů na evropské a národní úrovni. Zde jsem se převážně zaměřila na Strategii Evropa 2020, jenž se stala hospodářskou strategií EU, která může uspět, budou-li členské státy fungovat kolektivně jako unie. Strategie Evropa 2020 vychází ze zkušeností Lisabonské smlouvy, která jí předcházela. Vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva zklamala téměř ve všech ohledech, bude se Evropa 2020 soustředit na reálně zvolené cíle, snahu být konkurenceschopná vůči ostatním státům, avšak už primárním cílem nebude stát se nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější ekonomikou světa. Bude se zaměřovat na vyšší míru vzdělanosti, modernizaci průmyslu, rozhodnější styl řízení a technologické inovace a znalosti. Důležitá je také provázanost s dokumenty na národní úrovni.

Základním dokumentem ČR je Strategie regionálního rozvoje České republiky, která se značně odlišuje od Strategie předcházejícího období, srovnání těchto dokumentů nám ukazuje na určitou změnu těchto SRR. První změnou je větší zaměření na řešení specifických funkčních oblastí požadující provázanost intervencí, které zohledňují komplexnost problémů, které musí jednotlivá území řešit. Druhá změna nastala v upuštění od klasického tematického členění a veškerá analýza, členění, navrhovaná a implementační část je členěna do prioritních os. Novým dokumentem nahrazujícím Národní strategický referenční rámec je Dohoda o partnerství. Dohoda je stěžejní dokument navazující na Strategii Evropa 2020 a je zastřešujícím dokumentem pro čerpání financí z ESI fondů, tvoří hierarchicky nadřazený dokument pro operační programy.

Operační programy prošly výraznou redukcí, z nichž nejviditelnější je právě vznik Integrovaného regionálního operačního programu na místo původní sedmi ROPů. Na úrovni operačních programů byla provedena také finanční alokace zdrojů, která nám potvrdila, i když došlo ke snížení finanční podpory na regionální politiku o více než 2 miliard Euro, Integrovanému regionálnímu operačnímu programu byla poskytnuta téměř shodná částka jako tomu bylo v rámci ROPů.

Vznik Jednotného metodického prostředí (JMP) byl vyvolán negativní evaluací minulého období. Pro nové období měly být vytvořeny jednotná a srozumitelná pravidla, jejichž dodržování by mělo mít pozitivní vliv na kvalitu čerpání dotací z ESIF. Dále se má vznik JMP projevit ve zjednodušení administrativních postupů, snadnější orientaci žadatelů v systému udělující podpory a další. Jednotné metodické prostředí zahrnuje dvacet metodických pokynů.

Další cíl tvoří jednu z nejdůležitějších částí mé práce, kterou je komparace regionálního operačního programu 2007-2013 a nového Integrovaného regionálního OP 2014-2020. První a již zmiňovanou změnou je redukce sedmi ROPů na jeden IROP, tato změna vyvolala změnu v implementační struktuře. Původně na každý z ROPů připadala jedna Regionální rada NUTS II, teď se o celý IROP stará Ministerstvo pro místní rozvoj, které bylo zvoleno řídicím orgánem. Sloučení ROPů by mělo zjednodušit žádost o dotaci, vytvořit jednotné podmínky všem regionům, odstranit chaos vzniklý díky rozdílným, které nastaly u jednotlivých Regionálních rad a jejich příruček, sloučení a vznik jednoho řídicího orgánu byl měl vést k lepší kontrole IROP. Regionální rady nebyly z implementační struktury vyřazeny, začaly vykonávat funkci zprostředkujících orgánů.

V novém období dochází ke změně podporovaných aktivit. Nově bude prostřednictvím IROPu podporována složka integrovaného záchranného systému, růst podpory sociálních podniků, vyšší finanční alokace na zateplování staveb či renovace a výstavby mateřských škol. Nově také mohou o dotace požádat vlastníci bytových domů a společenství vlastníků bytových jednotek (s alespoň čtyřmi a více byty) s cílem snížit energetickou náročnost domů, a další.

Z IROPu naopak již nebudou financovány komerční turistické zařízení, jako jsou hotely, penziony, stravovací zařízení, volnočasové aktivity, lázně. Stejně tak nebudou poskytnuty finanční prostředky na propagační kampaně. Dotace budou směřovány na revitalizaci národních kulturních památek a kulturního dědictví UNESCO.

Další změnu, která nastala po srovnání prioritních os, můžeme vidět v rámci čtvrté PO, kdy skrze IROP dochází k financování Komunitně vedeného místního rozvoje Místními akčními skupinami. V porovnání s obdobím 2007-2013, tomu bylo pouze v rámci Programu rozvoje venkova.

Při pohledu na podporovaná území ROPů minulého období, byly prioritní osy a výzvy členěny v rámci obcí dle stanovené hranice množství obyvatel. V novém období už tomu tak nebude, významnou roli budou hrát projekty realizované například v sociálně vyloučených lokalitách, atd.

Při přípravě programu bude snahou určit jednoznačnou definici indikátorů, neboť se jedná o základní nástroj měřící plnění zvolených cílů operačních programů. Je vhodné vybrat takové indikátory, jejichž vstupující a dosahované hodnoty jsou reálně prokazatelné a srovnatelné.

Velká změna nastala zavedením nového informačního systému. Jedná se o tzv. MS2014+, který má naplnit zásady a principy nového období. Především má pomoci zjednodušit žadatelům žádost o podporu, celková žádost bude zpracována pouze elektronickou formou přes počítač přímo z domova nebo práce, tudíž se ža-

datelé vyhnout chození po úřadech a shánění různých papírových dokumentů. Umožněna bude také komunikace mezi subjekty jak implementační struktury, tak žadateli o podporu.

Zvýšenou pozornost musí dát příjemci podpory v oblasti publicity. Zde došlo k několika zjednodušením a změnám.

V rámci Veřejné podpory došlo v novém období k poklesu této podpory, z čehož vyplývá vyšší míra samofinancování.

V novém období bude Integrovaný regionální program více podporovat tzv. Místní akční skupiny (MAS). Ty se pomocí stanovených strategií budou soustředit na zkvalitnění života a životního prostředí obyvatel na venkově. MAS vznikají sloučením obcí, podnikatelů a jiných subjektů tvořící jeden subjekt a spolu pak vytváří projekty zaměřující se i na více oblastí najednou. Důležitou úlohu v MAS hraje integrovaný nástroj tzv. Komunitně vedený místní rozvoj. Finanční podpora je zaměřena na venkovské oblasti tvořené správními územími obcí s počtem obyvatel menším než 25 000. Velkou výhodou těchto vzniklých MAS je znalost potřeb obyvatel, znalost silných a slabých stránek dané oblasti. Při rozhodování nemá nikdo, kdo patří mezi místní akční skupiny hlasovací právo vyšší než 49%.

Poslední část práce tvoří dotazníkové šetření a expertní pohovor. Co se týká pohovoru, oslovila jsem město Kyjov, jenž bylo příjemcem dotací již v minulém období a evropských dotací plánuje využít také v novém programovém období, momentálně však čeká na vyhlášení příslušných výzev v rámci nichž chce žádat o dotace. Neboť město má již s dotacemi zkušenosti a v novém programovém období už se téměř orientuje, rozhodla jsem se s ním provést osobní rozhovor, ve kterém mi popsali své názory na změny. Město na vznik IROPu pohlíží spíše pozitivně, především díky sjednocení metodiky a postupů, které budou pro všechny totožné, dále pak implementaci nového systému MS2014+, což podle nich přispěje ke slibovanému zjednodušení administrativního procesu.

Dále bylo provedeno dotazníkové šetření, které je postaveno na otázkách zjišťujících pohled žadatelů na změny, které v období 2014-2020 nastaly. Dotazník byl zaslán příjemcům a žadatelům ROP Jihovýchod, celkově 900 subjektům. Dotazník běžel měsíc a poté byl vyhodnocen. K rozesílání a vyhodnocení dotazníků jsem využila formuláře v Googlu. Z celkového množství 900 oslovených odpovědělo 134 respondentů, z nich většinu 82,1 % tvoří obce. Dotazník obsahoval celkově 13 otázek, ve kterých měli oslovení možnost vyjádřit své názory. První otázky se zaměřovaly na identifikaci dotazovaných, na množství schválených dotací a výši finanční podpory a stav jejich připravenosti, po té následovaly otázky týkající se změn. Největší změnou pro všechny subjekty je redukce sedmi ROPů, pozitivně ji vidí 33,5% respondentů, naopak 47,7% se nelíbí. Co se týče tohoto sjednocení, obce si stěžují na vznik celorepublikových výzev, díky kterým tak dojde k větší konkurenci při podávání projektových žádostí, a tak bude většina obcí spíše uvažovat nad využitím dotací, jenž poskytují kraje. Sjednocení má také vliv na změnu řídicího subjektu, kterým je nově Ministerstvo pro místní rozvoj, zde se žadatelé obávají velkých časových zpoždění, které by mohly nastat z důvodu snížení počtu orgánů, tedy sedmi Regionálních rad do jednoho. Dalším poměrně velkým negativem je pro ža-

datele změna v oblastech podpory, kde téměř všechny druhy žadatelů – 40% postrádají volnočasové aktivity, sportovní aktivity, cestovní ruch, a další. Další otázka zjišťovala jednotlivé postřehy na nově vytvořený systém MS 2014+, zde bohužel díky celkově zpožděnému spuštění prvních výzev nemá mnoho subjektů ještě zkušenosti. Vedle negativních názorů se objevily i určitá pozitiva. I přestože se některým sjednocení do jednoho OP nezamlouvá, nese to s sebou i určitá pozitiva, kterými jsou například vznik jednotných podmínek pro všechny, jednotná metodická příručka, jednotný pohled na přijímání žádostí, apod. Pozitivem je také vznik MS 2014+, kdy je možné řešit vše elektronicky, také všechny dokumenty a potřebné informace jsou uceleny na jednom místě, možnost konverzace nejen s ostatními žadateli, ale také členy implementační struktury.

Zda bude nové období lepší, než to předcházející je prozatím těžké vyhodnotit, neboť nemáme doposud dostatek zkušeností s tímto operačním programem.

12 Literatura

Knižní zdroje:

- ADAMČÍK, STANISLAV. *Zdroje teorie regionální politiky a regionálního rozvoje*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 1997, 131 s. ISBN 80-707-8432-6.
- HUDEČKOVÁ, HELENA. MICHAL LOŠŤÁK A ADÉLA ŠEVČÍKOVÁ. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta 2006, 189 s. ISBN 978-80-213-1413-9.
- MAREK, DAN A TOMÁŠ KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualit. a rozš. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
- LACINA, LUBOR. *Minimum o regionální a strukturální politice EU*. 1. vyd. Praha: Eurion, 2004, 263 s. ISBN 80-867-3423-4
- NOVOTNÁ, MARTINA. *Regionální politika EU*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská, 2007, 206 s. Studijní opora pro distanční vzdělávání. ISBN 978-802-4814-131
- STEJSKAL, JAN A JAROSLAV KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2
- WOKOUN, RENÉ. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2003, 326 p. ISBN 80-245-0517-7
- Wokoun, René. 2008. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 475 s. ISBN 978-807-2016-990
- WOKOUN, RENÉ. *Strukturální fondy a obce*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2006, 146 s. ISBN 80-735-7138-2
- ŽÍTEK, VLADIMÍR. *Regionální ekonomie a politika I*. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002, 146, [16] s. ISBN 80-210-2767-3
- ŽÍTEK, VLADIMÍR A VIKTORIE KLÍMOVÁ. *Regionální politika*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, 106 s. ISBN 978-802-1047-617

Internetové zdroje:

- EUROSKOP.CZ. *ČR a EU - regionální politika*. [online]. 2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9103/sekce/cr-a-eu---regionalni-politika/>
- STRUKTURÁLNÍ-FONDY. *Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020*. [online]. 2014 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6231de90-b818-4bf7-9d07-232e41da9567/Dohoda-o-partnerstvi_schvalena-EK-26-8-2014.pdf?ext=.pdf
- MMR. *Elektronická žádost*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Elektronicka-zadost>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *EVROPA 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění*. [online]. 2010 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/7c31b211-1a5a-46a8-b6bd-151b72dc94ec/EU2020-CJ.pdf>
- DOTACEEU. *Evropské fondy 2014–2020*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/2987622b-0f7d-459a-90f5-281b7a9b53ab/publikace-ROADSHOW_2.pdf
- REVUEPOLITIKA. *„Evropa 2020“ – nová Lisabonská strategie na obzoru*. [online]. 2010 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.revuepolitika.cz/clanky/1280/evropa-2020-nova-lisabonska-strategie-na-obzoru>
- STRUKTURÁLNÍ-FONDY.CZ. *Koncepce jednotného metodického prostředí jako součást pro naplňování cílů Dohody o partnerství, 2013*. [online]. 2013 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e1131174-3ed2-4226-a384-e1c222cf9118/Koncepce_JMP.pdf?ext=.pdf
- MPO.CZ. *Lisabonská strategie*. [online]. 2006 [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument2860.html>
- EUROSKOP.CZ. *Lisabonská strategie*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8742/sekce/lisabonska-strategie/>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodické dokumenty*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny>
- STRUKTURÁLNÍ-FONDY.CZ. *Metodika řízení programů v programovém období 2014–2020*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/5b2d35b8-90fe-4969-82a1-4c0276d71553/Metodika-rizeni-programu_v1.pdf?ext=.pdf
- STRUKTURÁLNÍ-FONDY. *MP pro publicitu a komunikaci*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/ea4b5792-e6fe-4b9c-af67-b72bd860cbb4/MP-pro-publicitu-a-komunikaci_v3-final.pdf?ext=.pdf

- MSEU.MSSF.CZ. *MS2014+*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <https://mseu.mssf.cz/>
- VLADA.CZ. *Národní program reformou ČR*. [online]. 2014 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/aktualne/NPR-2014.pdf>
- NS MAS. *Národní síť Místních akčních skupin*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/o-nas/>
- MMR. *NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1299/2013*. [online]. 2013 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/35e2cbf4-2b30-4ecc-9c01-6130279a5271/1299-Narizeni-o-EUS.pdf>
- STRUKTURÁLNÍ-FONDY.CZ. *NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1303/2013*. 2013. [online]. [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/bab041b2-16e0-4733-b5d9-aa80aad4c31d/1303-Narizeni-o-spolecnych-ustanovenich.pdf?ext=.pdf>
- DENIK.OBCE.CZ. *Nový informační systém pro evropské fondy*. [online]. 2014 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6680982>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Obecná předběžná podmínka EK k Veřejné podpoře*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-17]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Predbezne-podminky/Verejna-podpora>
- RADA-SEVEROVYCHOD. *Od ROPu k IROPu*. [online]. 2014 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: www.rada-severovychod.cz/file/6116_1_1/
- EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY. *Operační programy 2007–2013*. [online]. 2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>
- EUROPA.EU. *Politika soudržnosti na podporu růstu a zaměstnanosti: SOZS (2007-2013)*. [online]. 2007 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/job_creation_measures/g24230_cs.htm
- EC.EUROPA.EU. *Politika soudržnosti 2014-2020, Investice do růstu a zaměstnanosti*. [online]. 2011 [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation2014_leaflet_cs.pdf
- STRUKTURÁLNÍ-FONDY.CZ. *Pravidla spolufinancování ESIF v programovém období 2014-2020*. [online]. 2014 [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/495ea682-77ab-4053-a231-29550d532418/Pravidla-spolufinancovani-evropskych-fondu-v-PO-2014->
- REGIONÁLNÍ RADA NUTS II SEVEROVÝCHOD. *Prioritní osy IROP*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://www.rada-severovychod.cz/prioritni-osy-irop>

- STRUKTURÁLNÍ-FONDY. *Programové období 2007-2013*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>
- MMR. *Programy pro programové období 2014-2020*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Programové období 2014-2020*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>
- STRUKTURÁLNÍ-FONDY. *Programový dokument ROP Severovýchod 2007-2013*. [online]. 2011 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/efccb804-5336-4528-825b-5eed1123c0a2/Programovy-dokument-ROP-Severovychod-na-programove-obdobi-2007%E2%80%932013.pdf?ext=.pdf>
- MMR. *Prvky Společného strategického rámce pro období 2014 až 2020*. [online]. 2012 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/15811372-bb3e-4c84-9f1d-b7ae08fbe742/1206-04012_pre_PREKLAD_EC_COMMISSION-STAFF-WORKING.DOC?ext=.DOC
- STRUKTURÁLNÍ-FONDY. *Prováděcí dokument IROP 2014-2020*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/4fb4e1ed-e189-4507-9384-a935df3faed3/PD-IROP-20150421-final.pdf?ext=.pdf>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Předběžné podmínky*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Predbezne-podminky>
- ÚOHS. *Regionální podpora pro ČR*. [online]. 2014 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/aktuality-z-verejne-podpory/1767-nova-mapa-regionalni-podpory-pro-ceskou-republiku-na-obdobi-2014-2020-schvalena.html>
- STRUKTURÁLNÍ-FONDY. *REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS II SEVEROZÁPAD. 2011*. [online]. [cit. 2015-05-08]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6737deaa-7bdb-461d-8e1f-a58c592a3f63/Programovy-dokument-ROP-Severozapad-na-programove-obdobi-2007%E2%80%932013.pdf?ext=.pdf>
- EUROSKOP.CZ. *Regionální politika 2014-2020*. [online]. 2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9197/sekce/regionalni-politika-2014-2020/>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Regionální operační programy (ROP)*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>

fondy.cz/getmedia/0ef4b3fc-163d-411f-9fb0-77f4b0c66b66/Zasady-tvorby-indikatoru-pro-monitoring-a-evaluace_0ef4b3fc-163d-411f-9fb0-77f4b0c66b66.pdf?ext=.pdf

EUROSKOP. *Změny v regionální politice po 2014*. [online]. 2015 [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9198/sekce/zmeny-v-regionalni-politice-po-2014/>

DOTACNI-NOVINY. *IROP pro období 2014-2020 schválen*. [online]. 2015 [cit. 2015-12-17]. Dostupné z: <http://dotacni-noviny.cz/irop-pro-obdobi-2014-2020-schvalen/>

OPPIK. *První zkušenosti se systémem MS2014*. [online]. 2015 [cit. 2015-12-17]. Dostupné z: <http://www.oppik.cz/dotacni-radce/prvni-zkusenosti-se-systemem-ms2014-nejsou-prilis-prijemne>

MESTOKYJOV. *Projekty podpořené z dotací*. [online]. 2015 [cit. 2015-12-19]. Dostupné z: http://www.mestokyjov.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=7843&id_ktg=1105&archiv=0&p1=5751

MESTOKYJOV. *Město Kyjov se představuje*. [online]. 2015 [cit. 2015-12-19]. Dostupné z: http://www.mestokyjov.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=7843&id_ktg=1294&p1=2952

13 Seznam obrázků

Obr. 1	Porovnání cílů regionální politiky EU	
	Zdroj: Politika soudržnosti 2014-2020, 2011	21
Obr. 2	Mapa členských států EU rozdělená dle 3 kategorií	
	Zdroj: ec.europa.eu, 2011	22
Obr. 3	Provázanost dokumentů na evropské a národní úrovni	
	Zdroj: strategie2020.cz	27
Obr. 4	Implementační schéma ROP	
	Zdroj: ROP Moravskoslezsko 2007-2013, 2011	46
Obr. 5	Cíle a prioritní osy ROP Severovýchod 2007-2013	
	Zdroj: Programový dokument ROP Severovýchod 2007-2013, 2011	49
Obr. 6	Finanční podpora v procentuálním vyjádření na každou prioritní osu ROP SM	
	Zdroj: ROP regionu soudržnosti Střední Morava 2007-2013	53
Obr. 7	Prioritní osy vč. oblastí podpor ROP Moravskoslezsko	
	Zdroj: Programový dokument ROP Moravskoslezsko 2007-2013, 2011	54
Obr. 8	Typy žadatelů	75
Obr. 9	Počet schválených žádostí v minulém období v rámci ROP JV	76
Obr. 10	Výše finančních prostředků na projekty spadající pod ROP JV 2007-2013	77
Obr. 11	Hodnocení stavu připravenosti v rámci IROPu	79
Obr. 12	Názor na sjednocení sedmi ROPů	80
Obr. 13	Možné problémy či nevýhody nového systému MS 2014+	82
Obr. 14	Názor na nové oblasti podpory	84
Obr. 15	Oblasti podpory, do nichž budou spadat žádosti o dotaci	86

14 Seznam tabulek

Tab. 1	Rozdělení finančních prostředků mezi dílčí cíle	23
Tab. 2	Operační programy a jejich alokace v období 2014-2020	36
Tab. 3	Operační programy a jejich alokace v období 2007-2013	36
Tab. 4	Základní struktura indikátor 2007-2013	46
Tab. 5	Rozložení disponibilních prostředků mezi prioritní osy ROP Severozápad	49
Tab. 6	Finanční alokace z EFRR na prioritní osy ROP Severovýchod	50
Tab. 7	Rozvržení finanční zdrojů mezi prioritní osy ROP Střední Čechy	51
Tab. 8	Percentuální vyjádření alokací do ROP Jihovýchod	52
Tab. 9	Přehled prioritních os IROP v novém programovém období	57
Tab. 10	Specifické cíle jednotlivých prioritních os a jejich financování	60
Tab. 11	Alokace finančních prostředků z EU v rámci jednotlivých fondů	61
Tab. 12	Rozpočet IROP pro období 2014-2020	62
Tab. 13	Rozdělení podpory ESIF dle tematických cílů	63
Tab. 14	Implementační struktura IROP	64
Tab. 15	Elektronická žádost 2007-2013 vs. 2014-2020	69
Tab. 16	Přehled respondentů reagujících na dotazník	75
Tab. 17	Počet žádostí schválených v minulém období	76
Tab. 18	Poskytnuté finanční prostředky ROP JV 2007-2013	77
Tab. 19	Stav připravenosti žadatelů	78
Tab. 20	Názor na sjednocení dřívějších sedmi ROPů do IROP	80
Tab. 21	Zaregistrovali jste zjednodušení týkající se administrativní náročnosti?	81

Tab. 22	Zdá se Vám MS 2014+ z hlediska náročnosti přijatelnější?	81
Tab. 23	Výhody či nevýhody nového systému MS 2014+	82
Tab. 24	Zdá se Vám žádost skrze MS 2014+ rychlejší?	83
Tab. 25	Hodnocení nových oblastí podpory	83
Tab. 26	Prioritní oblasti 2014-2020 s větším zájmem žadatelů	85
Tab. 27	Prioritní oblasti 2014 -2020 s menším zájem žadatelů	85
Tab. 28	Co pozitivně hodnotíte na novém IROPu	87
Tab. 29	Co negativně hodnotíte na novém IROPu	87
Tab. 30 JV)	Projekty podpořené z dotací EU v období 2007-2013 (ROP	88
Tab. 31	Připravované projektové záměry pro období 2014-2020	89

Přílohy

A Dotazníkové šetření

Integrovaný regionální operační program v novém období 2014-2020

Dobrý den,

dovoluji si Vás oslovit, jakožto žadatele o dotace z ROP Jihovýchod a potenciálního žadatele v novém programovém období v rámci IROP, o vyplnění mého dotazníku, který je podkladem pro mou bakalářskou práci. Má práce se zaměřuje na změny Regionálního operačního programu mezi obdobími 2007-2013 a 2014-2020.

Dotazník je zcela anonymní a veškeré Vaše odpovědi budou sloužit pouze k účelům mé bakalářské práci.

Děkuji za Vaši spolupráci.

Jana Náplavová

*Povinné pole

Jaký jste typ žadatele? *

- obec
- svazek obcí
- město do 5 tis. obyvatel
- město od 5 do 20 tis. obyvatel
- město od 20 do 50 tis. obyvatel
- město od 50 do 100 tis. obyvatel
- město nad 100 tis. obyvatel
- společnost s ručením omezeným
- akciová společnost
- družstvo
- spolek
- OSVČ
- mikroregion
- nezisková organizace
- škola (MŠ, SŠ, VŠ, ...)
- kraj

Jiné:

Kolik žádostí o dotaci Vám bylo schváleno v rámci ROP Jihovýchod v minulém období 2007-2013?*

- žádná
 1-3
 4-6
 7-9
 10 a více

Kolik Vám bylo poskytnuto finančních prostředků, na projekty spadající pod ROP Jihovýchod, z fondu EU v minulém období? *

- do 5 mil. Kč
 od 5-20 mil. Kč
 od 20-50 mil. Kč
 od 50-100 mil. Kč
 od 100-170 mil. Kč
 od 170-300 mil. Kč
 více než 300 mil. Kč
 žádné

Jak hodnotíte stav Vaší připravenosti v rámci IROPu? *

- jsme připraveni, čekáme pouze na vyhlášení určitých výzev
 máme prostudovány veškeré materiály a změny, ale zatím jsme ve fázi rozhodování, kam bychom chtěli zažádat o dotaci
 jsme v úplných začátcích
 jsme na začátku, zatím jsem IROPu nevěnovali velkou pozornost
 Jiné:

Jaký je váš názor na sjednocení dřívějších sedmi ROPů do jednoho IROPu? *

- určitě schvaluji, předejde se tak jednomu z největších problémů minulého období (korupce)
 vidím to jako pozitivum, neboť budou mít všichni žadatelé stejné podmínky

- vidím to negativně, neboť dojde k větší konkurenci mezi projektovými žádostmi díky celorepublikovým výzvám
- se sjednocením do jednoho OP dojde ke změně řídicího orgánu na MMR, zde by mohlo být negativum v tom, že jeden orgán nebude stíhat vyřizovat, schvalovat, atd. žádosti všech žadatelů tak rychle.
- Jiné:

Jednou z prioritních změn nového operačního programu měla být jednodušší administrativní náročnosti, zaregistrovali jste nějaké zjednodušení? *

- ano, základní informace a dokumenty jsou přístupné na jednom místě v elektronické formě, vznik jednotné terminologie, ...
- ne, změny, ke kterým došlo mi nezjednoduší žádost o dotaci
- zatím nemůžeme posoudit
- Jiné:

V novém programovém období vytváříte svou žádost prostřednictvím systému MS 2014+, zdá se Vám tato forma žádosti z hlediska náročnosti přijatelnější (přehlednější, ...)? *

- určitě ano
- nemůžeme posoudit
- ne

Myslíte si, že se vznikem nového systému MS 2014+ jsou spojeny určité problémy nebo nevýhody? *

- zřizování elektronického podpisu
- digitalizace všech dokumentů
- přetížení informačního systému
- naučit se pracovat s novým systémem
- nemůžeme zatím posoudit
- nevidíme žádný problém

Zdá se Vám žádost, z hlediska času, přes MS 2014+ rychlejší? *

- ano
- zatím nemůžeme posoudit
- ne

Jak hodnotíte nové oblasti podpory v rámci IROPu? *

- jsem s nimi spokojeni, plně pokrývají naše záměry
- jsme spokojeni, ale přesto nám některé prioritní oblasti chybí
- nejsem spokojeni, neboť postrádáme velké množství oblastí podpory, v rámci nichž jsme chtěli žádat o dotaci
- nedokážeme zatím posoudit
- Jiné:

Do jakých prioritních oblastí bude spadat vaše žádost o dotaci? *

- 1.1 Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T
- 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
- 1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof
- 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
- 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
- 2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví
- 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
- 2.5 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení
- 3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního a přírodního dědictví
- 3.2 Zvyšování efektivity a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje využití a kvality systémů
- 3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje
- 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu
- 4.2 Posílení kapacit komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS
- 5.1 Zajištění kvalitního řízení a implementace programu

Co nejvíce pozitivně hodnotíte na novém IROPu? *

Co je podle Vás největším negativem? *

